

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyéb szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A szívekhez.

Irta: RAKOSI JENŐ.

Az első szóra, az első kiáltásra szárnya nőtt a legszebb gondolatnak: a beteg gyermekről való gondoskodás gondolatának. Szárnya nőtt és a gondolat szárnyát csattogatva berepülte a haza tereit és ahol megcsapott egy szívet, a szív kinyitotta befogadta a gondolatot.

És a munka egyet lépett. Varázsütésre tetté vált a szándék és ma már nem kezdeni, hanem csak folytatni kell a dicső művet, amely a tavalyi esztendőnek egy történelmi tényévé leve.

Hízen mentő révet építünk az élet, a szenvedés tengerén tehetetlenül vergődő lelkeknek. — A gyermekek a nemzet életének forrása. Amely bőven fakad, amely zavar talanul folyik, amely épen csörgödez: abban a mértékben vetődik fény, öröm, remény arra az útra, amelyen a nemzet a maga jövőjének titkai felé vándorol. A nemzet ereje, a nemzet hatalma, a nemzet dicsősége léleklük a bölcsőkben, szóllal meg a gyermekszobák vidám zajában és dobog fel a gyermekek szívében. A gyermekvilágon kell a nemzet szemének pihennie, mert a maga jövőjének a képét szemléli benne.

Jusson eszetekbe a Krisztusi mondás: Bocssátsátok hozzám a kisdedeket, mert ők a mennyeknek országa.

A nemzet pedig, Krisztus szavával ezt mondja: Jertek velem a kisdedekhez, mert ők az én Menyországom.

És nem a boldog gyermekről van szó, amikor én a Ti szívetek ajtaján zörgötek. Nem a gazdag vagy jómódu emberek gyermekeiről, akikért a szülők képesek mindarra az áldozatra, amely szeretetüknek megfelel; nem is az ép és egészséges gyermekekhez hivlak ezuttal benneteket, akiknek vidám zaja, csengő nevetése a világ legdicsőbb és legédesebb muzsikája; — hanem viszlek benneteket a szegénység és betegség tanyáira, ahol ez a leglelketlenebb zsarnokpár a gyermekvilágot fojtogatja. Letörli nedves kezével arca szép színét; ujjával megérintvén szemét, elveszi ragyogását, irtóztató szájával elfujja örökre kiosi ajakáról a mosolyt.

Akinek a szíve e gondolatokra össze nem facsarodik, aki még nem látott boldog-

tanul szülőt, ki beteg gyermekén nemcsak segíteni nem, de nem tud szenvedésén csak enyhíteni is; aki nem látott kisdéd koporsót, amelyet szegénységgel szövetkezett betegség ácsolt; aki nem látott tehetetlenül vergődő anyai szívet megszakadni, nem látott gondban kimerült atyát bomlott elmével vagy megrontott erkölccsel; aki a szenvedések szenvedését, a kínok kínját, a gyötrelmek gyötrelmét, a pusztuló gyermek sereget nem látta: az ám zárja el beszédem elől a szívet. De aki Krisztus örökét, a gyermeket szereti, a maga gyermeke boldogságáért abban hálás, hogy italt, ételt és orvosságot kíván nyújtani az elhagyottak és elesettek ártatlan gyermekeinek; aki bé akar menni a boldog szív, a nyugodt elme és a békés lelkiismeret földi paradicsomába; aki szereti gyermekét, az istenét és az álmát, melyben testi és lelki ereje megújul; az jöjjön, az tárja ki szíve kapuját szózatom előtt és áldozzon az oltáron, melyet papokként nemzetünk legszebb, legdicsőbb, legnemesebb asszonyai és legtisztelteméltóbb, legfőnkeltébb, érzésben gondolatban és cselekedetben legfényesebb férfiai vesznek körül.

Az áldozati tűz meg van gyújtva, a láng ég, füstje égnek száll: hozza el ki-ki azt a hasáb fát, amelytől a legtisztább, legideálisabb oltár tüze messze világító maglyatűzzé lesz; abban égjen el ezrek nyomora, százezrek gondja, elhagyottsága.

És a Nemzet szeretete gyermekei iránt, hite önmagában és reménye jövőjében szálljon égre a füsttel, mely az Istennek kedves áldozati oszlopként emelkedik a magasba.

A munkásbiztosító gyökeres átszervezése.

Melkó Bertalan az Ipartestületek Országos Szövetségének alelnöke a munkásbiztosítás gyökeres átszervezésének kérdésében mélyen beleavagó indítványt tett, mely hivatva van arra, hogy a jelenlegi bajokat végleg orvosolja és állandó rendes helyzetet teremtsen. Véleménye szerint a megoldáshoz vezető út első sorban az volna, hogy a betegsegélyezési járulékot minden munkaadó összes munkásai után a sajátjából fizetné. A munkások pedig maguk gondoskodjanak családtagjaikról. „Ez által elérjük azt a célt, hogy a munkások a betegsegélyezési járulékok fizetéséhez nem járulnak hozzá, a pénztár terheit nem viselik, természetes tehát, hogy annak vezetését sem tarthatják, mint privilegiumot kezökben. Akkor nem dominálhatnak és nem hatalmaskodhatnak a munkaadók

felett. Ebből következik, hogy az ő embereik a segélypénztárak vezetésében sem vehetnek részt.

Azokat a hivatali állásokat, melyekhez szaktudásuk nincs, nem az ő szakszervezeteikből kikertülő hivatalnokai kar fogja betölteni, mert ezek csak a busás fizetések emelésére, a deficit gyarapítására és a tagjárulékok felmelésére törekednek, hogy ezáltal határtalan és aránytalan igényeiket kielégítsék. Példa és bizonyíték erre az hogy egyik pénztár se tud felesleget felmutatni, meg a hétnapos járulék felszámítás alapján sem.

A munkások majd meg fogják találni a módot, hogy miképpen gondoskodjanak családtagjaikról. De ha nem tudnának vagy nem akarnának, akkor az állam gondoskodjék azokról az 5% es betegpótlási pótladó alaphoz. Hiszen mi iparosok és kereskedők kétszeresen adózunk e címen, mert a betegpótlási adót is fizetjük meg azonfelül munkásainkért is izetünk járulékot.

Az Ipartestületek Orsz. Szövetsége az indítványt tárgyalás és véleményadás céljából megküldte a nagykanizsai Ipartestületnek, mely legközelebbi előljárásági gyűlésén fog ez indítvánnyal foglalkozni.

Szalay Sándor jubileuma.

A közpályán kevés ember működik olyan őszinte szeretettől és tisztelettel övezve, mint Szalay Sándor a nagykanizsai állami elemi iskola igazgatója. Ritka kvalitása, vonzó egyénisége, nemes gondolkodásmódja és előkelő pedagógiai szaktudása a a zalamegyék tanítói élet vezértérfinak praedestinálták és mint a Zalamegyei Általános Tanítótestület elnöke nemcsak Zalavármegye tanítóságának a legideálisabb útmutatója évtizedek óta, hanem a tanítóság országos mozgalmában is mindig az első sorban küzdők között állván, országos tekintély és tisztelet övezi nevét.

Ennek a tökéletes embernek, ki 35 év óta emberi vonásokat rajzol a szenge magyar gyermek lelkébe, egy szakkör, családias jellegű jubileum felét rendeztek legközelebb álló kollegái. Ha érdemét tekintették volna, akkor az egész vármegye mozgalmává kellett volna e jubileumok kiönnie magát; de mert puritán jellemét, példás szerénységét vették az ünneplés alapjául, azért a jubileum szinte hullámvérés nélkül történt meg. De az a szeretet, tisztelet, barátság őszinte elismerése a vezérnek, mely őt az ünneplés alkalmával körülfogta, egyenesen magható volt. Mindenki szinte önmagát becsülte meg azzal, hogy Szalayhoz közel állónak tudta magát és mert Szalay a saját lelkéhez minden embert közel bocsátott, azért tanító barátai annak köréből mindig meg-nemesedve távoztak.

A jubileum, melyet a legnagyobb titokban készítettek elő, szombat délelőtt vette kezdetét egy tantestületi értekezleten, hol Poredus Antal igazgató üdvözölte a mit nem sejtő férfit. A beszéd és az összejátszó körülmények hatása olyan frappáns volt, hogy az ékes szólásáról ismeretes Szalay Sándor nem talált szavakat a válaszra.

Este a Polgári Egyintben mintegy 60 melegsivű tanító vette körül a jubiléus igazgatót és finom lelkű nejét. A társas vacsora alatt sok, talán tulin tul sok felköszöntő hangzott el, melyek mindegyikének alapötöne a szeretet volt, melynek Szalay Sándor az iskolában és az életben mindig igazi apostola volt. A központi iskola nevében Erdőssy Bálint igazgató üdvözölte, a többi igazgatóság nevében Poredus Antal igazgató. A járásköri tanítósnak nevében Banekovich János elnök köszöntötte fel. Kovács Miklós a jubiléus hívesét üdvözölte. Bún Samu igazgató az izr. népiskola üdvözlését, Waligurszky Antal igazgató pedig az áll. polg. fiu- és leányiskola, Szabó István igazgató neje pedig az óvónők üdvözlését tolmácsolta. Szalay eszmékben gazdag válaszában elhárítja az érdemet magától és arra irányozza a figyelmet, hogy mennyit nem sikerült elévleznie.

Felköszöntőt mondtak még Kramer Lajos, Nagy Lajos (versben), Kun Bené, Remete Géza volt országyűlési képviselő. Nagy tetszés kísérte Vári József igazgató beszédét, ki érdekes reminiscenciákat tárt fel a Szalayhoz való 35 éves barátság kezdő korszakából.

Az egyszerűségében megható jubileum Arany-nak Toldijáról írt e néhány sorát juttatta eszünkbe:

*„Egyszerű az ének, rajta semmi dísz tán;
De a szívből fakadt melegen és tisztán.”*

KERTÉSZ JÓZSEF.

A ker. nőegylet vásárja.

A Polgári Egylet nagytermébe szombat és vasárnapra pezsgő élet költözött. Az évenként megújuló karácsonyi vásárját tartotta ezen a két napon a ker. jótékony nőegylet Valóságos ünnep ez, mely nemcsak a szemnek nyújt gyönyörködhető díszleteivel fantasztikus panorámát, hanem megragadja a szemlélő szívét is. Látni manap, mikor az önszeretet apostolai, az életörömök evangéliumának hirdetésével járják be az országot, hogy még a nyomor, szenvedés facsarta könyveknek is vannak letörli, szinte jól esik és kétszeres értéket ad minden tettnek, minden szónak, mely az irgalmasság és jótékonyág szolgálta áll s annak állereit koldulja össze. Igaz hipokrita lélek kell ahhoz, ki ennyi báj s művészetet látva a szegénység nyomorának enyhítésére mégis azt állítaná, hogy ő még nem látott embert, ki ember társaiért feláldozta volna magát. Mert Dr. Szekeres Józsefné nyugodtabban is élhetne, semhogy heteken át zaklassa magát a terhes előkészületekkel a vásárra, hogy az minden izlésnek megfeleljen s a jótékonyág magasztos célját annál jobban szolgálja. Mert a vásár nem csak két napig tart. Hosszu hetek munkája, szorgalma, aggodalma mindaz, mi egységes keretben ezen a két napon elképrázta fényével s műzlést növel, mulattat, melyben mint közös eredmény jölelők urnák, lelkes fiatal leányok, könyörgő emberek szava, kézi munkája, adománya, szorgalma s tanulása forr össze. Ez ugyanis a vásár lenyege. S ennyi akaratot munkába, szorgalomba hívni csakis oly lélek tud, mely érzékeny a szenvedéssel szemben szereti embertársait, filantróp, altruista s elfeledi önmagát, az élet minden kényelmét, csak azért, hogy az év egy tetemes részét a szegénység életétől ütötte sebek gyógyításának szánja s az elhagyatottság panaszai helyett, a vett jótétemények nyomán fakadó hállalkodás szavait hallassa. — Ezek az igazi nagy lelkek, kiknek életük tartalmas, gazdag, de mások javára, kiknek működésük önzetlenül szolgálja a köz, a társadalom hamis tanoktól megintott biztonságát.

Ezért érdemel dicsőretet Dr. Szekeres Józsefné a vásár rendezéseért s az ő nevének dicsőretében hangzik buzgó és tevékeny segítő társainak is dicsőrete tevékenységükért. A győztes vezér ünneplése a hadsereg minden katonájának magasztalása vitézségeért s kötelességének buzgó teljesítéseért!

De adjunk rövid krónikát is a történetekről. A kiállítás már maga egy műremek, melynek minden darabja sok szorgalmas, apró kézzel készült. Hogy a közönség érdeklődését minél jobban megnyerjék a vásárt egy valóságos művelőzet tervére is tették. Itt az elnök mellett sokak leleményessége teremtet meg mindent. Csak a riagispil hiányzott. Máskülönb a levert zongora verkli kürtök szava, mutatós apróságok, szemnek is szép előadók jöttek sörre mind s mondtak, daloltak, táncoltak valamit; de mindannyian ugyesen, élénk elevevességgel, megkapóan. S a közönség az hálás volt. Tapsolt, éljenzett, ujrázott, szóval jól mulatott. Ez volt szombaton. Az előadáshoz garni rungot is adtak. Cukrasz sátor tartalma, poharas és üveges kimérés és még egy csomó harapni való adta a jó hangulathoz a tartalmat, a többletet. S vasárnap délelőtt kárlátóba, morzsára jött az adakozó s jótékony lelkek sokasága. De tündéri ügyesség pótolta mindent, ami elfogyott s ismét roskadozó sátrak, tálak tartalma tűnt el, míg a délután korai óráiban érkeztek a vásárlók. S vettek sokat a szegények, hasznosat a családnak s mulattatót a szegény ember fiának is. Fizettek is, apró krajcárokkal meg hállalkodásokkal. Ez utóbbi több hangzott, mint a fillér csendülés. De azért jótékony nőegyleti vásár! S utáuk, mikor a vásárlók elmentek jött megint az adakozás, mulatás, eszem iszom csupa jótékonyaságból. Nagy kabaré, telt ház s egy rém, hogy leszakad az erkély, melyen annyian szorongának mindenütt De lassan ez is elmúlik, minden elcsendesül, ha jó késő éjszaka is s csak az üres sátrak beszélnek az emberek szívének jóságáról, mely még ma is él, hiába akarják kioltni és 3000 koronát adott a szegényeknek.

L. J.

Egy előadás!

I.

Hogy, hogy nem hétfőn estére a Polgári Egylet nagytermébe vonult be az Uttörök társasága. — Azonban örömmel konstatáljuk a vallásbéke ezen zavaró elemeit, vagy, mint Rákosi Jenő Szaboleska Mihálynak válaszul adott vezércikkében írja, a „nemzet, a szív, a lélek, az elme megtrouit” a Polgári Egylet választmányja a Kaszinó igazáú liberális választmányának határozatát követve, szintén kitessékelté uri köréből. Ez a tett önmagát dicséri. Városunkban a felekezettek békében élnek egymással, tisztelettel és szeretettel osztozkodnak egymás örömeiben és fájdalomában, nincs tehát szükségünk arra, hogy társadalmi állapotunk ezen legkényesebb összetartó kapcsolát bárki is, betolakodva ide, összetörje. Ez mindannyiunk érdeke. — kik a liberalizmust nemcsak cégérnek tekintjük, — mellyel mindenkinek egyenlő mértékkel kell mérnünk s az egyenlőség ezen nemes

szeretéből senkit a másik rovására ki nem zárunk. Tetszik ez valakinek, vagy nem, — nem törődhetik vele ez, ki a liberalizmus igazi szellemétől áthatva saját lelkiismereti meggyőződésének is ugyanazt a respectálását kívánja, melyet mások érzékenykedése megkíván. — Dr. Fényes bevonul a terembe holdjaival Oda ül az asztalhoz, mint rendesen történni szokott, s beszél egy óra hosszat. Mi, kik az őszinte kritika barátai vagyunk s nem nyitunk lépünk hasábjain teljesen ellentétes politikai elveknek vegyeskereskedést, őszintén mondjuk, hogy ez a második előadás Fényes első előadását alakilag messze felülmulta. Itt nem helyezkedett annyira a merev tagadás álláspontjára. Az anyag fejlődéséről beszélt. Nehéz és elvont téma ez, mely a hallgatóság nagy részét csendes álomba ringatta. Volt ott még filozófus elme is, mely nyugodtan pihent édes álom lágy ölében. Hát még mások, kik kölcsönösen mulattatták egymást, mert a téma nekik magas volt, — hányan voltak?! — Minden, a mit tapasztalunk, nem más, mint anyagi változások tapasztalatok, úgy mondta ezt Fényes előadása kezdetén.

Mi sem természetesebb, minthogy a monizmus krédójának ez első tételéből jött azután az anyag meghatározása: „anyag, a mit kezünkkel megfogunk, a mi testünk tapintásának ellenáll.” Tehát a tapintáson kívül nincs más eszköze megismerésünknek. S mégis az anyag fejlődésénél az atomot vesszük alapul. Pedig azt nem is tapinthatjuk. Azután jött az elemek ismertetése, tulajdonságuk leírása s visszatérés a hidrogén atomjához, mely valamennyi atom közös őse, mit előbb bizonyítani nem lehetett; de a rádium segítségére jött itt a tudományunk. Hogy a rádium azonban változás és fogyás nélkül adna energiát, ezt a minap egy itt járó német tanár cáfolta meg, ki a rádiummal kísérletezve tartott előadást városunkban, több helyen. Bármint beszéljünk is az atomról, majd az elektronokról, kétségtelen az, hogy a nagy kérdőjel ismét előjön, honnan vannak az elektronok. Mondjuk, hogy nem is anyag az elektron, hanem csak energia, honnan van az, hogy mégis anyag lesz belőle, mert kettő összeragadása az előadó szava szerint is a legegyszerűbb elem, melyekből majd vegyület lesz és így tovább! Az egész kérdés tehát ismét előtérbe tolja a célszerűség és rendezés fogalmát, a melyek a törvény rendezőt feltételezik s végtére is a gondviselés állítólagos bizalmasainak lesz igazuk a tudomány heoriával szemben, melyek az elmét guzba köti akkor, a mikor egy pontuálit megállják s a végső ok keresésének azzal állják útját, — „hogy a mozgásnál egyéb nincs s nem az a csodálatos, hogy mozog, hanem, hogy áll!”

Tehát mégis csak van valami csodálatos. — „Nincs semmitéle dolognak kezdete!” Nono, ha fejlődésről beszélünk, ilyen nem szabad mondani. Ezt már még sem lehet tapasztalni, ide hit kell. Azután az ősz sejt is előkerül, „mely minden életnek kezdete, a mely azonban szintén csak fejlődés!”

Honnan? Mi lenne ezek után a tanulság? Az, hogy a nagyszámú módszerekkel s műszerekkel megállapított megfigyelések nem elégségesnek az anyag fejlődésére adható végső felelethez. Tehát? — Mig a mozgás létrejött, az ősz sejt eredete csak feltételezett fogalom, a teremtés detronizálása nagyon korai! Az ilyen csouka fejlődéstau nem befejezett tudomány, hanem csak theória, melynek értéke ma ez, holnap más! Ezek pedig nem elégséges „ívezetek”.

Nyersen való
évésre
paratlan.

VELMA SUCHARD

melyek egész életünkre kihatnak!" „Erkölesi eredmény!): hogy be nem bizonyított tekintélyektől eredő törvények ereje előtt ne hajoljunk meg, melyeket a teremtő hatalom állítólagos bizalmasai szabnak, melyek terhe alatt mi sirunk és fogat esikorgatunk!" — Azután ismét az életörömegek ígérete jött. Szóval a régi frázis mindenben. Végül pedig egy betanult beszéd elmondása. Igaz, ebben már nincs szó 60 korona tiszteletdíjról csak az utiköltségről. Vitaközérről beszélt s erre hívott meg mindenkit! Ki akar erről beszélni, hogy az első ülésen kivétel nélkül mindenkitől 3 koronát kért. Ott még nem volt különbség munkásjegy és 3 koronás belépő között. Ez azóta, a kritika nyomán született.

Mi más volt a terrorral megsemmisített munkás gimnázium. Ott a munkáségnak hasznos és szükséges ismereteket közölték a munkáségnak igaz barátai. Balog Dezső tanár tanította őket a földrajzra, Vegele Károly a kereskedelmi számtanra, dr. Fodor az egészségügyre, Divényi Gyula a fogalmazásra és Kovács Antal tapintatos vezetése csak a jó ízlést és műveltséget terjesztette köztük.

Nem az élet örömei ígérete szedte a kizsákmányoltaktól a vérdíjat ott! Itt meg beszélnek az anyag fejlődéséről. Mi hasznát veszi az életben ennek a témának a munkás? Oh, ő itt nem érez mást, mint hogy az előadások nyomán az ő zsebéből az anyag, a pénz fogy s csak az önszeretet apostolainak zsebében fejlődik az. Nem csodálatos! Hiszen mondják, hogy ők öpmagukért dolgoznak, mert tanításuk szerint ők még nem láttak embert, ki másért halt volna meg. De boldogok az együgyűek! Az önszeretet adta Fényes Samu ajkára azt a vágyat, hogy ő is szeretne egy kanonoki stallomot. De ha már az nincs, jó lesz az előadásokért a munkáségnak 3 koronája is. S most ez sincs!

Innen a rettenetes harag, az anyag fejlődésének végső akkordjai. Csak az a 3 Korona, csak az a 3 Korona, azt tudnám feledni! A vizionlátásra a Moziban!

HIREK.

— **Balás főispán fogadása.** A főispán holtai fogadására az előkészületek megtették és ha az időjárás zavarólag nem fog beleszólni, akkor egy impozáns, minden kibérelt céccó és cafrang nélküli ünnepre van városunk közönségének kilátása. Az esti bankett az eddigi jelentkezések szeriint is már népes lesz, természetesen, hogy ez a szám az utolsó napon aránytalanul fel fog szaporodni. Akikhez esetleg az aláírási izek el nem jutottak, azok a holtai napon az Unger Uilmann Elek-féle üzletben megválthatják bankett jegyeiket.

— **Megyei közgyűlés** Zalavármegye törvényhatósági bizottságának december holtai közgyűlése f. hó 11-én lesz a vármegyeház gyűléstermében. Kezdeté d. e. 10 órakor. A közgyűlés tárgysorozatának 17 pontja van. Ezek közül megemlíjük: Alispáni jelentés. Közigazgatási bizottsági tagok választása. Bathyány Pál gr., Bosnyák Géza, Koller István, Tripammer Gyula és Vízlendvay Sándor

bélyébe. Nagykanizsa 1910. évi gyámpénztári mérlege és 1910. évi számadása az elhagyott gyermekek segélyalapjáról. Nagykanizsai járási tanítók kérvénye tanítók fiai számára létesítendő internatusi segély ügyében. Nagykanizsa képviselőtestületének ingatlan vételi ügye.

— **Egy kanizsai író sikere.** Lokálpatriotismusunk minden sikert örömmel regisztrál, ami valami vonatkozással Nagykanizsához fűződik. Most azonban nem holmi provinciális körben elért eredményről akarnak szólni, hanem a főváros egyik klasszikus színpadán színtre hozandó műnek írójáról. Acél Pál mintegy 10 évvel ezelőtt végezte középiskoláit Nagykanizsán, hol szülei is huzamos ideig laktak. A fővárosba kerülve hivatala mellett irodalommal foglalkozott és munkálkodásával magára irányította az írói körök figyelmét és most a m. kir. Várszínházban játszó „Kamarajáték" három egy felvonásos komoly darabját fogadta el decemberi előadásra. Egy fővárosi lap „A kamarajáték új darabja"-címmel a következő kis közleményt hozta: „A kamarajáték újabban elfogadta Acél Pál fiatal írónak három egyfelvonásosát. A darabok címe: Antikrisztus, Nász, Lakások, melyek bemutatója decemberben lesz. A fiatal drámáiról a Zalai Közlönynek is munkatársa volt és szerkesztőnkhez írt levelében ezt mondja: „E szerény kezdelemhez január hóban megjelenő könyveim és fordításaim fognak csatlakozni, továbbá egy most készülő munkám, melyek után azt hiszem egészen az irodalom rögs útjaira fogok térni. Írói körökben már jól ismernek és minden oldalról sokat remélve biztatnak." Reméljük, hogy a rögs pályán Acél Pál írói szellemének nem egy virágjával fognak még találkozni.

— **Orvostanhallgatók jubiláris ünnepe.** A következő meghívót kaptuk: A Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem Orvostanhallgatók Segélyező és Önképző Egyesülete megalapításának 50. évfordulója-alkalmából nagyméltóságu gróf Zichy János V. B. T. T., m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur védnöksége és dr. Fröhlich Izidor a budapesti kir. magyar tudomány egyetem rektor magnificusa dr. Tangl Ferenc orvoskari dékán urak, továbbá dr. Bókay Árpád, dr. Entz Géza, dr. Kétly Károly, dr. Récsy Imre egyetemi nyilvános rendes tanár urak, az egyesület volt elnökei diszelnöksége alatt a tudományegyetem aulájában 1911. évi december hó 8-án, déli 12 órakor tartandó ünnepélyére.

— **A gyermekszanatórium karácsonya.** A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök Hohenberg Zsófia hercegnő és mint kormányzó gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter állanak. Napjaink ezen kétségkívül leghumánusabb mozgalmanak vezetői most oly kérelemmel fordulnak az ország társadalmához, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívet, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára saját kisedének örömről, gondoljon némi adománnyal a védtelen gyermekvilágra, amelynek megmentését tűzte ki feladatául az Országos Gyermekszanatórium Egyesület. A most szervezés alatt álló Budapesti Központi Szanatórium javára karácsonyi gyűjtést engedélyezett gróf Khuen Héderváry Károly belügyminiszter és annak érdekében fordul Rákosi Jenő a „Szivekhez" című, lapunk más helyén leközölt szövegében a társadalom nagyzelkúségéhez — A Gyermekszanatórium Egyesület-

nél a tagok kötelezettségei a következők: a rendes 3 évre évi 5 kor. tagdíjat fizet; pártoló tag, ki egyszmindenkora legalább 100 koronát ad; az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz és ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; ágyalapító az, aki 10.000 korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogsítva van abban a sanatóriumban, melynél az alapítványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok közvetlenül gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter címére, Budapest, Vas-utca 10. tiszteletk. Bejelentő izeket a központi iroda Budapest, Dohány-utca 39. küld. Adományokat lapunk is elfogad.

— **Novemberi egészségügy.** Rátz Károly dr. városi orvos jelentése szerint a november hónap egészségügye a felnőtteknél kedvező volt csupán toroklobok és reumatikus betegségek észleltek. Gyermekeknél nem volt kedvező; a kanyaró járvány szerűen lépett fel. Erre való tekintetből az I—V. kertletti kiseddörvök bezártak. Kanyaró eset 95 volt; 6 difteritiz és torokgyík, 4 tifusz és 2 vörheny. Összesen 107 fertőző betegség. Hirtelen halállal halt ki Tóth Ferenc 46 éves, Deutsch Mihály 74 éves Bolf Iván László 52 éves. Simon István 2 éves gyermek égési sebekben halt meg. Halálesetek száma volt 31.

— **Hajós rendőrbiztos a sanatóriumban.** Hajós Ferenc rendőrbiztos dec. 30-án érkezett a Kárpátia nevű óceánjárón Fiuméba, hol neje várta. Minthogy az orvosi vizsgálat magasfoku idegbajt állapított meg rajta, családja kénytelen volt egy sanatóriumban elhelyezni. Ezért Fiuméből egyenesen Budapestre szállították és a Glück-féle sanatóriumban helyezték el gyógykezelés végett.

— **Mai számunkhoz „Melodia" különleges Hangszer-ház árjegyzéke van mellékelve felhívjuk közönségünk figyelmét mellékletünkre.**

— **Szöllővessző csempészet.** Panasz tételt, hogy külföldről, különösen Horvát-Szlavonországból a fennálló tilalom ellenére nagy mennyiségű szöllővessző és szőlőoltvány csempésztetik be. Minthogy az 1903. évi márc. 14-én kelt 26400 sz. rendelet értelmében. Szöllővesszők, szőlőoltványok és használt szőlőkarók a szorosabb értelemben vett Magyarország területére sem Horvát-Szlavonországból, sem Bosznia és Hercegovinából, sem Ausztria, vagy más külföldi ország területéből nem hozhatók be." A földművelési miniszter felhívta Zalavármegye alispánját, hogy ez állítólagos csempészet ügyét kísérje figyelemmel. A csempészet hatáskörében akadályozza meg és ha mégis előfordulna a törvény teljes szigorával járjon el.

— **Siketnéma szökevény.** A kaposvári siketnéma intézetből nov. 19-én Hous István 12 éves siketnéma fiu megszökött. A jól megtermett barna fiu csak 3 hétig volt az intézet lakója. Irni, olvasni, még nem tudott, de nevét alig érthetően már ki tudta mondani.

— **Neustein Fülöp hashajtó pilulái** a legnagyobb eredménnyel használják altesti megbetegedéseknél könnyen hajtának és egy gyógyszer sem alkalmasabb és emellett teljesen ártalmatlan dugulásokot, melyek a legtöbb betegség okozói, megszünteti. Cukrozott alakjával fogva gyermekektől is szívesen vintnek. — Minden gyógytárban kaphatók. — 1 dobozka 15 pilulával 30 fill., — 1 rolla 8 dobozzal 120 pilulával 2 korona. — Előzetes; pénzüknél 2.45, bérmentre.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **továbbra** vezetni.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Értékül egy viselt lábbeli cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Glorbin
a legjobb crême cipők

karfés fényezésére
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrzi.
Mindenhol kapható!

Hirdetéseket felvesz

a kiadvata,
és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamisítástól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a
hamisítástól!
védjegyü.

Thomassalak
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen van és
ólomzár

valódi ha
zsákban
eredeti
van rajta.

Nemillátottól
szigorúan
tartózkodjunk.

Minden zsák
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomsophosphatfabriken Berlin,
székhelyi igazgató
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert.

melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásának talált füvekből, jó bórral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csírájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfúvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetetőséget és könnyű stékálás által elhárítottatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vércépződés és a máj beteges állapotára. (vágyhiány, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá fájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az olgyöngült életének új látketést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítását a vércépződést, meggyógyítja a feladott idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és halanydíjazás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujdvári, Kis-Komáromi, Csákvány, Neimes-ídi, Tapsonyi, Bohonyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domború, Kóterri, Muraosányi Rátkai, Podtureni, Szelnicai, Alsólendvai, Pákai, Baksa, Novai, Bakú, Póloskai, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Periaci, Varaszi stb. gyógytúrákban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytúráiban.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindössze a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és Hashajtó.
legjobb hatású

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI
(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Amely minden tekintetben a hasonló készítményeknél szermentes minden káros alkotórészekből a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyen rejteltet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyedére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 doboz tartalommal 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beklűdése mellett bérmentve.

OVAN! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó piluláit, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a jórv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagajlakon cégünknek fájta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.
Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Balus Lajos, Práger
Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona. Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjszabása szerint.

Nagykanizsa ünnepe.

Balás főispán kanizsai installálása.

Csodálatos az emberi lélek; mint a legfinomabb virágszirom, ahogy megérzi a nap-sugarat és a dércsipést ugyanoly hirtelenséggel reagál embertársának barátságos, vagy kevéssé rokonszenves lelkületére. Amint Balás Béla dr. Zalavármegye főispánja a múlt hó 14-én városunkon keresztül utazott működésének leendő székhelyére: a Vécsey polgármester üdvözlő szavaira adott válaszával lelkünket rokonilag érintette. Azóta ez a rokonérés a főispán és Nagykanizsa között erősödött és ma már jól eső örömmel konstatálhatjuk, hogy Nagykanizsának Zalavármegye főispáni székében egy őszinte barátja ül.

Ennek a telepátikus megérzésnek hatása alatt válhatott a főispán kanizsai látogatása olyan örvendetes ünéppé, mint amilyenek a tegnapi fogadtatást tapasztaltuk. Nem fogadtuk banderiummal, nem mentünk eleje feicifrázott fogatokkal, de egy kulturvárosnak nyugoti államok városaihoz illő méltóságával és a polgárságnak az ünnepeben való inpozáns részvételének megnyilatkozásával üdvözölhetjük azt a főispánt, akiben Nagykanizsa törekvéseinek megértőjét és hatalmas támogatóját reméljük.

Mintha Nagykanizsa polgársága okulást meritett volna a multakból, félretették a szűk pártpolitikai kereteket és mint egy haladni vágyó városnak művelt polgárai együtt fogadták, együtt üdvözölték azt a főispánt, aki kijelentései szerint ennek a vármegyének és a mi városunknak szellemi és anyagi fellendülésében velünk vállalt munkásságot akar kifejteni. Tudósítunk a főispáni fogadtatásról a következőkben számból be.

A város képe

A lefolyt derült novemberi napok tértek vissza kedden. Napsütéses tiszta város, lobogó minden házon és sürgő-mozgó embertömegek karakterizálták Nagykanizsát. Deák Péter főkapitány a rendezőséggel együtt befejezte minden intézkedését, melyek a városunkban hagyományos rend fenntartásához megkívántak. Délután 1/2 kettőkor óriási tömeg gyűlt össze a városház kapuja előtt és számos magánfogad és fényesen rendbehozott fiakerok állnak sorba. Amint Vécsey polgármester a város díszes fogatán elhelyezkedett, nyomban megteltek a kocsik és megindult a kivonulás az állomásra.

Az állomáson

A déli vasut tágas peronja alig tudta befogadni a szokatlanul nagy tömeget. A városi tisztviselői

majdnem teljes számban jelentek meg és a városi képviselők nagy része és számos előkelő polgár csatlakozott a hivatalos városhoz. Pontban 2 órakor érkezett meg a Wien felől jövő személyvonaton Zalaegerszegről Balás Béla dr. főispán, kit a lelkes éljenezés csillapultával Vécsey Zsigmond üdvözöl. Őszinte örömmel üdvözli és köszönetét fejezi ki, hogy Nagykanizsa város meghívásának engedve városunkat tiszteli meg első látogatásával. Ezzel elismerte amit már hangoztattak, Nagykanizsa kiválóságát a vármegyében.

Balás főispán erre körülbelül így válaszolt:

„Míg én még a miniszteriumban szolgáltam, akkor is élénk volt bennem, hogy Nagykanizsát megismerhessem. Örömmel ragadtam meg azért az alkalmat, hogy a polgármester ur meghívásának engedve szívemnek e régi vágyát kielégíthessem. Hogy megismerjem e város intézményeit, törekvéseit, melyeknek jövőjén válllvetve együtt működhesünk.“ Éljenzés és tapsolás kísérte a rövid beszédet. Azután a példás rendben elhelyezkedett kocsikra szállt fel a közönség, melynek élén a polgármester jobbján ült a főispán, kit 60 kocsi kísért a Szarvasba a Kazinczy, Csengeri- és Főnton-keresztül a sűrű embertömegek éljenzése között. A főispán kíséretében volt Ahabas főispáni titkár, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és dr. Korbai Károly Zalaegerszeg polgármestere. Mig Árvay Lajos alispán, dr. Zarka Zsigmond arvaszéki elnökhelyettes a d. u. 5 órai vonattal érkeztek városunkba.

A küldöttségek tisztelgése.

D. u. 3 órakor kezdődtek a főispán előtt a küldöttségei tisztelgése a városi tanácstermében. Első volt Nagykanizsa város képviselőtestülete és tisztikara, kiket Vécsey polgármester vezetett Balás főispán elé. „Élénken cseng füleimben a főispán ajkáról többször elhangzott szó, mely Nagykanizsa gazdagságáról beszélt. A mult emlékei elevenednek fel ekkor lelkünkben, mely ellentétben van a jelennek. Örvendünk ő méltósága ama kijelentésének, hogy többször óhajtja városunkat meglátogatni. Meg fog győződni arról, hogy e város illetékes helyeken figyelemre méltatva nem lett és hogy vissza nem fejlődünk, az polgárságunk érdeme. Örömmel tölt el bennünket, hogy bajainkat megismerve hathatós támogatását latba vetni kész. Áldott munkájához őszinte törekvéseinket felajánljuk, hogy válllvetett munkálkodással visszahódítsuk a multat. Isten hozta! Isten tarisa meg méltóságodat. Erre a főispán így felelt: Felemelő és magaszatos érzés tölti el, hogy Nagykanizsa polgársága ily inpozáns számban jelent meg fogadására. Örvendetes neki, hogy hivatalos helyén módjában lesz a város érdekeit előmozdítani. Nem disputál, de retifkálni óhajtja a polgármester szavát; mert a gazdagsága ennek a városnak most is meg van kulturájában, mely Kanizsát más város fölé emeli. Igérti, hogy bármikor őszintén támogatja e város törekvéseit. Vécsey polgármester azután bemutatatta ő méltóságának a város jelentevő képviselőit és tisztviselőit.

A kath. lelkésziséget Börzsey Tivadar plébános vezette. „A tisztelet, szeretet és engedelmisség zász-

laját hajtják meg méltóságod előtt, ami szent vallásunk hagyományos erényei.“ Balás főispán örömmel látja az ur szolgálait, hiszen vallás és emberiség oly szoros kapcsolatban vannak egymással, mely nélkül a társadalmi élet a sötétben való tapogatozáshoz hasonlít. Az ág evangélikus küldöttség vezetője Hütter Lajos lelkész a béke és munka hirdetőjét üdvözli. A református egyház lelkésze Kádár Lajos az egyház missionárius működésére hívja fel a főispán figyelmét. Dr. Neumann Ede az izr. hitközség elöljáróságát vezette. Rámutat az izraeliták nemzeti kulturális munkájára. A főgimnáziumot Horváth György igazgató vezette; a törvényszéket Zavody Albin elnök kuriai bír. az ügyészséget Dr. Jurecky Iván; azután tisztelgett Braun István iparfelügyelő. A posta és táviró hivatalokat Kaffka József főfelügyelő vezette, akik a „a forgalom vérkeringésének géopontjában Nagykanizsán működnek.“ A kir. adóhivatalt Ötvös Emil adóhivatali főnök vezette; azután tisztelgett Halász József kinestári főerdőgondnok. Viós Ferenc a nagykanizsai járás közigazgatási tisztviselőinek élén üdvözölte a főispánt, kihez mint „kolléga,“ szólt a főispán, ki megígérte, hogy a közigazgatást fokozott figyelmében fogja részesíteni. mert a közigazgatás maga az élet.

A déli vasut tisztviselőit Szuróczy Géza főfelügyelő vezette; a keresztény jótékony négyeletet Dr. Szekeres József; az izr. négyeletet Vidor Samuné; a József kir. herceg szanatorium egyesületet kövesdi Boér Gusztávné ezredesné; az ipartestületet Samu József a kereskedelmi társulatot újvepi Elek Lipót; a gyáriparosok orsz. szövetségének helyi főkját Stern Sándor; a kórházat Szekeres József dr. főorvos, ki a kórház kibővítési ügyére hívta fel a főispán figyelmét; a felső kereskedelmi iskolát Búu Samu; a polgári iskolát Waligurszky Antal, az áll. elemi iskolát Szalay Sándor és az izr. elemi iskolát Bun Samu igazgató vezette. Tisztelget még az Irodalmi és Művészeti Kör Horváth György vezetésével; a tiszlóság Kuortzer György takarékpénztári igazgató és főparancsnok vezetése alatt; a kath. Legényegylet Horváth György vezetése alatt és az Ifjúsági Egyesület Boros János vezetése alatt. Mindezeket kívül külön megállapított időben a nagykanizsai helyőrség tisztikara is tisztelgett a főispán előtt Seide Bezsó ezredes vezetése alatt és annak a barátságos jó viszony istápolását kerü, mely a tisztikar és polgárság között fennáll.

A bankett.

A Szarvasnak hatalmas és barátságos étterme egy nagy családot látott vendégül a főispán tisztelgésére. A virágokkal gazdagon és izlésesen dekorált felér asztalok körül Nagykanizsának minden számottevő tagja és a környékből jött előkelő vendégek mintegy 180-an foglaltak helyet. Kevéssel 8 óra után riadó, éljenzés és a Rákócy-induló jelezte, hogy Balás főispán a terembe lépett és helyet foglalt Vécsey Zsigmond polgármester és Zavody Albin kuriai bír. között és kezdődött a vacsora, melyet igazán tartalmas, őszinte érzésekből fakadó magasszárnyalású pohárköszöntők szakítottak félbe időről-időre. Elsőnek Balás Béla főispán emelkedett szólásra. Ebben a vá-

rosban, hol a munka és szorgalom nemes gyümölcsöket terem, ki ne gondolna a poharzás közben a legszorgalmasabbra, (a társaság feláll,) kit a felkelő nap már munkában talál, akit népének szeretete és Európa csodálata vesz körül. Magyarország Apostoli királyára ürti poharát. (Hosszas éljenzés). Bentik Ferenc városi ügyész. „Akit a kormány kinevezésre ajánlt a felségnek és a felség kinevezte Zalavármegye főispánjának, ime a mi magas vendégünk eljött, nagy rátegye áldásos kezét, hogy rátegye kezét sziveikre, hogy érezze dobbanását és szószója lehessen illetékes fórumoknál törekvéseinknek. Történelmileg nevezetes közigazgatási tulajdonságokkal ékeskedő elődök örökebe lépett. Akár ezek nyomdokain, akár új csapáson fog járni, nehéz feladat az, melyre ő felsége parancsának engedve vállalkozott. A feladat nagyságához mért kvalitásai megvannak ő méltóságának is sikerülni fog neki az esetleges ellentétek kiegyenlítése. Ez első alkalommal, hogy üdvözlésére összejöttünk, engedjék meg, hogy egy kijelentést tegyek. T. i. Mi kik összejöttünk, bár politikai hitvallásunkat teljes egészében fentartjuk, egyesek akarunk lenni megyénk és városunk érdekeinek előremozdításában és ő méltóságát a munkájában egy szívvel, egy lélekkel, hazafiasan támogatjuk. A mindenható adjon Méltóságod nehéz feladatainak megoldásához, erőt egészséget.

Balás Béla főispán: „Hálát adok Nagykanizsának a magasatosan szép fogadtatásért. Örvend, hogy őt helyesen értéklik és nem a külső dísz tekintik. Olyan volt a fogadtatás mint egy arany csipke alatt rejtőzött értékes gyémánt: a külső dísz között a szívélyesség. Ez a záloga együttműködésünknek. A városok voltak mindig védőbástyái a polgárok haladásának. E működésben Nagykanizsa eljárt és hogy ezentul is úgy legyen, arra emeli poharát.

Dr. Schwarz Adolf: Ő Méltósága első megjelenésekor eltöltötte szívünket, lelkünket. Jóformán nem is ismertük még és máris megszerettük. Hogy bizalommal vagyunk működése iránt, arra garancia, hogy a felség a megye élére kinevezte; hogy tisztelettel vagyunk iránta az is természetes folyamánya hivatala magas méltóságának; de hogy alig ismertük és máris megszerettük, ennek oka egyénisége varázsában van, mit a francia úgy fejez ki, hogy charme. Bezárad végén Arvay alispán közigazgatási érdemeit emeli ki. Dr. Pillitz Soma a távollévő főispánú ő méltóságát ünneplőtisztjában zajos tetszés mellett. Arvay Lajos alispán Nagykanizsa felvirágzására és közönségére emeli poharát. Vécsey Zsigmond polgármester köszönetet mond a vendégeknek kik eljöttek, hogy a város ünnepeinek fényét emeljék. Koller István nem tartja magát vendégnek, hanem Nagykanizsa családtagjának. És mint ilyen emeli poharát családunk atyjára a polgármesterre. Ruzsicska Kálmán dr. tanfelügyelő Nagykanizsa kulturális haladására, felátadására mondott olyan klaszikus szépségben pompázó beszédet, hogy nem merjük kivonatban ismertetni, mert a valóságot nem közelíthetjük meg vele. Zúgó, frenetikus taps és éljenzés fejezte ki a közönség tetszését. Koller István ezuttal a hölgy családtagokat, t. i. Nagykanizsa hölgyeit élteti.

Vécsey polgármester köszönetet mond mint a város családját ért megtiszteltetésért. Át fogja adni az üzenetet a hölgyeknek is. A nagykanizsai helyőrségen levő kőzök hadsereg és honvédségek jelen levő képviselőinek is köszöni megjelenésüket. Ezzel adják legfényesebb tanúságát a hadsereg és polgárság közt fennálló barátságos viszonyának.

Zajos tetszésben volt része Seide Rezső szíves felköszöntőjeinek. Katona vagyok, a kardfogtatást jól megtanultam, de a szavakkal való mértéktelenséghez nem értek. A nagyfőispán polgármester ur köszönetét fejezte ki, hogy itt megjelenünk és kiemeli, amit a főispán ur ő Méltósága előtt kifejtettem, hogy törekvésünk, hogy a polgárság és katonaság között a barátságos viszonyt istápoltsassék. Hiszen minden ember

civilben jön a világra, csak azután vesz uniformist és kőt kardot, de a legtöbb újra visszatér a civil élethez. Búszke vagyok, hogy a 20. honvédezedhez tartozom, mely a legutóbbi nagy hadgyakorlatok alkalmával oly fényesen megállta helyét. A kanizsai apákra és anyákra emeli poharát.

A tősztok helyét ezután vidám beszélgetés mulatozás toglalta el, mely a késő éjjeli órákig eltartott.

A már megemlítettéken kívül a banketten képviselve volt társadalmunk minden rétege. Jelen voltak még Korbai Károly dr. Zalaegerszeg polgármestere, dr. Zarka Zsigmond árvaszéki elnökhelyettes, Szily Kálmán földbirtokos, Unger Ferenc az O. M. B. főnöke, ifj. Koller István pacsei szolgabíró, Koller Ferenc földbirtokos, Soós Pongrácz ny. osztálytanácsos, Enyedy pénzügyi titkár, alsódomborui Hirschler Ede stb. stb.

Menu: Ivó leves, Tok tartár mártással, Özgerinc áfonyával, Pulyka sült, Compot-saláta, Parfait és Fagyalt, Giardinetto, Kávé. Fehér hadacsonyi, Vörös burgundi, Animo Casino sec.

A felvilágosítás.

Nem a keztűt akarom felvenni, melyet Fényes dr. eldobott, nem is akarok senkit a gúny fegyverével való hadakozás útjaira követni, hanem tárgyilagosan akarok hozzászólni a felvilágosítás kérdéséhez. Így kell neveznem az „Uttörő” i-kola tendenciáját, mert hiszen vállalkozása nem egyéb, mint az egyszerű ember felvilágosítása a lét kérdéseiről épenugy, mint ahogy napjainkban egy paedagógiai (?) irányzat a gyermekeket a nemi kérdésekről, tehát az egyén létének kérdéseiről óhajtja felvilágosítani.

Nem pusztán véletlen, hogy ez a két felvilágosító irányzat egyidőben és pedig napjainkban áll ki a porondra. A szellemi haladás törvénye adja magyarázatát ennek a látszólagos véletlennek. Ama törvényszerűség, mely a gazdasági, társadalmi, erkölcsi és szellemi világ jelenségeiben mutatkozik. Ha végigtekintünk a világtörténelem évszázadainak eme jelenségein, észre kell vennünk, hogy azok nem minden korban azonosak. Jelenségek, melyek egy-két évtizeddel ezelőtt erős hullámmásban tartották a gazdasági, társadalmi, erkölcsi és szellemi életet, néhány évtizeddel később az ellenkező végletekbe csapnak át. Ez az akció és reakció törvénye, mely épúgy igaz a gazdasági, társadalmi, erkölcsi és szellemi világréndben, mint a fizika világában.

Így állanak hadilábra bizonyos korszakok a tekintélyekkel is. A családban a szülők, az államban a kormányférfiak, de sőt a kormányfők, az egyházban és felekezetben a papok, lelkészek tekintélyével. De sőt a mindenség körében is döngöttek — az Istent. A tekintély tisztelete lazulván, az alkotó részek önállósági törekvéseivel találkozunk. Látjuk a nemzeti ségeket mozgolódnai az államokban, a hívőket széthúzni az egyházban és a felekezetekben és látjuk tagozódnai az egyes társadalmakat. Ennek a kornak a sajátja a családi tagozódás is, s ennek eszköze öntudatlanul is a felvilágosítás.

Manapság bizonyára nem volna lehetséges sem a horvát kiegyezést, sem a nemzetiségi törvényt úgy megcsinálni, mint azt a múlt század hatvanas évek engedték; mert ma nincs megértés a nemzetiségek között. Ma hiába hívnának össze vaticáni zsinatot és a pápai infallibilitás kimondására is, mert nincs tekintély — tisztelet.

Ki mert volna az 1825—1870-ig terjedő korban arra gondolni, hogy gyermekét felvilágosítsa? Emlékezzünk csak arra a szenteskedésre, a nemi tudatlanság mivelésére, mely felnőtt leányainknál, észlelhető volt.

A nemi felvilágosítást sürgetők orvosi szempontokkal okolják meg álláspontjukat.

Egy anekdotát olvastam valamikor egy arany-sóvár emberről, aki valami alkímistához fordult, hogy

megtanítsa aranyat csinálni. Ez oktatta is az idegont, hogy mi mindent kell összekeverni; de földolog, hogy a kérdezés alatt sohasem szabad vizilóra gondolni. Az idegen meg is csinálta a keveréket s hesszas keresés után felkiáltt: űsse meg a menykő, sohasem hallottam azelőtt vizilórl s most mindig arra gondolok.

A gyermeki léleknek ezt a tulajdonságát, hogy az is mindig a vizilóra fog gondolni, nem szabad figyelmen kívül hagynunk. Mert a felvilágosított gyermeknek is mindig az fog eszébe járni, amiről addig nem is hallott; és nem fog megállani a titok elméleti ismereténél, hanem gyakorlati ismeretekre vágyik — a férfi óvatossága, előrelátása, gondossága nélkül is több bajt okoz magának, mint amennyinek a felvilágosítással elejét lehetett venni.

És így vagyunk az emberiség gólyameséjével is: a bibliával. Sokkal kisebb baj, ha az egyszerű ember szösz szerint értelmezi a teremtés hat napját és magát a teremtés napját, mint hogyha elesapja magától erkölcsi szilajságának egyetlen korlátját, sz istenfelelmet.

Amint a gyermek felvilágosítás nélkül is megtudja mindast, amit a felvilágosítás nyújthat neki, azonképen az emberiség annak rétegei is el fognak jutni a tudás fájához evolutive is.

A szabónak sem adtak öllöt gyermekkorában, hogy játékközben tanuljon meg banni vele; mert az öllő megnyomoríthatta volna és sohasem vált volna szabó a jelöltből.

A bibliának az iskolákban való tanítása és szöszéken való hirdetése tehát mindenesetre több rossznak veszi elejét, mint amennyit a kultura szempontjából általában okozhat. S mindenesetre kegyeletlenül a biblia tanítását a „butítás” kifejezéssel illetni, amellet, hogy fogalmilag sem állhat meg ez az elnevezés. Senkinek sem jutna eszébe — ha szabad a hasonlatot vonnom — Aesopus vágy Lafontaine állámesit kárhözhatni csak azért, mert a gyermek nem a képes beszédet teninti benne, hanem az állatok valóságos szavait és cselekedeteit.

— km. —

Postanövendékek felvétele.

A posta távirtda és távbeszélő kezelési szolgálatban való kiképzés céljából a m. kir. posta távirtda és távbeszélő hivatalokban növendékek vétetnek fel.

Növendékké ielvetéltért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet (horvát-szlavonországi illetőségűek a horvát nyelvet) szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai taunitézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek, az iskola bevégezése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hiteltelen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott.

Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítványval fedhetlen magavi-eletüket, közhatalosi orvosi bizonyítványval pedig ép és egészséges, a posta távirtda és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltakait is igazolni tartoznak.

A főlvetéltér sajátkezűleg irt, ientünk egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvény-nyel 1911. évi december 31-ig lehet folyamodni.

A kérvény az illető posta távirtda igazgatóság-hoz címezve azon posta távirtda hivatalhoz nyujtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja.

A folyamodványokra a szülőknek, illetve árvák-nál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is rávezendő.

A pécsi posta táv. igazgatóság körületében a következő hivatalok vannak felhatalmazva növendékek felvételére: Barce 1, Bonyhád, Csáktornya, Dombó-

vár, Dunaföldvár, Kaposvár, Keszthely Marcali, Mohács, Nagykanizsa 1, Paks, Pécs 1, Szekszárd, Szigetvár, Tapolea, Villány, Zalaegerszeg. Pécs 2.

A fölvetett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhezvétele után legkésőbb 1912. évi február hó 1-én megkezdeni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltéseig gyakorlati kiképzés alatt állanak, ezen kiképzés első félévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek, az első év második felében azonban kincstári posta táv. hivataloknál havi 20 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben 45 korona és a negyedik évben havi 60 korona napidíj általányt kapnak.

Nem kincstári posta távirda hivataloknál a díjazás a növendék és a postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad díjat szedni.

A növendékek 16 éves életkoruk betöltése után a posta és távirda igazgatóság székhelyén vizsgára bocsájtának, a vizsga sikeres letetele által posta távirda kezelői illetve a szervezési szabályokban részükre rendszeresített állásokra nyerneik minősültséget és kinevezetésükig részint kincstári, részint nem kincstári posta távirda hivatalnál nyerneik alkalmazást.

A kincstári posta és távirda hivataloknál alkalmazottak a díjnokok részére megállapított napidíjjal élvezik.

HIREK.

LAPUNK KIVÉTELKÉP ma szerdán jelent meg. Legközelebbi számunk a rendes időben. hétfőn fog megjelenni

— **Iparkamarai szakgyűlés.** A soproni kereskedelmi és iparkamara iparszakosztálya f. hó 1-én Kalvax Frigyes kamarai alelnök elnöke alatt gyűlésezett Sopronban. A holnap tartandó kamarai közgyűlés elé javaslatképpen fogják terjeszteni, hogy a vegytisztító és kelmefestő ipar képesítéséhez legyen kötvé. A kamara területén levő nagyobb szappangyárosok meglátogatása után a közgyűlésnek azt a javaslatot terjeszti elő, hogy szinszappan néven csak 65% zsirtartalmu gyártmány legyen forgalomba hozható. Ezzel a kamara a nagy közönség érdekeit védi, mert most szinszappan néven silány gyártmányok, 25—30% zsirtartalommal kerülnek eladásra.

— **A folyammérnökség Nagykanizsán.** Tudvalevő, hogy az északi folyammérnökség május hónapban Nagykanizsára került. Alkalmos helyiségről már gondoskodás is történt, amennyiben e célra ki béreltetett az Eötvös tér 8. sz. alatti Szegő-féle ház első emelete.

— **Kanizsai internátus tanítók fiai számára.** Megemlékeztünk arról, hogy a nagykanizsai tanítói járáskör Nagykanizsán internátust akar létesíteni középiskolába járó tanítói fiai számára. Amint értesültünk e célra Zichy János gróf miniszter 2000 K évi hozzájárulást biztosított a zalamegyei tanítók számára. A tanítók a vármegyéhez és Nagykanizsa városhoz is kérvényel járultak ez ügyben. Hisszük, hogy mindkét helyen kellő méltánálással fognak találkozni a tanítóságuk nemes törekvései.

— **Megmart ember.** Kunics János kiskanizsai földmives a mai heti vásáron a disznópiacon uézegette az állatokat. Ekközben egy helybeli embernek hatalmas erős disznaja rárontott és lábászáran 2 súlyos harapást és hasitást ejtett dr. Goda Lipót városi orvos kimosza a megmart ember sebeit és összevarrta, azután mentőkoscin lakására szállították.

— **Zene gyönyörködteti az emberi szívet.** Mi lenne a karácsony-ünnepe zene és ének nélkül? Mi ad egy családú ünnepeknek gyakran hangulatot és fényt, fiatal és öregből egyaránt örömmel lesz üdvözölve a jó házigéne. — Jó hangszerek gazdag választékát: hegedűk, mandolinák, gitárok, húzó harmonikák, fuvolák, dobok, zenélő dobozok, gramofonok és lemezeket nyújtja olvasóinknak a jelen szá-

munk melléklete, mely az ismert Georg Bernhard bodenbachi cég prospektusa. A hangszerek megszerzése azért is nagyon megkönnyítették, hogy a kitűnő melódia hangszerek kényelmes havi részletekre 3 koronától fölfelé szállítatnak. Gazdagon illusztrált hangszerjegyzékeket a cég kívánatra ingyen küld.

— **Neustein Fülöp hashajtó pilulái** a legnagyobb eredménnyel használják altesti megbetegedéseknél könnyen hajtának és egy gyógyszer sem alkalmasabb és emellett teljesen ártalmatlan dugulások, melyek a legtöbb betegség okozói, megszünteti. Cukrozott alakjuknál fogva gyermekektől is szívesen vették. — Minden gyógytárban kaphatók. — 1 dobozka 15 pilulával 30 fill., — 1 rolla 8 dobozzal 120 pilulával 2 korona. — Előzetes; pénzküldésnél 2.45, bérmentve.

— **Mai számunkhoz „Melodia”** különleges Hangszer-ház árjegyzéke van mellékelve felhívjuk közönségünk figyelmét mellékletünkre.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Értesitem ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy perlaki **ügyvédi irodámat**

Nagykanizsára, Rozgonyi-utca 10. szám alatti házamba

(volt polgármesteri lakás, a Szarvas-szálloda közelében) helyeztem át, hol azt **dr. Görtner Antal** ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző urral társulva tovább folytatom.

Dr. Tamás János
ügyvéd.

25847/1911.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező belső piaci és heti marhavásári helypénzszedési jogot 32108. kor. évi bér kikiáltási ár mellett és az országos marhavásári helypénzszedési jogot 3400 kor. évi bér kikiáltási ár mellett a folyó évi

december hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor

a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverésen, külön-külön a legtöbbet ígérőnek az 1912. évi január hó 1-től kezdődő három egymásután következő évre a közgyűlés jóváhagyása fentartása mellett bérbeadja.

Mely árverésre bérbevenni szándékozók azzal hívja meg, hogy a szóbeli árverésen részt vevők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át óvadéknak készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez letenni, a zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt óvadékkal ellátva f. évi

december hó 20-ik napjának délelőtt 10 órájáig

vagyis az árverés megkezdéseig a v. iktatóba annyival is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek a hivatalos órák alatt a v. kiadóhivatalban megtekinthetők.

Nagykanizsa, 1911. december hó 4-én.

A városi tanács.

Egy, a hasznosat a óval összekötő

karácsonyi ajándék

az

EREDETI SINGER

„66”

a legújabb

és legtokéletesebb

varrógép.

az

EREDETI SINGER

varrógépek

Brüsszelben 1910.

évben a legmagasabb

díjat nyerték el.

Kényelmes fizetési feltételek. — Készfizetés esetén árendemény.

Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld az

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

DEÁK FERENC-TÉR 2 SZ.

50 korona

hetibért vagy

50—60% previzlát

kap bárki, ki azon világhírű aluminium cégőreim és áruim eladását átveszi. Melyek közt sok az újdonság és versenynélküli tömegcikk. Eredeti megrendelésekkel bebizonyítom, hogy sokan képviselőim közül, ahol áruim már bevették többet kerestek napi 30 koronánál. Felvilágosítás ingyen. Képviseletek mint fő és mellékfoglalkozás átadatnak. Kérdezőkdeknél elég egy levelezőlap.

Anton Hruby,
Műgiltz (Máhrén).

Levelezés németül.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Értékül egy viselt lábbeli cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fenyvesítésével
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrvi.
Mindenhol kapható.

Hirdetéseket felvesz
a kiadvata,
és
Wajdits könyvkereskedés
Dek tér
és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamiltlésektől!
4100 Valódi

Óvakodjunk a
hamiltlésektől!
védjegyű.

Thomassalak
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ötömzár

valódi ha
szákbán
eredeti
van rajta.

Hamiltléstől
szigorúan
tartózkodjunk.

Minden zsák
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos
a Thomaspfahafabrikában Berlin,
vezérkőpüvölője
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49.
Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó
árakra figyelmeltetik a vásárlókat.
Képviselő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlön

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert, melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral vagy késszítve és erősíteli, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfuodás, rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és annak kellemtelen következményei, mint szorulás, köllika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmik) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű stékülés által eltávolítottanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi ayes vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivágyhiány, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá fűfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életreöknek új életet ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, meggyugyta a a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatvánítás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neimesvidi, Tapsonyi, Bőhonyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi Csurgói, Berzencei, Göllai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kötterii, Muracsnányi Rátkai, Podtureni, Szelnicai, cAlsóendvai, Pákai, Bakasai, Novai, Bakii, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzallii, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarorszáé legtöbbször gyógytárakban.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindmüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Legolcsóbb és Hashajtó.
legjobb hatású

(Neustein Erzsébet-Pilulák)

minden tekintetben a hasonló készítményeknél szer mentes minden káros alkotórészekből a legolcsóbb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyására, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen vessik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekercs 8 dobozát tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVAS! Utánzatoktól óvakodjunk. Neustein Fülöp hashajtó pilulát tessék kérni Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjaton cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz. Lipótház Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Balus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Kereskedelmi és iparkönyvek bélyeg-illetéke.

Irta: BALÁZS JÓZSEF keszthelyi adóhiv. főtiszt.

Törvényeink között talán egyik sem oly természetű, mint a bélyegtörvény. Igen sokszor megtörténik, hogy annak egyes tételeit többféleképpen magyarázzák. Ezek a fejtegetések sokszor oly közel állanak egymáshoz, hogy a laikus ember is látja a különbséget. Egyik törvény paragrafusai sem hajlíthatók annyira az ember gondolkodásához, mint a bélyegtörvény. Azért igen sokszor megesisik az, hogy egy-egy esetről többféle nézet alakul ki s mindgyik jónak és elfogadhatónak látszik.

A bélyegtörvénynek ilyen oly sok kommentárral ellátott tétele a kereskedelmi és iparkönyvek bélyegilletékének elévülési ideje. Remélem, fejtegetéseimben oly momentumokat hozok fel, melyek eddig figyelembe nem lettek véve, illetve alkalomadtán határozatban figyelmen kívül hagyattak.

A bélyegtörvény értelmében a könyvek használat előtt bélyegezendők fel, tehát a kinstár illetékkövetelési joga a könyv használatának vétele előtt áll be. A kereskedők és takarékpénztárak egy régebbi elvi döntvény alapján úgy értelmezik a törvényt, hogy az elévülés tekintet nélkül a bejegyzés keltére az egész könyvre egy és ugyanazon időben áll be. Tehát 1904. évben ugyanegy könyvben bevezetett bejegyzés ugyanakkor elévül illeték szempontjából, mint az 1910. évi. Ezen felfogás teljesen téves és nemcsak a pénzügyi jogszokással ellenkezik, hanem teljesen ellentmond a kereskedelmi törvény szellemének is.

A bélyegtörvény az illeték mérvét a lapok szerint állapítja meg, legyenek azok akár füzve, akár könyvbe kötve, vagy csak egyes lapokból álljanak is. Ez talán okozza a zavart, hogy kereskedelmi könyvekről beszélünk akkor, amidőn a törvény lapokat gondol. A könyv pedig nem más, mint a lapoknak egy bizonyos formában való egyesítése, mert kezelés és tartóság szempontjából igen praktikus. A törvény világosan mutatja azt, hogy az elévülés csakis azokra a lapokra állhat be, melyeken történt bejegyzéstől az elévülési határidő beállt. Állí-

tásomat fedik a következő mindennapi kihágási esetek. Faluhelyen a kereskedők nem igen vezetnek könyvet. Adósaik nevét külön-külön lapokon vezetik, s ha az adós lefizette tartozását, egyszerűen eltépik azokat. Számítalan esetben a pénzügyőrök ilyen feljegyzésekről leletet vettek fel s az adóhivatal ennek alapján ki is rótták a bírságot. Hiába folyamodott a kereskedő, a felsőbb bíróság elutasította. Világosan mutatkozik itt a törvény intenciója, hogy csakis lapok képezik az illeték tárgyát, létezzenek azok bárhol, bármely formában, alakban, a nélkül, hogy azok egymásra illeték szempontjából befolyással volnának.

Teljesen jogában áll a kereskedőnek adósaiknak számláit úgy vezetni, amint neki tetszik. Ha azonban könnyebb kezelés céljából azokat beköttei, ez a törvény szellemén és feltevésein mit sem változtat. Sőt a teljes méltányosság az volna, hogy a már előre lebélyezett könyveknek bizonyos okból (csőd, haláleset, stb.) be nem töltött, illetve semmi bejegyzést nem tartalmazó lapok után a fél kérelmére, a könyv bemutatása mellett, az előre lerótt illetékeket vissza kellene téríteni.

De nem fedi a törvény szellemét ezen felfogás, hogy tudniillik az elévülés az egész könyvre egyszerre áll be a következő miatt.

A számlák a könyvvitel szerint a tulajdonos és felei között létrejött jogügylet rövid s hitelképes kivonata. Tehát amidőn N. N.-t megterheljük, mondjuk az áruval, s a másik számla javára írjuk az ellenértéket, nem történt más, mint a rendes jogügylet összes ismérveit jegyeztük be könyvünkbe. Beleírtuk az áru mennyiségét, minőségét, egységárát, az összeget s a keletet. A bélyegtörvény pedig úgy a bélyegilleték lerovásának idejét és elévülését mindig a jogügylet keltétől számítja, illetve állapította meg, tehát itt sem lehet a törvényt más formában alkalmazni. Ebben az esetben a jogügylet kelte összeesik a jogügylet keltével.

Kifejtettem érveimet s most csak arra akarok mutatni, hova vezethetne az, ha tényleg így értelmeznék a bélyegtörvényt. Ha a könyvre nézve egyszerre állana be az elévülési idő, akkor a könyvtulajdonos 5 évig bélyegtelenül használja a könyvet. Őt év után támaszkodva a fenti szabályra, hozzáfűzött a könyvhöz néhány ezer új lapot

s ezt büntetlenül használhatná, mert 5 év elmúlt az első bejegyzéstől. Ezt pedig megtehetné, mert a könyv, mivel az adóhivatalnál lebélyegezve nincsen, nincsen átfűzve, megszámozva, lepecsételve, tehát széjjelszedheti s újra bekötteheti. Ez pedig igazán nem volna jogos és méltányos eljárás, másrészt igen sok kellemetlenségbe sodorná a könyvtulajdonosokat is.

A Magy. Ker. Lapja

A tudomány.

Az „Uttörő iskola” siettetni óhajtván a természettudományos igazságok terjedését, szétküldte a maga embereit, hogy tanítsanak, hogy hirdessék a tudományt. És hirdetik.

Két kérdés vetődhetik fel tehát. Valóban tudományos-igazságok-e miket az iskola tanít és ha igen, ez a tanítás nem oáltévesztett-e?

A tudomány mai álláspontján az evolúció, a fejlődéstörvény megdönthetetlen igazság. Vagyis természettudományos törvény. Az evolúció tanít hirdeti — úgy tudom — az Uttörő iskola is. Csak-hogy ezt tanítja a biblia is — képes beszédben. Hiszen a bibliairo egy nap alatt is megteremtethette volna az istennel a mindenséget, ha nem épen a fejlődés kidomborítása végett lett volna napokra szüke. A fejlődéstörvény sem új a nap alatt. De másként fejezték ki Kr. e. néhány évezreddel és másként a Kr. u. 20. században. A különbség csak nyelvi különbség. Ezért nincs értelme a biblia ellen való haragos támadásoknak. Amellett azok époly kegyeletlenségek és hálátlanságok mint ahogyan kegyeletlen és hálátlan az urrá cseperedett ivadéktól, ha megtagadja tisztességes őst, mert az a maga ősi ruhájában jár. Nyelv és ruha egyaránt csak megjelenési forma, csak külsőség. A biblia írói a maguk korának kétségtelenül a legtudományosabb emberei voltak. Igaz-e, nem-e, hogy Mózes 5 könyve Mózesstől származik, mindegy; de ki akarná Mózesstől, akit egészen a Delitsch-féle ásatásokig a biblia atyjának tartottak, elvitatni, hogy korának legnagyobb férfja volt? Pedig a bibliát tanította. És ha való, hogy a biblia Mózesnél is évezredekkel öregebb, annál jobban igazolva van a biblia, mert csak az tarthatta magát fenn évezredekken át, ami való-nak bizonyult, ami hivatást töltött be minden időben.

A természettudományos bölcselőiskola, mely a fejlődést tanításánál elvetette a biblia képes beszédét, azt is tanítja ugyanis, hogy hivatás nélkül semmi sem fejlődhetik, sőt visszafajlik, elvész, eltűnik. S aki a világegyetem egységes szemléletének bölcséleti magasságáig felemelkedett, az tudja, hogy ez nemcsak a fizikai világrendre áll, hanem áll az erkölcsi és szellemi világrendre is, amelyek amavval oksági összefüggésben vannak. Az Uttörő iskola tehát önmagának tudományos álláspontjával jutna ellentétbe, ha a fejlődés és visszafajlás vagyis igazságát

ugy a fizikai, mint a szellemi világrendre el nem ismerné és következetlensége által tudománytalanná is válna. Ha pedig elismeri, akkor a biblia hivatását nem vitathatja el.

Hogy az Uttörő iskola tanítása nem célt tövésztett-e, erre a kérdésre a lapok korábban megjelent számában megadtam a magam választát. Az iskola részéről ott adott fejtegetéseimért gúnyos mosolyokban részestültem. Aki pedig tárgyilagos fejtegetésre a gúny fegyveréhez nyúl, komoly harcra nem óhajt belebocsátkozni, vagy azért, mert nincs kellő muni-ciója, vagy azért, mert tulerőben érzi az ellenfelet. Olyan hadállás az övé, melyből erős tüzelés mellett a füst homályának fedezete alatt vissza kell vonulni.

És csakugyan ugyis tesz a cikkirő. Csak tüzel. Mert nem fontos, hogy talál-e.

Bölcseleti magyarázatát adtam ama jelenségnek, hogy az Uttörő iskola sikra szállott. Kifejtettem, hogy oly jelenség ez, mely — mint minden jelenség — koronkint megismétlődik. Kifejtettem, hogy nem másban áll ez a jelenség, mint a tekintélytisztelő elhalványulásában. Kifejtettem, hogy eme korszakokban a tekintélyek tisztelőit — emez elhalványulása egyházban, államban, társadalmakban, családban egyaránt beáll és előidézi a széthuzást. Rám utattam, hogy bezzeg az 1825-től 1870-ig terjedő időszakban az Uttörő iskola nem léphetett volna ki, mert a korszak nem kedvezett volna neki; az a kor a tekintélyek kora volt, melyben teljes az összhang egyházban, államban, társadalomban családban. Ezért volt lehetséges a pápai infallibilitás a vatikáni zsinaton kimondani, ezért volt lehetséges a nemzetiségi törvényt megcsinálni stb. És a cikkirő, mintha a nagy összefüggések maglítására szükséges bölcseleti iskolázottság híján szűkölködnek személyeskedéssel fűszerezett formában felveti nemzetiségi kérdéssel szemben, hogy miként kerül az a vitába s oda konkludál, hogy ma beérnek a nemzetiségek ama jogok harmadrészeivel is, mint amelyeket akkor biztosítottak nekik. Ebben azonban alaposan téved, mert elfeledi, hogy en meugeant vient l' appétit. A vatikáni tekintélytisztelőt pedig abban látja verontva hogy a magyar biborosok ellene szavaztak az infallibilitás kimondásának. Itt is feleli, hogy a magyar biborosok száma a conelavé-ban elenyésző csekély tehát csak kivétel számba menne a szabály alól, hogy továbbá a magyar biborosok emez állásfoglalása nem is történelmi bizonyosság s hogy emmellett ezt az állásfoglalást — amennyiben megtörtént — a magyar kath. egyház külön jogállására lehet csak visszavezetni s végül, hogy az infallibilitást, mint dogmát egyháza tekintélye iránt való tiszteletből annak ellenére is kihidette a rozsnói és székes-fehérvári püspök, hogy a magyar király — tehát szintén valaki — a ki hirdetéssel szemben tiltakozó jogát érvényesítette. — km. —

Iparkamarai közgyűlés.

A Soproni Kereskedelmi és Iparkamara Ulleiu József kir. tanácsos elnöklésével f. hó 5-én rendes közgyűlést tartott, amelyen a kamara beltárgjai kívül a Moson, Sopron, Vas és zalamegyei kultagok is szép számmal jelentek meg.

Az elnök előterjesztései során megemlékezett a kereskedelmi kormányzat vezetésében beállott személyváltásról is. Beöthy László új kereskedelmi minisztert az elnökség a kamara nevében föltérj-szettel üdvözölte.

Spiegel Szigfrid kamarai alelnök lelkes beszédben hivatkozott arra a nagy és állandó érdeklődésre, amellyel Solmosy Ödön báró Sopron sz. kir. város országgyűlési képviselője, a kamarai ügyek iránt viseltetik. Ő a kamara hatványai fennállása óta a város első és egyetlen országos képviselője, aki a kamará-

val állandó érintkezést tart fön s aki a kamara törekvéseinek legbuzgóbb és legbefolyásosabb támogatója és szószólója. Az ő hathatós közbenjárása biztosította a kamarai kerület mai kiterjedésében való fennmaradását és ő volt az, aki csak az imént is határos parlamenti fől-szóalással irányította a közfigyelmet kerületünk iparszakoktatási terén való elhanyagoltságára. A kamarának csak egy módja van arra, hogy a feljebb melegséggel, jóindulattal és bajtársias érzéssel közeledőknek háláját kifejezésre juttathassa és ez a kamarai levelezőtagság. Szóló tehát azt az indítványt teszi: mondja ki a kamara teljes egyértelműséggel és tünepőlyesen, hogy Solmosy Ödön bárót Sopron szab. kir. város országgyűlési képviselőjét, levelező tagjává választja meg.

A kamara tagjai az indítványt általános eljenzés közepette egyhangulag elfogadták.

Ezután a napirend tárgyai kerültek sorra.

A kamara a vegyi tisztító ipar képesítéshez kötése mellett nyilatkozott és a miniszter főlhívására oly véleményt adott, hogy „szinszappan“ elnevezés alatt legalább 60% zsírsav tartalommal bíró szappan legyen csak forgalomba hozható.

Freyberger Sándor községi kamarai kultag indítványára azt is kimondta a kamara, hogy kerülete kereskedőihez a hazai szappanipar támogatása érdekében külön körlevelet boesát ki.

A mértékek időszakos hitelesítési díjainak általányrendszert mellőzendőnek véli, de mégis úgy, hogy az időszakos hitelesítés díja a mértékek és mérőeszközök száma szerint való megállapítása esetén és a mai maximális 30 K általány-összeget meg ne haladja. A fő követelmény azonban az, hogy a törvény módosításával az időszakos hitelesítés ne két, hanem három évenként történjék, ami a mértékek és mérőeszközök állandó rendőri ellenőrzése mellett egy irányban sem járna hátránnyal, csak az érdekeltség terhén könnyítene.

A kamara a kereskedelmi alkalmazottak továbbképző tanfolyamainak állami szervezését sürgeti.

Az 1912. évi költségvetés 9300 koronát irányozó ipari és kereskedelmi szakiskolai ösztöndíjak és szakoktatás intézések segélyei céljára.

Ösztöndíjak címen a kamara szeptemberi közgyűlésén 7200 koronát szavazott meg összesen 36 pályázónak. Ezutal további 1500 koronát osztott föl a következőképpen:

Szabó László (szabadbárándi ill.) és Szalber Sándor (sárvári ill.) szegedi felső ipariskolai tanulók 100—100.

Kálmán Zoltán (baboti ill.) és Tobak Béla (sümei ill.) györi fa- és fémipari szakiskolai tanulók 100—100.

Szabó Lajos (soproni), Nagel József (kesztihelyi), Mesterházy Sándor (kapuvári), Moor Kálmán (hárszabai ill.) budapesti felső ipariskolai tanulók 200—200, Messinger Jenő (ikervári ill.) ugyanily tanuló 100 korona ösztöndíjat kapnak.

A szombathelyi kereskedő tanonciskola 200, a mosoni tanoncotthon 300. Krischker Ferenc mosoni textiliparos németországi tanulmányutrá 150 korona segélyben részesül.

Wolf Lipót Fiai kismartoni borkereskedő cégnek a máv. vasuti árutarifája fölemelését ellenző, Heltai József nagykanizsai kamarai kultagnak pedig a vasuti kocsihiánnyal járó hajmeresztő bajok orvoslását sürgető indítványait egyhangulag elfogadták.

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József

könyv és papirkereskedésében.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

HIREK.

A főispán látogatásai

Balás Béla dr. főispán a kanizsai fényes ünnepek után látogatásaival is kiakarta fejezni háláját a városban minden felől megnyilatkozott szives fogadtatásért. A város előkelőségeinél és a megyei bizottsági tagoknál Vécsey Zsigmond polgármester kíséretében szerdán és csütörtökön látogatásokat tett.

Kiváló egyéniségének közvetlen hatásával így még jobban magához fűzte a magyar lelkeket látogatásával a Zalai Közlöny szerkesztőségét is megtisztelte.

— Fényes esküvő. Weiss Ernő nagykanizsai kereskedő tegnap esküdtött örök hűséget Neumann Vera urleánynak, dr. Neumann Ede főrabbinak és nejének szül. Kayserling Ema uró leányának fényesen kivilágított templom ez alkalommal zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. A nászüp hölgytagjai mesés toalettekben jelentek meg. Amint a templom bejáratához értek, a Lohengrin násziindulója hangozott fel. Azután Kartschmaroff Leon főkantort az énekkaral elragadó művészettel énekelte a szertartás himnuszát maga a boldog örömapa eskettette és érzésben és gondolatokban gazdag beszédet intézett hozzájuk. Az izr. hitközség előjárósága és az izr. nőegylet testület'eg vettek részt az esküvön.

— Pénzügyi bizottság holnap, 12-én d. u. 6 órakor gyűlést tart, melyen az 1912. évi költségvetés kerül tárgyalás alá. Még december folyamán közgyűlés fog határozni a költségvetési javaslatok felett és arról is, hogy a megyei jóváhagyásig a megszavazott költségvetés szerint gazdálkodhassék a város.

— „Diadalmas uttörő“ előadást tartott a múlt hétfőn dr. Vince Sándor az energia megmaradásáról. Diadalt aratott pedig az előző előadó dr. Fényes Samu fölött ki az anyag fejlődéséről beszélt. Fényes dr. ugyanis előadásának bázisul azon mondatát állította fel, hogy ha az anyag megsemmisíthető (s meg is semmisített a chemiában egy ismeretlen és nem létező atomot) — akkor az anyag fejlődhetik is — Ezen állítással szemben dr. Vince ajkáról örömmel hajtottak a következő hangsúlyozott mondat: „Az erőtvény egyik sarkalatos ténye, hogy az anyag megsemmisíthetetlen.“ dr. Vince előadásáról most megjegyezzük, hogy mint uri ember beszélt kimondotta, hogy két elmélet áll szemben egymással. Az egyik az egyenlőség szemlélete, a másik a kételtvő világ szemlélete. Ez a mai korrek beszéd. Nem mint tudományi elűenségeiről beszélt a másik táborról, nem elbizakodott göggel nézett és szót le mindent, ami az ő nézetével ellenkező, hanem beszélt arról a tudós ember tiszteletével, meg mások nézetét akkor is respektálja, mikor a sajátját bizonyítani törekszik. Tudományos oldalról tekintve előadását, mi azt valjuk, hogy az anyag és energia nem földik egymást. Hogy nem az energia, mint olyan az állandó, abból is kitűnik, hogy az anyag és energia vándorlás nem miudig egyértelmű, az anyag olykor áll, mikor az energia vándorol, mint pl. a hővezetésnél. S hogy az energetika sem oldja meg a végső Loman kérdését az tiszta igazság. S szép volt Vince dr. előadásában a végső szó is „ombertárs legyen mindenki a másiknak“. Ebben is diadalmasodott az őszereket hirdetőjének tana fölött.

— Virilisták névjegyzéke. A városi adóhivatal elkészítette a városi virilistáknak 1912-re érvényes jegyzékét. A legelső helyen Battyhány-Strathmann Ödön herceg neve áll 21,575 K 28 fillérel. A legutolsó hely még biztosan meg nem

allapítható mert a virilisták közt több választott is van, akik virilis jogokról le mondanak. Körülbelül azt hisszük az utolsó helyen a 680 K-ás adófizetés fog állani. Az összeállított jegyzék legközelebb a képviselőtestülettől kiküldött bizottság elé kerül (dr. Plihal Viktor, dr. Fábian Zsigmond, Győri László, ifju Babóchay György és Ujváry Géza) mely hivatva van a jegyzéket a törvény szelleme szerint megállapítani és végérvényes jóváhagyás végett a képviselőtestület elé terjeszti. A bizottságot a polgármester rövidesen össze fogja hívni.

— **Hirtelen halál.** Kassay Árpád tiszaffüredi földbirtokos egy hét óta itthon tartózkodott Eötvös-téren lakó anyjánál. Valami szervi bajban szenvedett és tegnap éjjel Budapestre akart utazni a klinikára. Alig indult meg a fiakkoron, hirtelen rosszul lett és mire leemelték a kocsirol, halva volt. Temetése 12-én d. u. 1/4 órakor lesz Eötvös-tér 21. sz. gyászházából.

— **Szanatoriumi választmányi gyűlés.** A József kir. herceg sanatoriumi egyesület nagykanizsai fiókja szombaton este választmányi gyűlést tartott, Vidoros Samuné és kövesdi Boér Gusztávné társelnökök elnökléte alatt. Jelen voltak dr. Rothschild Jakahné, Eötvös Emilné, Fendler Hugóné, Grünhut Henrikné, Poreduc Antalné, Heltai Józsefné, Sauer Ignácné, Révész Lajosné, dr. Berecky Viktorné, Remete Gézané, Reichenfeld Edéné urnók Pollák Ernő dr. és Révész Lajos titkár. Boér Gusztávné, elnök a tagokat üdvözlő és megnyitja a gyűlést, felolvastatik a központnak ama kérése, hogy a helyi bizottságok ezen túl sanatoriumi fióknak neveztesse. Boérné elnök bejelenti, hogy kiket részesített a helyi fiók sanatoriumi ápolásban és hogy helybeli szegény tudósbetegek tejjel, tojással való táplálása 125 K-val járult hozzá. Az Edison mozi a jelentés szerint a sanatorium javára rendezett előadás jövedelméből 81 K 40 fillért juttatott a helyi sanatorium fióknak. Az egyesület Augusztus sanatorium elnevezéssel egy új sanatoriumot alapít 150 beteg felvételére és így a Nagykanizsai fióknak még inkább módjában lesz, hogy betegeinek elhelyezéséről gondoskodhassék. Ezért a választmány szívesen vállalkozik egy sanatoriumi jóvákönyvelés multság rendezésének fáradsáimaira. És mert az u. n. sanatoriumi piknik Nagykanizsán népszerűségnek örvend 1912. évi febr. 10-ére egy ilyen piknik rendezését határozza el. A pikniken a választmányi urnók magyar főköztöbén (Augusztus-főköztöb) jelennek meg, a segédletre vállalkozó uri leányok a vállon és a hajban szalagcsokor díszet fognak viselni. Révész Lajos titkár felszólal a gyűjtésnek ama módja ellen melyet az iskolás gyermekek körében tapasztalt. Akik t. i. az utcán, vendéglőkben szinte a gyűjtés ellenőrizhetése nélkül bemocskolt papírossal alkalmatlankodnak a közönségnek. Az elnök jelenti, hogy az ilyen gyűjtés ellen tiltakozik és konstatálja, hogy abból a gyűjtésből az ő fiókjuk nem részesült. A választmány még elhatározza, hogy taggyűjtő akciót fog kifejteni.

— **Adomány a Szépitő Egyesületnek.** A Szépitő Egyesület elnökségéhez 511 K 73 fill. adomány érkezett az alábbi levél kíséretében: Nagykanizsa, 1911. december 1. Tekintetes Tripammer Gyula urnak Helyben. A nagykanizsai fürdő részvénytársulat közgyűlése az alulírottaknak 1000 K felszámolói díjat szavazott meg; ezen összegnek és időközli kamatainak felerészét vagyis 511 K 73 fill., azaz Ötszázötvenegy K 73 fill. van szerencsénk a Nagykanizsai Szépitő Egyület céljaira való felhasználás végett idezárva kezeihez juttatni. Teljes tisztelettel Elek Lipót s. k., Rosenfeld József s. k., Goldhammer Károly s. k., Rapoch Gyula s. k. A Szépitő Egyesület a nagylelkű adományozóknak ezen bőkezű adományukért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Nemes adomány.** A tanítók fiai részére létesítendő internátus céljaira a kiskanizsai hitelszövetkezet 20 koronát adományozott.

— **Sajtóhibák helyreigazítása.** Lapunk legutóbbi számában „A felvilágosítás” címen megjelent cikkünkbe néhány értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, melyeket itt helyreigazítunk. Így az 5. bekezdés utolsó sorában „mivelésére” helyett „mimelésére” a 7. bekezdés 5. sorában „kérdezés” helyett, a 7. sorban pedig „keresés” helyett „keverés” a 9. bekezdés 4. sorában „teremtés napját” helyett a „teremtés tényét” a 10. bekezdés utolsó sorában pedig „annak” helyett „ama” olvasandó, a 9. bekezdés 1. sorában pedig a „golyameséjével” szó idézőjelben olvasandó. (Szerk.)

— **Közigazgatási bizottsági tagok.** A Zalaegerszegi megyei közgyűlésen közigazgatási bizottsági tagoknak megválasztottak: Hertelendy Ferenc (uj), Batthyány Pál gróf, Koller István, Vizlendvai Sándor és Bosnyák Géza. Legkevesebb szavazata 164 volt (Bosnyák Gézának. Nagykanizsa most nincs képviselve a közigazgatási bizottságban.

— **A kath. Legényegylet szórakoztatója.** Igazán nemes szórakozásban töltötték el vasárnap délutánjukat, kik tégnap a legényegylet szórakoztatóján részt vettek. Zene, szavaltat, monológ és szellemes felolvasás alkották a szórakoztató tárgyát. Sáfány Lajos Petőfi Rab c. költeményét hatással szavaltta, nem különben Kovács Katus is, ki az Alarcosbál c. monológ hatásos előadásával aratott sikert. Dr. Krátki István Bisesitzky Miksa tanár zongora kísérete mellett játszotta Huber harmadik hegedű ábrándját. Mondanunk is fölösleges, hogy a jeles szereplők a legszebb sikerrel adták elő számukat s Krátki művészi játéka, tökéletes flageoletjei hű kíséretre találtak Bischitzky tanár művészetében. A hálás közönség frenetikus tapsát ráadásal találták meg. A felolvasó Divényi Gyula piarista tanár volt s a nevelés az életben és irodalomban címen tartott tréfás felolvasást. A tanító és mégis játszi könnyedséggel megirt felolvasáson jót mutatott a közönség s állandóan derűs hangulatban hallgatta a felolvasásból hangzó komikumot, mely Divényi Gyulának egyik főismertetője. Nem is akarták elengedni a felolvasót az asztaltól, mire az még egy csomó tréfás dolog előlvasásával toldotta meg szereplését.

— **Osáktornya orvost keres.** Osáktornya nagyközség pályázatot hirdet a törvényben megszabott illetékek mellett községi orvosi állásra. A felszerelt kérvények f. hó 19-én d. u. 4 óráig nyújthatók be Szalmay főszolgabírónál.

— **Katonakötelesek jelentkezése.** A városi hivatal jelenti, hogy a sorozás kötelesek közül novemberben sokan elmulasztották a jelentkezést. Ezek pénzbüntetésben részesülnek, ha még december hónapban se jelentkeznek, akkor a pénzbüntetés nagyobb lesz.

— **Zalamegye katonái.** Zalavármegye az 1911. évben 3378 katonát adott a hazának. Az állítaskötelesek száma volt 11127. Ebből besoroztak a hadseregbe 1724-et a hovársághoz 522-öt, mint póttartalékosat a hadseregbe 801-et, honvédségbe 331-et.

— **Tűzkarak Zalamegyében.** A vármegye területén az 1911. évi augusztus hó 1-től október hó 31-ig előfordult tüzesetek száma 53 volt. Az elhamvasztott érték 327381 koronát képviselt, amelyből biztosítás folytán 255156 korona érték térül meg s a szenvedett kár 72225 koronára rug. Nagyobb tüzesetek Ördöghenyén, Pölöskefő községekben voltak. Ördöghenyén október elején 22 lakóház lett az összes takarmánnyal és a melléképületekkel együtt a tűz martaléka. A kár 198134 koronára rug. Pölöskefőn a tűz 25820 K kárt okozott, amely azonban biztosítás útján megtérült. Az ördöghenyéi tüzkárosultak részére a belügyminiszter ur 500 K segélyt küldött. A tüzet a megejtett vizsgálatok adatai szerint 7 esetben gyermekek játéka, 6 esetben gyújtogatás, 11 esetben gondatlanság, 4 esetben villámcsapás

okozta; a tűz keletkezésének oka 25 esetben kiderítetlen maradt.

— **Hirtelen halál.** Schönfeld Mór 64 éves lakost, ki az emberek jótékonyaságából élt, pénteken reggel ágyában halva találták. Rátz Kálmán dr. városi orvos jelentése szerint szívszélütés ölte meg.

— **Keszthelyi vásár.** A m. kir. keresk. min. 84564—011. sz. Keszthelyen a. állat- és kirakó vásárt engedélyezett, melyet 1911. december 21-én, karácsony előtti esütőrtökön fognak megtartani.

— **Postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje a'tt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők. 1) Pénzt, ékszeret, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2) Csomagolásra faláda, vesszőből fűt kosár, viasszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. A pecsételéskor vésett pecsétnyomó használandó. 3) A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, vagy erős lemezpapírra irandó. Felette kívánatos, hogy a feladó nevet és lakását, továbbá a címről összes adatait feltűnő papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezze arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címről leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. 4) A csomagok tartalmát úgy a címről, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Wienbe szóló élelmi szerek, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (busneműt, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címről, nemkülönben az ilyeu csomagokhoz tartozó szállító-levéleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr. egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.)

— **A „Vasárnapi Ujság”** december 10-iki száma feltűnést keltő szép képekben mutatja be József főherceg kisjenői és kistapolcsányi vadászatait, melyeken Henrik porosz herceg is részt vett, a tripoliszi harcot, a keletindiai császár koronázását, Bárh György új siremlékét stb. Fiala-Dóri Ottó érdekes cikke s több kép egy felszállást mutat be Zeppelin Schwaben-leghajóján. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Kazár Emil és Kanizsai Ferenc novellája, Lampérth Géza verse. Egyéb közlemények: Schemua Balázs, az új vezérkari főnök arcképe, cikk a régi diéták pozsonyi jurátus-tanyáiról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkronika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Értesitem ügyfeleimet és ismerőseimet; hogy perlati ügyvédi irodámat

Nagykanizsára, Rogonyi-utca 10. szám alatti házámba

(volt polgármesteri lakás, a Szarvas-szálloda közelében) helyeztem át, hol azt **dr. Gärtner Antal** ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző ural társulva tovább folytatam.

Dr. Tamás János
ügyvéd.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Mértékül egy viselt cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

a legjobb crême cipők

tartós fényesítéség
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrvi.
Mindenhonl kapható.

Hirdetéseket felvesz
a kiadvata,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamiltásuktól!

Óvakodjunk a
hamiltásuktól!

4100 Valódi

védjegyü.

Thomassalak
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen

van és
ólomzár

valódi ha
zsekbán
eredeti
van rajta.

Nemiltástól
szigoruan
tartózkodjunk.

Minden zsebk
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomasschlackefabrikában Berlin,
vezérkőpisztoly
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 48.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olasz
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételnek élvezete által, vagy rendszeren életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorú használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorgörös, felfúvadás, rosszullét hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és annak kellenetli következményei, mint szorulás, kólika, szív-dobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű stékéles által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivágyhiánytól, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életérőnek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neaas-vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kötcsri, Muraosányi Rátkai, Podtureni, Szelnicei, Alsólendvai, Pákai, Bakasai, Novai, Bakii, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Kadai, Kéthelyi, Marzallii, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógyszárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindnyúvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és Hashajtó.
legjobb hatású

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDÁCSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Mindegyik minden tekintetben a hasonló készítményeket ontli szor mentes minden káros alkatrészekből a legolcsóbb sikerrel használják az altest bántalmáinál, könnyen székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem értelmetlenebb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyására, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 doboz tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVÁSI! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó piluláit tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresek. törvény által védett ésomaglatokon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Karácsonyi iparpártolás.

(V.L.) Szinte megijeszt Sassi Nagy Lajosnak az az adata, hogy hazánkban a karácsonyi ünnepekre vásárolt iparcikkek után száz millió korona megy ki az országból. Ennyivel adózunk a külföldnek. Hatalmas összeg. Nagyságát, mekkoraságát csak összehasonlítás alapján foghatjuk föl. Ime! A harmadik egyetem mint horribilis kulturalkotás van kikiáltva. A kormány a két egyetemre tíz milliót állított költségvetésébe. Százerek nyújtják ki a kezüket, esedezve az állam felé, ne hagyja őket ebben a drágaságban elveszni. És az állam közbeszól. Hohó! Az még talán 10 millióba is kerülne. Azt, amit ti kívántok, nem lehet. 2000 népiskolát lehetne megépíteni és fenntartani ebből a tőkéből. És ez kimegy; visszavonhatatlanul kimegy. Gondoljuk meg, hogy e hatalmas összeg száz gyárnak egy évi milliós forgalmat biztosítana. Mivel pedig a gyárak nemcsak éppen a karácsonyi vásárlás igényeire rendezkednek be; ez a szám a nem levő, de könnyen megépíthető gyárak százait jelenti. De mit jelent ez a népjólét, a munkáskezek foglalkoztatása szempontjából? Hány munkásnak adnának kenyeret? Hány tervező mérnök talentumának szárnyakat? Hány hivatalnoknak tisztességes existenciát? Hogyan taplálna a virágzó ipar és kereskedelmet? Szorgalom, munka mennyi vagyont halmozna föl s ez ismét mily egészséges vállalkozásokat okozna. Egy ország, melynek lakói östermelők. Voltaképpen bank-ot játszik a sorsal, mert ha a gondviselés idejében nem ad esőt, koplal a nép.

De hát hogyan teremthetünk ipart? Mi mindnyájan, aki e sorokat írja, kiszedi, kinyomtatja és aki olvassa, úgy teremthetünk ipart, ha a karácsonyi iparpártolásunk magyar lesz. Ha a gyermekeinknek állított karácsonyfán se fény, se csecsebecse, se ajándék nem lesz a külföldi ipar terméke. Eddig

ugy volt, hogy csak a karácsonyfa nőtt magyar földön, amit ráakasztottak az idegen volt. Így állt elő a Sassi Nagy Lajos százmilliója. Vigyázzunk igaz magyar szívvvel és lélekkel, hogy a Jézuska ajándéka magyar legyen, Ezzel nemzetének jobb sorsát munkálja ki-ki. Nem való, hogy csak a meglevő és primitívabb produktumokai előrukkoló meglevő gyárunk javára beszélünk. Mert csak egyszer maradjon bent az a száz millió, amivel a külföldnek adózunk. eljönnek azok a gyárak ide. Hát ez hogyan lehet? Ugy, hogy a külföldi gyáros elvesztett kientáléja megtartásáért a mi hazánk földén épít gyárat De hát, kell az nekünk? De nagyon is kell. Csak hadd özőnöljék be a külföldi tőke, nem baj az. Egy esőppet se irigyeljük azt a 8-10%-ot, melyet a gyáros vállalat címén elkönyvel. De itt marad a 90-92%, a nemzeti erősödést szolgálja, a kereseti viszonyokat javítja, a mezőgazdasági termelés fogyasztóit neveli. Sohase örüljünk mi annak, hogy a buzánkat, marhánkat idegenbe visszük, bizony jobb lenne, ha azt ép ily áron itthon, a mi fogyasztóink ennék meg.

Hát hiszen van haladás. A kereskedelmi kormány iparfejlesztési politikája előtt le a kalappal. A műegyetem rectora statisztikai adatokkal mutatott rá, hogy mily hatalmas fejlődést mutat textiliparunk. Ahhoz a tervszerű kormányzati akcióhoz a közönség nem törődömség és tudatlanságból mutatkozó nemzeti ipar ellenessége ellen kell a sajtónak minden alkalommal szavát fölemelnie.

Minden olvasónk éber nemzeti lelkiismerettel a mostani karácsonyi iparpártolás során álljon őrt a honi ipar támogatása mellett, amelyet a 40-es évek alatt is oly lángszavakkal hirdetett Kossuth.

Ha mindenki azzal az elhatározással indulna a Jézuska megbízatásának eleget tenni, hogy faja, nemzetének nagy érdekeinek lesz védője, oltalmazója, de áldott nagy ünnep

is következnek a magyarra. A nemzeti erősödés a népjólét aranykora. Ezek fenséges gondolatkörében homályosult el a legnagyobb magyarnak, Széchenyinek lelke. És nem volna nemzeti közöny, ha több fenséges elemének ne lenne érte boralása . . .

Gazdaköri közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A Nagykanizsa város és járási gazdakör tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a városház tanács-termében Vizlendvay Sándor elnöke alatt. A nagy számban megjelent gazdaközönséget az elnök melegen üdvözölte és a gyűlést megnyitotta. Tóth István gazdaköri titkár jelentette, hogy Balás Béla dr. főispán látogatást tett nála és élenként érdeklődött a kör ügyei felől, mit a közgyűlés örvendetes tudomásul vett. A titkári jelentés beszámol a galamboki és légrádi tenyészállat-díjazásról, mit lapunk annak idején részletesen közölt. Bejelenti hogy Nagykanizsa város alkalmas helyen megépítette a szükséges szénkénegraktár-helyiséget amely újévtől kezdve használatba vétetik a város pénztárába fizetendő 100 K évi bér mellett.

Elhatározott, hogy az 1912. évi február hónapban Nagykanizsán tenyészbika vásárt rendez a egyesület. E célra Zerkovitz Lajos nagykereskedő önzetlenül ismét felajánlotta az udvarában levő raktárhelyiségeket. Örvendetes tudomásul veszi a gyűlés, hogy a földmívelési miniszter még e hó folyamán felállít Nagykanizsán egy magvizsgáló állomás kirendeltséget.

A földmívelési miniszter fajbaromfiakat küldött a gazdakör titkári hivatalához. Érkezett 8 drb. orpington kakas, 1 drb. bronzpulyka és 1 drb. emdeni guár, melyek csekély díjért a gazdáknak kiosztattak.

Határozott, hogy a Gazdakör a Magyar szőlősgazdák országos egyesületébe belép; továbbá hogy a Magyar földművelők naptárát 50 példányban megveszi és egyes községnek díjtalanul megküldi. Több miniszteri rendelet és gazdákat érdeklő iratok felolvastattak.

A gazdakör számadásainak megvizsgálására Szaubeber József, Sommer Ignác és Ujvári Géza tagok küldetnek ki. Minthogy a gazdakör tisztviselőinek és választmányának mandátuma az év végén lejár, elhatároztatik, hogy a választás megejtése végett január végéig közgyűlés hívatik egybe, mely alkalommal a számvizsgálók is előterjesztik a számadásokat.

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség

Az utolsó közgyűlés óta tagul jelentkezett Haller Ernő légrádi postatatiszt, Goldschmied József légrádi takarékpénztári tisztviselő, Dobó Márton nagykanizsai fogyasztási adótiszt és Szabó Vendel garabonci földműves.

A gyűlésen jelen volt Vashegyi Péter a Gárdák biztosító szövetkezetnek vezértitkára, ki a szövetkezeetről rövid ismertetést nyújtott.

HIREK.

Dér remeg . . .

Dér remeg a falevélen,
Mely lehullt a földre;
Nem ismerék rá a tájra.
Köddel van befödve!

Virág után fürkészgetek
A letartott berken,
De virágnak hiro sincsen,
Ezért sir a lelkem.

Varjusereg száll felettem
S gnyolódva károg,
Verőfényre, napsugárra
Hogy hiába várok.

Virág se lesz soha többé
Itt e kopár berken,
Madár se száll a bokorba,
Hogy tavaszról zengjen!

Kárörvendő gonosz varjak
Nem hallgatok rátok,
Óh, én tudom, hogy hiába
Azért még se várok!

Lesz még tavasz, derül napfény,
Virág kel a réten,
Győz az élet a halálon,
Reményem ez nőkem!

Lévay Mihály.

Előadás.

Hétfőn Fényes Samu ismét előadást tartott az uttörőknél. A fejlődésről beszélt. Az igazság őszinte szavaival regisztráljuk, hogy Fényes hétfői előadásában hangfogót tett kifejezéseiben hangjára. Már ő sem beszélt butitásról s a tudomány ellenségeiről, hanem ellenfelekről. Szóval három előadásában a harmadiknál eljutott félig-meddig a komolyabb és korrektebb hanghoz, melyet Vincze előadásában a minap dicséértünk meg. A fejlődésről szóló előadásában helyesen mondta „mindenki a maga igazát vitatja”. De ha így van, akkor még mindig elítélendő, hogy előadásában az egyházzal és vallással, mint „rotthadt intézményről” beszél s mint „hulladékot” emlegeti „mely belső tartalommal nem bír s mely magát elevevnek vallja”. Hogy „az ismeretlen erőktől való félelem hozta létre a vallást, melyből kifolyólag az ember segítséget keresett félelme ellen és talált is olyan embereknél, kik azt mondták, hogy ők tudnak óvszert” — ez már régi mese, mely a „tudomány” nem fejlődést, hanem százados maradiságát bizonyítja, mert még mindig ilyen tarthatatlan érvekkel támogatja ingatag állításait. A félelem csak addig tart, míg okát nem ismerjük s ellene nem védekezhetünk. S a vallás általánosságával szemben a félelem részleges gyöngye ok. Hogy hangban egy fokkal lejjebb szálott Fényes az tény; ezért még mindig elég bántó döngötés jutott ki előadásában a vallásnak, az egyháznak. Ezt senki le nem tagadhatja. Bizony volt ott „provokáló” mondás elég, ha valaki odafigyelt. Pl. az említettekén kívül: „a tudomány még nem állapított meg egyetlenegy gondviselési ténnyt sem” — a rajtukkívül létező és velünk elbánó gondviselés ellen harcolnunk kell — mi a nemtelen hulladékot akarjuk irtani, melyet nem véd semmi féle vezető gondviselés stb.

— **Bosnyák Géza beszámolója.** A nagykanizsai függetlenségi párt Bosnyák Géza képviselő nevében dr. Hajdu Gyula pártelnök bejelentette, hogy Bosnyák Géza misefai földbirtokos és a nagykanizsai kerület országgyűlési képviselője f. hó 17-én d. u. 1/4 óraker a kiskanizsai Templomtéren beszámoló beszédet tart. Kedvezőtlen idő esetén a nagyvendéglőben lesz a beszámoló.

— **Vallásos jótékonyág.** Reichenfeld Gyula kereskedő és neje szül. Pollák Mari urnő a családot ért szerencsés lefolyású betegség alkalmával tett fogadalomból kifolyólag a nagykanizsai izr. templomnak egy örök mécses adományoztak. A díszes és értékes lámpát már elhelyezték rendeltetési helyén.

— **Király sörfőzde részvénytársaság.** A nagykanizsai malátagyár és sörfőzde részvénytársaság f. hó 12-én tartotta közgyűlését báró Gutmann Vilmos elnökleto alatt, melyen Fellner Henrik és Fehér Miksa a Pesti magyar kereskedelmi bank igazgatói is megjelentek. Ezen alkalommal elhatározott, hogy a társaság cége „*Király sörfőzde részvénytársaság*”-ra lesz megváltoztatva, továbbá hogy a jelenlegi részvénytőke 1 millió koronáról 1.500.000 koronára fel emeltetik. Az új részvények kibocsátási módozata külön hirdetményben olvasható mai számunk hirdetései között. A lefolyt üzletre 7% vagyis részvényenkint 3 kor. 50 fillér osztalékot fizet a vállalat. A szelvények már a mai naptól kezdve beváltanak a Pesti magyar kereskedelmi bank helybeli fióktintézeténél.

— **Tudomány csodája.** Plakátok hirdették, hogy Iházi Horváth István anyakönyvezető előadást és kísérletezést tart a magnétizmus hatásáról, az ember hatodik érzékéről stb. stb. Ugy látszik azonban nem lesz módunkban, hogy a tudomány csodáját megcsodáljuk, mert a rendőrkapitányság a hirdett előadást a B. M. 1894. dec. 19-én kelt 103816. sz. rendelete alapján betiltotta. Valamint minden néven nevezendő hipnotizálást még magánlakásokon is. Mert a hipnotizálás csak orvosoknak van megengedve; azoknak is csak gyógyítási célokra, nem pedig a nagy közönség szórakoztatására. A laikusoktól végzett hipnotizálás könnyen életveszélyessé válhatik. Amint értesülünk Iházi Horváth István az alispánhoz felebbezett ez nyben. Azt hisszük ő is ugyanazon ministeri rendelet alapján intézkedhetik csak. Ha azonban mégis engedélyt kapna pl. oklevele alapján, akkor a kapitányi tilalom kitűnő rekláma volna a „tudomány csodája” előadásának.

— **Az Uranus mozi Miért szeret a közönség az Uranus moziba járni? Mert képei tiszták, műsora mulattató és tanulságos. Most nincs is más szórakozása Nagykanizsának, mint a mozi. Lesi, várja azt a napot, amikor kigyulad az Uranus színes lámpája és hirdeti a mozielőadást Szombaton és vasárnap újra szenzációs műsorban lesz része a közönségnek, melynek az előadás megkezdése előtt kellemes fűtött váróterem áll rendelkezésére.**

— **Nagykanizsa—csáktornyai telefon.** A nagykanizsai I. számú posta- és táviróhivatal főnökségétől a következő értesítést kaptuk: A pécsi posta táviró igazgatóságának f. hó 11-én kelt 54861/II. számú rendelete alapján a nagykanizsa-csáktornyai új törvényhatósági távbeszélő áramkörnek f. hó 7-én törzént megnyitásával kapcsolatban értesitem a helybeli városi hálózat összes előfizetőit, hogy akik ezen törvényhatósági forgalomban részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat a posta-táv. hivatal főnöki irodájában személyesen bejelenteni sziveskedjenek, hogy az itten őrzött kötelező nyilatkozatukra ezen újabb belépésük reávezethető lehessen. Ezen újabb belépésük tartama egy évre kötelező. Ezen forgalomban való részvétel évi díja 24 korona bekapcsolási díjban állapított meg. Nevezett áramkör állomása: Nagykanizsa, Perlak, Latenye és Csáktornya, mely állomásokkal való forgalomban 24 korona évi díj lefizetése ellenében díjmentesen folytathatnak beszélge-

tést. Nagykanizsa, 1911. dec. 13-án. Nagykanizsa I. számú posta táv. hivatal vezetője h. Osontos László pt. főtiszt.

— **Állatorvosok Nagykanizsán.** Zalavármegyének minden jellegű állatorvosa vasárnap, a hó 17-én Nagykanizsán értekezletre gyűl össze. Az értekezlet a városi tanácsteremben d. e. 10 óraker kezdődik és szolgálati és állategészségi ügyek fognak tárgyalás alá kerülni. A gyűlés elnöke Augustini Gyula törvényhatósági főállatorvos lesz.

— **Elsült flóbert.** Osontos Erzi Brónyai Lajos gazdájának hatos flóbertjét kivitte tegnap az udvarra és fréfából ráfogta Bódor György házi szolgára. Akkor jött ki Bedenek Józsefné honvéd-utcai lakos Malcer üvegkereskedő az udvarban levő raktárából. A puská elszült és belefuródott Bedenekné jobb lábszárába térdén alul. A sérült asszonyt a rendőrségen nyomban bekötötték és a kórházba szállították.

— **Telekvételi érdeklődés.** Amióta a Gyár-utca rendezésével kapcsolatban a Temető hátsó kapuja és a Csengeri-ut közötti utca megnyitása is felvetett, azóta nagy érdeklődés nyilvánul meg az ott levő telkek megvásárlása iránt. A város tudvalevőleg az ott fekvő Stern és Haba-féle telkeket utcarendezés céljából megvette. Amint az erről szóló határozatok a vármegyénél jóváhagyást nyernek, ami körülbelül februárban várható a város elfogja adni a neki fölösleges telekrészeket. Természetesen, hogy a telekárba a saját utcarendezési költségeit is bele fogja számítani. Az is feltétel lesz a telekvásárlóknak, hogy a házhelyeken nem akármilyen házak épüljenek, hanem ami a környezetnek és az utca szépségének megfelelőek legyenek.

— **Zalamegyei kivándorlás.** Az utóbbi időben a kivándorlások száma vármegyénkben nem emelkedtek, de nem is apadtak. A munkanélküliség ellen ugy hazánkban, mint a külföldön nemzetközi egyesületek alakultak, melyeknek tevékenysége szép eredményeket ér el. Azonban a kivándorlás nem fog teljesen megszűnni, mert nem a munka és kereset hiánya mindig a kivándorlásnak. Az utlevéllel kivándoroltak száma volt augusztusban 20, szeptemberben 25, októberben 53; összesen 98. Az utlevél nélküli kivándorlást a csáktornyai határrendőrség ellenőrzi.

— **A vármegye istápostjai.** A legutóbbi alispáni jelentés szerint Zalavármegye területén van 112 lelenc, dajkaságba adott gyermek 358, elmebeteg és hülye 771, siketnéma, vak és nyomorék 795. A közsegélyre szorultak száma 2188, a keresetképtelen árvák száma 2680.

— **Merénylet egy nő ellen.** A cserfői szállóba ment egy csinos leány, hogy a vincolér közbenjárásával napszamosokról gondoskodjék. A közeli pincés-szomszédjuk fia, Varga József, mikor észrevette, hogy a nő egyedül van bement hozzá és durván, erőszakosan szerelmi aiánlatokat tett az intelligensebb osztályhoz tartozó nőnek. Csak alig sikerült neki, hogy a pincéből kimenekülhessen. Ekkor Varga József hazament és revolverrel tért vissza és a pincébe zárkóztott nőt azzal fenyegette. A szomszédok mentették ki a leányt szorult helyzetéből. A durva támadó ellen az eljárás folyamatban van.

— **Népesedési mozgalom.** Zalavármegyében augusztus—október hónapban az alsólendvai járásban született 508, meghalt 222 ember; a szaporodás 286, a balatonfűredi járásban született 96, meghalt 57, szaporodás 39, csáktornyai járásban született 425, meghalt 205, szaporulat 220, a keszthelyi járásban született 243, meghalt 164, szaporulat 79, a letenyei járásban született 276, meghalt 145, szaporulat 131, a nagykanizsai járásban született 284, meghalt 153, szaporulat 131, novai járásban született 201, meghalt 77, szaporulat 124, a pacsai járásban született 186, meghalt 128, szaporulat 56, a perlaki járásban született 581, meghalt 269, szaporulat 312, a sü-

megi járásban született 255, meghalt 156, szaporulat 99, a tapolcai járásban született 329, meghalt 183, szaporulat 146, a zalaegerszegi járásban született 284, meghalt 130, szaporulat 154, a szentgróti járásban született 190, meghalt 113, szaporulat 77, Zalaegerszegben született 67, meghalt 53, szaporulat 14, Nagykanizsán született 241, meghalt 202, szaporulat 39. Összesen: születés 4166, halálozás 2257, szaporodás 1909.

— **Négyhetes borjuk.** A földmivelési miniszter eddig úgy rendelkezett, hogy úgy hetes kornál fiatalabb borjuk csakis anyjukkal együtt voltak vásárra hajthatók, vagy elszállíthatók. E rendelkezéseket most olyképp egészíti ki, hogy a négyhetes kornál fiatalabb borjúnak anyjuk nélkül való forgalomba hozatala egyáltalán tilos. E rendelet megszegése 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

— **Járási számvevőszék.** Zalamegye alispánja értesíti a főszolgabírákat, hogy a járási adóügyi vizsgálatok csak a főszolgabíró felügyelete mellett tartható. A számvevő csak közreműködhetik ily vizsgálatok megtarthatására önállóan ki nem küldhető.

A női klinikákon a természetes **Ferenc József-keserűviz** a legkedveltebb hashajtószernek bizonyult. Még a legérzékenyebb betegek is szívesen használják a valódi Ferenc József-gyógyvizet, mert kitűnő hatása mindig gyorsan, biztosan és minden kellemetlen mellék- vagy utóhatás nélkül áll be. Tauffer tanár és a nőgyógyászat számos más kiváló képviselője egybehangzóan dicsőrik a régösmert Ferenc József-keserűviz jóhatását. — Gyógytárakban és fűszerkereskedésekben kapható. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármily kis fénykép után szavatossággal készítek.

Sikertelen képért ujat csinállok vagy a pénzt visszaadom.

Ügynökök

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek.

Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen.

ZSOLNAI JÁNOS, arcképfestészeti műintézet
Békés-Úsába.

Gabonabraucheban, malomban

huzamosabb ideig alkalmazásban volt, tizedes, százados mérlegekben teljesen jártas nőtlen fiatal-ember

raktárnoki, bizalmi

vagy irodai állást keres
Címe:

Simonovics Sándor, Szeged, Feltámadás-u. 17.

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

A DUNÁNTÚLI

PARCELLAZÓ ÉS FINÁNSZIROZÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagykanizsán, Deák ferencz-tér 13. szám alatt

(a Néptakarékpénztár helyiségeiben)

500,000 korona alaptőkével

működését megkezdette.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZLETKÖR:

1. **Földbirtokot s egyéb ingatlanokat** vesz és elad, bérbe vesz és bérbe ad saját számlára, vagy megbízásból. — Ily ügyleteket mások részére finanszíroz, vagy másokkal tárgyalva is elvállal és lebonyolít.
2. **Bérlő és termelő társaságokat** (szövetkezeteket) alakít és finanszíroz.
3. **Tárházakat** felállít, berendez és üzemben tart, betárolt terményekre kölcsönököt ad.
4. **Gőzekével** bérszántást vállal.
5. **Beszerez és elad** mindenemű mezőgazdasági gépet, műtrágyát és egyéb gazdasági cikkeket.
6. **Vesz és elad** saját számlára vagy megbízásból mindenemű gazdasági terméket.
7. **Tőzsdéi megbízásokat** elfogad.

KERESKEDELMI ÉS IPARI ÜZLETKÖR:

1. **Alapít és finanszíroz** mindennemű kereskedelmi és ipari vállalatot és ilyenekben társas érdekeltséget vállal.
2. **Fennálló cégek és vállalatok** részvénytársasággá való alakítását elvállalja és lebonyolítja.
3. **Áru- és iparosarnokokat** létesít, berendez és üzemben tart, beraktározott árukra és iparcikkekre előlegeket folyósít.
4. **Képviselőket és ügynökségeket** létesít és elvállal.
5. **Könyvköveteléseket** leszámítol.
6. **Mindennemű áruüzletet** köt úgy saját számlára, mint megbízásból.

A bank szolgálatait az érdeklődő közönség szíves figyelmébe ajánlja

HZ IGAZGATÓSÁG.

Hivatalos órák: d. e. 9—12 d. u. 3—5 óráig

Telefon-szám 126.

Egy, a hasznosat a jóval összekötő

karácsonyi ajándék

az

EREDETI SINGER

„66“

a legújabb

és legtökéletesebb

varrógép.

Kényelmes fizetési feltételek. — Készízetés esetén árengedmény.

Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld a

SINGER CO. VARROGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

DEÁK FERENC-TÉR 2 SZ.

az

EREDETI SINGER

varrógépek

Brüsszelben 1910.

Évben a legmagasabb

díjat nyerték el.

50 korona
hetibért vagy
50—80% provisiót

kap bárki, ki azon világhírű aluminium cégéreim és áruim eladását átveszi. Melyek közt sok az újdonság és versenynélküli tömegcikk. Eredeti megrendelésekkel bebizonyítom, hogy sokan képviselőim közül, ahol áruim már bevezették többet kerestek napi 30 koronánál. Felvilágosítás ingyen. Képviseletek mint fő és mellékfoglalkozás átadatnak. Kérdésközlésnél elég egy levelezőlap.

Anton Hruby,

Müglitz (Mähren).

Levelezés németül.

Király - Sörfőzde részvénytársaság, azelőtt Nagykanizsai Malátagyár és Ser- főzde részvénytársaság. FELHÍVÁS.

A Nagykanizsai Malátagyár és Serfőzde Részvénytársaság Nagykanizsán 1911. évi december hó 12. napján tartott évi rendes közgyűlésében elhatározta, hogy cégét „Király Sörfőzde Részvénytársaság”-ra változtatja és hogy a jelenlegi egy millió korona alaptőkéjét, mely 20,000 darab egyenként 50 K. névértékű részvényre oszlik fel, a részvények összevonása által akként változtatja meg, hogy az eddigi részvénytőke változatlanul egy millió koronát fog képezni, de ezen eddigi részvénytőke csak 5000 db, egyenként 200 K névértékű részvényre oszlatik fel, vagyis a mostani részvények úgy vonatnak össze, hogy négy darab 50 korona névértékű részvény helyett, egy darab 200 korona n. é. részvény adatik ki.

Felhivatnak tehát a Nagykanizsai Malátagyár és Serfőzde r.-t részvényeinek jelenlegi birtokosai, hogy a birtokukban levő részvényeket kicserélés végett legkésőbbben 1912. évi január hó 15. napjáig a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál letenni sziveskedjenek, ahol a leteendő részvényekről ideiglenes elismervények fognak kiszolgáltatni, az egyesítés folytán őket illető új részvények pedig legkésőbbben 1912. évi május hó 15. napján az ideiglenes elismervények ellenében fognak kiadatni. Az esetleg nem egyesíthető régi részvények pedig ugyanakkor ideiglenes egynegyed részvényekkel fognak kicseréltetni, s mint ilyenek kezelteni mindaddig, amíg azok egyesítése eszközölhető lesz.

Ugyanazon közgyűlésben elhatározott továbbá az is, hogy a részvénytőkének egymillióöttszáz ezer koronára való felemelése céljából, az előbb említett művelettel kapcsolatban 2500 drb. egyenként 200 korona névértékről szóló új részvény is bocsájtatik ki, amelyekből az eddigi részvényeseknek részvényeik arányában 1250 darab új részvényre 244 K ár mellett az elővételi jog biztosított még pedig olyképen, hogy a régi 50 K névértékű részvények birtokosainak 16 darab 50 K névértékű részvény után egy darab új kibocsátása 200 K névértékű részvény jusson; — további 1250 db. egyenként 200 K névértékű új részvény kibocsájtására nézve pedig a közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy ezeket is alkalmas időben és módon, de semmiesetre sem az előbb meghatározott áron alul elhelyezhesse.

Felhivatnak tehát a régi részvények birtokosai az iránt is, hogy elővételi joguk gyakorlását legkésőbbben 1912. január hó 15. napjáig a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál a régi részvények letétele mellett bejelenteni sziveskedjenek, mégis azon figyelmeztetéssel, hogy az új kibocsátású részvényekből csak egész részvények adatnak ki.

A bejelentéssel egyidejűleg a jegyzett új részvényekért darabonként 244 K tőke, 240 K után 1911. évi október 1-től járó 5% kamattal együtt lefizetendő.

Aki a megállapított határidőig elővételi jogának gyakorlását be nem jelenti, vagy a lefizetés teljesítését elmulasztja, ezen elővételi jogát elveszti.

Azokat a részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek elővételi jogukat nem gyakorolják, az igazgatóság fogja értékesíteni. A részvényekre befolyó árakból részvényenként 200 K a részvénytőkéhez, 40 K pedig a tartalékalaphoz csatoltatik és 4 K a felmerülő költségekre fordítottatik.

Az új részvények már az 1911/1912. üzletév nyereségében részesülni fognak.

Kérjük tehát a t. részvényeseket, hogy amennyiben elővételi jogukkal élni kívánnak, úgy azt a fenti feltételek értelmében a kitűzött határidőig gyakorolni sziveskedjenek.

Nagykanizsán, 1911. december hó 12. napján.

Az igazgatóság.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

Tanítók ébredése.

A néptanítók mozgalma még soha se vert olyan hatalmas hullámokat, mint a f. hó 8-án Budapesten megtartott Országos tanítógyűlés. Szinte egy hétig foglalkozott vele az egész ország és a közvélemény kifejezője a sajtó. Jól jegyezze meg a tanítóság, hogy a sajtó, mely pedig minden igazságos ügyért sikra szokott szállani, kevés kivétellel nem tartotta a tanítók hangos panaszát jogosnak és a sok hideg frázis, mellyel a tanítók vállait felülről és oldalvást megszokták veregetni, hogy ők a második honfoglalók, meg ők a jövő Magyarországot letétemenyesei, csak arra valók voltak, hogy a tanítói gyomor korrogását ezzel, a szépen hangzó zenével továbbra is elaltassák.

A tanítóság észrevehette, hogy a néptanító elnevezés alatt meg ma se azt értik, hogy a tanító a népet tanítja, hanem hogy a tanító a nép alsó rétegének, a nagy tömegnek egyik nadrágos tagja, aki mogyorófapálcájával és pápaszemével folyton csetlik-botlik amint uri társaságba keveri a komikumot kedvelő sors. Az ilyen tanítónak szükségletei majdnem egyenlők a falusi földművesével, akiket a lelki szükség nem

igen bánt, akiknek a saját termelvényeik megadják azt a sovány életet, amely a megelégedés boldogságának tanításával még irigylésre is készíti a távolból szemlélő urakat.

Nem vette észre még az ország, hogy ez a hatalmas tanítói kar mennyire kiemelkedett abból a körből, melynek nevelésére, oktatására van hivatva. Nem akarja még elhinni, hogy a tanítóság nem azért hatalmas mert 30 ezer tagot számlál, hanem azért, mert hozzá kerül az egész nemzetnek tanítástól szűz lelke, amelybe olyan tanításokat véshet, amilyen a saját lelkére rajzolódott.

Azon a gyűlésen 6000 tanító ajkáról hangzott fel a gyűlés elején a Hymnus, de az elkeseredés jegyében lezajlott gyűlés végén már a marseillaise hangjai törtek utat nem csekély öröme azoknak, kik a tanítók táborát mér régen edesgetik magukhoz.

Ma már nagyon vékony és gyenge az a korlát, mely a tanítókat onnan visszatartja. Csak a mult tradíciói, a tanítóság lelkének első behatásai azok, melyek eddig nem fogadták el a jobb kenyérrel kecségetető párt barátilag feléje nyújtott kezét. De ezt az ideális rajzolatot, melyet a tanítói lélek eddig féltékenyen őrzött, félt, hogy letörli a reális élet, mely a tanítókat is megtanította már

arra, hogy csak azért oltották bele a hivatás-szeretet, a nemzeti munka, és egyéb ékes szölamok eszméjét, hogy ezektől ne lássa se működésének társadalmi átalakítói fontosságát, se a sovány kenyeret, melyet munkájáért kezébe nyomtak. Ma már tudja a tanító, hogy küzdélemmel fogja kivívni igazát, és nem sajnáljae harcban elköltött koronáit. Hiszen a Budapestre utazott 6000 tanítóság csak utiköltségre kiadott átlag 60000 koronát, és legalább ennyit az utazás egyéb költségeire. Tehát a sovány tanítói fizetések egyelőre csak az államvasut és a főváros jövedelmét gyarapították, de öntudatra ébredt a tanítóság, tapasztalatokkal dúsan megrakódva tért vissza működésének színhelyére, ismeri barátait, ellenségeit és tudja, hogy küzdélemben kikre támaszkodhatik és kiket kerüljön. Az a költség tehát melyet egy tanító szavai szerint gyermekeiknek karácsonyi ajándékából vettek el olyan áldozat volt, amelynek jutalma nem maradhat el.

Új iparművészeti telep.

Mint Békés-Csabáról értesülünk Zsolnai János ott egy a külföldre is kiterjedő nagyszabású arcképfestészeti műintézetet létesít, mely a napokban megkezdte működését. Ügynököket fix fizetés és magas jutallékkal felvesz.

Telegramm.

— Irta: HELYI. —

Tamásné asszony egy reggel azzal az égő vággyal ébredt föl, hogy egyszer ő is részesülhessen a nyaralás örömeiben. Nagyon serény háziasszony volt, kinek nap-nap után keményen kellett dolgoznia. Méltán kiérdemelte tehát, hogy egyszer pár napig kipihenhesse magát. A pompás tavaszi idő meggyorsította elhatározását s a férje, kit erős kezekkel kormányzott, örömmel adta beleegyezését tervbevetett nyaralási utjához, mert hiszen ezáltal néhány napi „szabadság” biztató képe intgetett feléje.

Tamásné asszony rég nem látott nővérét meg akarta lepni, épp ezért nem jelentette be látogatását. A pályaudvartól a rokoni házhoz vezető rövid uton gondolatban kiszinezte magának azt az örömet, melylyel nővére fogadni fogja. Már bontakoztak a szerény házának a körvonalai. Egészen megindulva közeledett a rácsos és belépett a kis kertbe. Figyelt. Semmi nesz. A gyermekek pedig viháncolva, pajkos lármával szölkáltak a ház körül játszani. Fölrántotta a szoba ajtaját. Megdöbbenve állt meg a küszöbön. Ott ült a sógora, nővére, a kicsinyek s valamennyi a kezét arcára tapasztva, sirt és jajongott. Nővére, kinek szeméi vörösek voltak már a sírástól, elébe jött az üdvözlésére.

De az égre, hát mi történt? — kérdezte Tamásné asszony egészen kiforgatva nyugalmából. Csukló zokogással válaszolt nővére:

— Tönkrementünk, a termés rossz volt, már kétszer adósk maradtunk a bérral s épp most volt itt a végrehajtó... A többi szava elveszett a hangos sírásban.

Tamásné asszony előrelátó, takarékos, de kissé fősvény nő volt. Őszinte sajnálkozás ébredt föl benne, hogy kéjutazásának napjával éppen a bérfizetés szomorúan jelentős napját választotta. Hiszen igaz, kötelessége lenne nővérén segíteni. De a patvarba is, takarékoságának minden gyümölcsét föláldozza? Nagy küzdelem mondhatnók: „véres csata” vívódott lelkében a fősvénység és természetes jószívúsága között. Végre mégis elhatározásra jutott

— Julia — kérdezte tompa hangon — mennyivel tartoztok?

— Kétszáz franczal — sóhajtott a jó asszony, ki vajmi kevés reményt fűzött nővére lelki nagyságához — vagy kidobnak bennünket innét — tette hozzá

— Nos, jól van, ha megigéred, hogy visszafizeted, kölesön adom ezt a pénzt...

Julia asszony nem akart hinni a fülének. Nővére folytatta:

— Titkon, férjem tudta nélkül spóroltam meg

magamnak éppen 200 francot. Irok neki, hogy küldje el.

Julia szomorúan csóválta meg a fejét:

— Ezer köszönet, de a pénz későn jön, jó testvérem — sóhajtotta — ha holnap nem fizetünk, minden veszre!

Dacára „alapos” takarékkosságának, energikusan jelentette ki Tamásné asszony:

— Távratolni fogok!

Még erősen hatása alatt állva a zajos hálmegnyilatkozásnak, lépett be a postahivatalba, mely ez időtájt teljesen csendes és elhagyott volt és tollat ragadott. Igen ám, de a dolog nagyon nehéz és körülmenyes. Hogy értesse meg az urával? A pénz el van dugva. Miután egy osomó távirati úrlapot tett hasznavehetatlenné, megállapodott a következő szövegnél: „A honhagyott pénz kamrában ruhák alatt.” Ez a címmel együtt alig tett ki többet 10 szónál. Az igaz, hogy ez is pénzbe kerül, több mint két sou, ennyiért irhatna pedig egy levelet, melyben mennyivel többet mondhatna. De hiszen rablók is ezek a postahivatalok! Még egy pár rövidítést akart eszközölni a táviraton. Nem ment. Az izgalomtól izzadság verte ki a homlokát. Végre, végre számtalan balsikerű kísérlet után, reszkető kézzel írta le a végérvényes szöveget: „Pénz kamrában ruhák alatt.” A többit — gondolta — majd

Balás főispán Keszthelyen.

— Saját tudósítónktól. —

Keszthely, 1911. dec. 17.

Keszthely város már napok óta készült a népszavazásról vált főispán fogadására. Nagy István városbíró és Szekeres Ödön városi jegyző fáradhatatlanul buzgókodtak, hogy a főispáni fogadtatás méltó legyen a szép furdóváros hírnevéhez. Balás főispán neve az egész várost pártkülömbőség nélkül egy táborba gyűjtötte és együtt láthatta maga körül egész Keszthely városát. A város a nyáron megszokott tisztaság képét öltötte; lobogó díszben voltak a házak és díszkapu a város elején tanuskodott, hogy egy magyar város szeretete üdvözi itt előkelő vendégét.

Délután 2 órakor berobogott a Tapolca felől jövő személyvonat s kiszállt Balás Béla dr. főispán. A vasutnál ezrekre menő tömeg várta az illusztris vendéget kin meglátszott, hogy az impozáns fogadtatás jól esik neki. Nagy István városbíró lendületes beszédben üdvözölte a főispánt, ki a tőle megszokott tapintattal válaszolt. A főispán a közönség lelkes óvációjára a zászlódíszben uszó városba vonult, hol minden ablakból női kezek lobogtatták kendőiket a főispán felé. A menet lassan haladt, míg végre a városházához érkezett. A városháza dísztermében összegyűlt a város és vidék színe java, hol a főispánt dr. Steider üdvözölte a város nevében. A főispán válaszában annak adott kifejezést, hogy ismeri Keszthely különös fekvését és fontosságát és azon lesz, hogy a város érdekét tőle telhető módon szolgálja. Azután jöttek a küldöttségek következő sorrendben: A felekezetek, a gazdasági akadémia, a járásbíró, a közigazgatás és ügyvédek, a főgimnázium, a posta és vasút, az adóhivatal, a polgári iskola, elemi iskola, ipartestület, kereskedőtestület, önkéntes tűzoltó egyesület és a községek. Minden küldöttség kedvező hatással távozott a tereméből.

Este 8 órakor bankett volt az Amazonban. Jelen volt itt a város és vidéke minden számottevő embere. Sok olyan polgárt is láttunk ott, ki különben teljes visszavonultságban szokott élni. A vacsora alatt a keszthelyi iparosok dalárdája szerenádöt adott. A főispánnak igen tetszett a szépen szervezett dalárda. A banketten sok felköszöntő volt és a derült hangulat a késő éjjeli órákig tartott. Balás főispán kellemes emlékeket visz Keszthelyről a megye székhelyére. B. J.

csak megsajti. Feladta a táviratot s elégedetten tért vissza nővéréhez.

Tamás ur, aki husz év óta volt elszőr egyedül, boldogan élvezte szabadságát. Feleségének hihetetlen elutazása az egész falut forrongásra hozta. A kivánsi szomszédok felkeresték Tamás urat, hogy kihallgassák s a végén egy kis kártya-partiet ajánlottak neki.

A házukkal szemben fekvő koresma nagyon kedélyes egy hely volt. Egy este a szegény Tamás, kinek a kártyajátékban nem volt gyakorlata, — szigorú felesége e bűnökötől távol tartotta — jelentékeny veszteséget szenvedett. Kábult fejjel be akarta hozni a veszteségeit, de csak jobban belemerült. Az a kevés pénz, amit felesége nála hagyott, sőt még a hitvesi argus-szemek elől elrejtteni sikerült kis summa is eltűnt már. Egyik partnerének meg hozzá 200 francéval adós maradt. Ingadozva botorkált baza. Teljesen le volt sujtva. Alig hogy baza támolygott, jött a postás és átadott neki egy táviratot. Reszkető kézzel tépte fel és olvasta: „Pénz kamrában ruhák alatt.”

A szavak táncolni kezdtek a szeme előtt. Majd megindultan kiáltott föl: Az én jószágos nőm még a távolból is gondol rám! És én mindig fősvénynek tartottam. Pedig hogy meglepetést szerezzen nekem, képes volt megvonni magától a falatokat.

Bosnyák Géza beszámolója.

Ha a helyi sajtó be nem számolná róla, a város polgárságának túlnyomó része nem is tudná, hogy a Nagykanizsai választókerület országgyűlési képviselője tegnap 17-én beszámolót tartott választóinak. Sehol egy zászló, sehol egy hulláma a polgárságnak. Az igaz, hogy a beszámoló a kiskanizsaiaknak szólt, ott is tartotta a Templomtéren, de Kiskanizsa polgársága is kevés számban volt jelen a beszámolóban. Csak akik a litánián voltak és sürgősebb dolguk nem akadt, maradtak ott, hogy meghallgassák a szerény keretű beszámolót. Nagykanizsáról 3 (három) fiuker szállította ki a törhetetlen párthivókat, kik között Hajdu Gyula dr. és Tripammer Gyula pártelnököket is ott láttuk. Tartozunk azonban az igazságnak azzal, hogy ez a szürke fogadtatás és a kiskanizsaiak távolmaradása nem Bosnyák Géza személyének szólt. Mert őt a jelenlevők eléggé biztosították tántoríthatatlan bizalmukról. A pártiak és annak politikájának fordított hátát a kiskanizsai választóközönség nagy része, mert mint értelmes polgárság kellőképpen mérlegelni tudja, hogy a Justh párti technikázás nem az ország hasznát célozta, nem a választói jog titkosságáért és nem a véderőjavaslat ellen történt, hanem a Justhék uralomrajutása volt „nemes” célja. Amint a Zalai Közlöny nemrég kifejtette, a nagykanizsai választókerületben a Justh-párt elvesztette talaját.

A beszámolás így folyt le:

Bosnyák Géza országgyűlési képviselő nejevel d. u. 1/2 3-kor érkezett Kiskanizsára, hol szinte alig várta valaki. Amint irtuk egyetlen lobogó sem üdvözölte érkezését. Három órakor szentegyházba ment a litániára és onnan kijövet tartotta meg beszámolóját mintegy 300 hallgató előtt. A tömeget sűrűn tarkították az ájtatos asszonyok és leányok. Idősb. Hegedüs György üdvözölte a képviselőt és a megjelent polgárságot. Azután Bosnyák Géza kezdett beszélni. Örvend, hogy a templomból jöhettek választói elemert ő is, pártja is ragaszkodik a valláshoz. Követelik a kath. autonómiát, amitől a vallásos érzelmet megszilárdulását várja. Ezzel kapcsolatban rátér a papi birtokok parcellázására, melyre a földéhes magyarságnak szüksége van. Eddigi parlamenti és megyei működésében mindig a kisember, a kisiparos pártján küzdött. Mégis támadásban volt része. „Van egy helybeli lap, mely részvénytársasággá alakult a függetlenségi párt céljaira. Ez a lap, míg a mi kezünkben volt a hatalom, a 43-as pártot szolgálta. Most más gazdája akadt. De az ilyen lapnak a támadása nem fáj nekem.” Tulzott agráriusnak tartotta őt. De hogy a földműves érdekét védte, azt nem restelli bevallani, mert az ipar és kereskedelem csak akkor virágozhatik, ha a földművesek jómódúak.

Elmondja, hogy a parlamentben felszólt a bankkérdésben, továbbá a pártja megbízásából a földművelési tárca tárgyalásánál és a véderőreform tárgyalásánál. Kiterjeszkedett az obstrukcióra és a választói jogra, melyet általánosnak (a nők kivételével); a kiskanizsai nőknek szívesen megadná) és titkosnak követel ő is, pártja is.

A tetzésessel fogadott beszéd után Hajdu Gyula dr. Bosnyák Géza mellett kitarásra buzdította a polgárságot. Végül pedig idősb. Hegedüs György néhány szóval a gyűlést bezárta.

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József

könyv és papírkereskedésében.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Aki teheti, hogy ilyenkor végigjárja a divat-szalónokat, sok öröme telhetik a nagyon szép téli és karácsonyi ujdonságokban. Amde micsoda titokzatos arccal mutatják ezeket az ujdonságba menő dolgokat, melyek közt talán a legszebbek azok, amelyeket a délutáni teára szántak. Egyáltalán meglepő az egyszerűség a társaságos összejövelekre szánt ruhákon. Igaz, egyben kimondják azt is, hogy ez az egyszerűség csak a fiatal hölgyek ruhájának a kiváltsága; az érettebb korban levő nő ellenben diszesebb, mint valaha volt.

A formában vezet a féloldalu díszítés; féloldalu a fűző, a pántdísz, de még az ujj, a tunika, sőt az uszály is. Mindebből elképzelhetetlen változatok keletkeznek, de csak hogy ez a forma nagyon sokat követel attól, aki készíti és attól is, aki viseli; mert nem mellékes itt semmi és a tartás épp oly fontos kellék, mint maga a termet.

Ami a színeket illeti, a fehér és fekete mellett nagyon sok a színek egyik legtetszebbje, a hársvirágszín, rózsaszín, kék és mindenek fölött a püspök-lila. Diszesebb öltözékek kedvelt a fémzással átszőtt damaszt, brokát, bársony, sifon és voál; ez utóbbi simán is, mintázottan is.

Sok ruhán már észre lehet venni a rövidített deréknek lassu meghosszabbodását; meglepetés lesz a hosszúra szabott sonkaújj.

Az esti köpenyt illetőleg megint csak azt mondhatjuk, amit már mondtunk: miúdvégig duplaoldalas. akár posztóból készül, akár ratinéból vagy bársonyból. Módunkban volt mind a három anyagból készült néhány modellt láthatni. Bár az anyag nagyon eltér egymástól, a tulzottan nagy szögletes vagy kerek gallér és hajtóka egyforma valamennyin. Itt is legtöbb a fehér, fekete és lila. Különösen kedvelt lesz a lila, bár ez a szín könnyen sárgítja az arcot és kevés arcához illik igazán és ezért sokkal inkább ajánljuk a fehér színt. És ha már enlél a tárgynál vagyunk, megmondjuk azt is, hogy bizony az erősen zöld szín sem felel meg mindenkinek.

A prémdivat nagyon szép, kedvelt és talán ez az oka az árak rengeteg emelkedésének. Ne csudáljuk, ha az idén több lesz a szőrmeutánszat mint más esztendőben volt és hogy az óriás karmantyukat úgy állítják össze, hogy legkevesebb bennök a szőrme. Az 50 cm. széles és 45 cm. hosszú karmantyú most nem is tetszik tulzottnak a divathölgy szemében. A formájára nézve teljesen lapos és a prém, plús vagy bársony gyakran csak összehajtott takarója a magában véve egészen laposan dolgozott selyemkarmantyúnak. Ennek a készítés módjának meg van az a nagy előnye, hogy ezt az ugynevezett felső takarót utóbb tetszés szerinti célra felhasználhatjuk.

Nagyon szépen tudják az óriási karmantyukon összeilleszteni a prémcsikot plüssel, bársonnyal, selyemmel; a bársonyt viszont selyemmel, brokáttal, sifonnal vagy lémszővettel stb. Egy gyönyörű hermelinkarmantyut láttunk nagy rádolgozott valanszies-csipke szögletekkel. Ehhez a karmantyúhoz a megjelenő készítettett egy hasonló csücskös szipkát, melyet mélyen a fulére kell húznia a viselőjének, karimája nincs, csak csipke díszíti. Meg kell még említenünk, hogy kétoldalu prémtokot és sapkát is viselnek, mely megegyezik a karmantyú sál vagy köpeny összeállításával.

A cipő divatja is sok szépet mutat. Ugynevezett nagy toaletthez mélyen kivágott brokátcipő járja, egyszerűbb öltözékhez már nem annyira mélyen kivágott és aranszővetből, színes atlaszból és bársonyból készül csatt díszrel vagy gyöngyhímzéssel.

Erre a cipőre felsőcipő kerül ugyancsak bársonyból prém szegélyezéssel. Utcára nagyon kedvelt és divatos a fekete és színes lábszárvédő. A mindig formátlan gumicipőt főlegessé teszi egy parafa köztalp, melyet az utcára való cipőben alkalmaznak. Föltétlenül célszerű találmány, de vajjon elég kellemes-e viseletnek?

HIREK.

— **TUDOMÁSUL.** A Zalai Közlöny legközelebbi száma nagyobb terjedelemben f. hó 23-án, szombaton este fog megjelenni.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A kereskedelmi miniszternek 83963. VI. D. sz. rendelete értelmében a karácsonyi ünnepet megelőző vasárnap az ipari és kereskedelmi előírásokok d. u. 5 óráig megengedtetnek. A munkaszünet felfüggesztése a magántisztviselők irodai munkálataira nem vonatkozik.

— **Templomszentelés.** Kedves ünnepe volt a múlt vasárnap a tőzsomszédságunkban levő Somogy-szentmiklósnak. A nagyasszonyi bucsu óta a somogy-szentmiklósi templom az isteni tisztelettel elvontan művészi átalakító és kiigazító munkálatok színhelye volt. Homorai Béla szombathelyi szobrász és oltár-építő művészi ízlése vezette a munkálatokat. A messze vidéken páratlan, bazilika stílusú templom a nyáron már külsőleg restauráltatott, most pedig egész belső berendezésében, színeiben megújult. Nemesak Somogy-szentmiklós és az egyházihoz hozzátartozó fiókközégek, hanem Nagykanizsáról is szép számmal odagyűlt érdeklődőkben is kellemes művelőzetet okozott az elkészült új főoltár, a szőcsék, keresztutak és az igazán művészi csinnal testett templom. A felszentelő szertartást Steiner József csurgókerületi esperes-plébános végezte Bőrszey Tivadar lelkész helyettes és Kuruc Károly h. lelkész segítségével. A megjelent vendégeket a lélekszámot ünnep után Dömölky László kántortanító látta vendégül dús asztalánál.

— **Schack Béla főigazgató jubileuma.** A felső kereskedelmi iskolai tanáregyesület vasárnap d. e. Budapesten választmányi ülést tartott, melynek egyedüli tárgya Schack Béla dr.-nak, a felső kereskedelmi iskolai főigazgatónak jubiléuma volt. A tanári körökben népszerű nagytudású főigazgató most töltötte be tanári, illetőleg főigazgatói működésének 25. évét. Ez alkalommal a Tanáregyesület 10000 K-ás alapítványt tett Schack Béla dr. nevére. Az erről szóló alapítólevelet tegnap adta át a választmány élén Matavovszky Béla. Nagykanizsáról Búu Samu főiskolai kereskedelmi iskolai igazgató és Villányi Henrik dr. tanár is az ünneplők között volt.

— **Házasság.** Dános Aladár marosvásárhelyi magánhivatalnok tegnap kötött házasságot Nagykanizsán Fleischbacker Malvin urleánnyal.

— **Tanácsülés.** Nagykanizsa város tanácsa a pénteken tartott gyűlésében majdnem kivétel nélkül adminisztrációs ügyeket intézett el. Egyben intézkedett az adó intézkedésekről, a szokásos felosztásáról. A kiskanizsai rendőrök, a városi házi szolgák, az adóhivatali napidíjasok, tisztviselők és végrehajtók részvételével. A közközházi szolgálomólyzet az eddigi szokás szerint 20—20 K karácsonyi ajándékban részesítettnek a kórházi költségvetés terhére.

— **Elmaradt előadás.** Amint Z. K. múlt száma megírta a főkapitány nem adott engedélyt Ihási Horváth Istvánnak, hogy a hipnózisról médiumok felhasználásával előadást tartson. Az alispáni intézkedés jóváhagyta a főkapitányi végzést és így a tegnapi hirdett előadás elmaradt.

— **A városi költségvetés.** A pénzügyi bizottság több napi gyűlése után pénteken letárgyalta az eléje helyezett költségvetési javaslatot, melyen a bizottság többféle módosítást eszközölt. A végleges állapot azonban csak akkor tűnik ki, ha a bizottsági elnökek, újnapi Elek Lipótnak, visszaérkeztek (néhány nap múlva) a bizottság teljesen összegezi a végzett munkálatokat. Pótadóemelés azonban el nem kerülhet. Ez ugyan nem meglepetés Nagykanizsa adófizetőinek, mert hiszen évekkel ezelőtt már mintegy 4%-kal magasabb volt a

pótadó. Tekintve a város növekedő kiadásait, szinte természetes következménye, hogy néhány perccel megnövekedik az adóteher.

— **Tanító fiuk internátusa.** Mind jobban közeledik a megvalósuláshoz az az internátus, melyet a tanítószakszervezet akar létesíteni középiskolába járó tanítófiúk számára. A kormány évi 2000 K, a vármegye 500 K hozzájárulást szavazott meg. Szombaton a tanítók küldöttsége Vécsey Zsigmond polgármesternél járt városi támogatás céljából. A polgármester nagy szíves-séggel fogadta az előterjesztést, konkrét tervezeiért a létesítendő internátusról és a legmesszebb menő támogatásáról biztosította a tanítósgot.

— **Magvizsgáló kirendeltség.** A budapesti magvizsgáló állomás értesítette Nagykanizsa városát, hogy egy kirendeltsége 1912. évi jan. 2-án Nagykanizsára jön, hogy működését megkezdje. Egyben kérdést intézett a városhoz, hogy gondoskodott-e a célnak megfelelő helyiségről és lakásról.

— **A „Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság”** melyet 18 nagy pénzintézet 6.000.000 korona alaptőkével alapított, megkezdte működését összes ágazataiban és mint értesültünk **kötvénykiállítási joggal** felruházott főgynökségét nagyobb területre terjedő hatáskörrel a **Nagykanizsai Takarékpénztári Részvénytársaságra** ruházta. A „Hungária” mely **kartellen kívül álló, szim Magyar társaság, tűz-, baleset-, szavatossági-, élet- és népbiztosítási továbbá betörés-, jég-, üveg- és állatbiztosítási ágazatok** kultiválja a olesó díjai, modern, liberális feltételei révén bizonyára egyhamar általános bizalomban fog részesülni

— **Hulla a kamrában.** Barta Mátyas öreg koldus. Attila-utca 55. sz. alatt lakott. Elhárogatott talakra, honnan alamizsnával megrakódva szokott hazatérni. Az utóbbi időben a házbellek szeme elől hosszabb idő óta eltűnt. A rendőrség a házbellek figyelmeztetésére feltörte a szegény ember kamráját, melyben feleszártnak induló hulláját találták meg. A halál már több nappal ezelőtt állhatott be. A halál körülményeire nézve a nyomozás megindult. A holttestet orvosrendőri boncolás végett a hullaházba szállították.

46/910 fogy. adó.

Felhívás!

Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1912. évre a saját házi szükségletekre felhasználandó bor és bormust után fizetendő borfogyasztási és ifl-adókat szabad egyezkedés útján, évi átalányösszegben öhajják fizetni, hogy ebbeli öhajjukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1911. december hó 21-én kezdődőleg 1911. december hó 30-ig napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átalányösszeg megjelölése mellett annyival is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1911. évre átalányfizetésre kiegyezve voltak és az 1912-ik évre átalányegyezséget nem kötöttek, a birtokukban levő borkészleteiket a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt

legkésőbb 1912. év január 3-ik napjáig bezárólag

a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Végül figyelmeztetem mindazon évi átalányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbirtokuk Nagykanizsa város beszedési köréhez tartozik, teljes borkészletüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni szándékolt bor és bormustot — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék csönkítés miatt szigorúan meg fognak büntettetni.

Nagykanizsa, 1911. december hó.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.

4399/tk. 1911.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár végrehajthatónak Tiszai Ferenc és neje Faics Katalin végrehajtást szenvedtek elleni 1000 K tőke, ennek 1906. évi február hó 4. napjától járó 7% kamatai, 7% késedelmi kamatai, 29 K 30 fill. végrehajtás kérelmi, 36 K. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai 2607 sz. tjkvben + 524 hrsz. bodonkúti szántóföld 79 K., a nagykanizsai 1327 sz. tjkvben + 7702 hrsz. ház, udvar és kert Kiskanizsán 1075 K., becsértékben 1912. évi január hó 8. napján d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál Dr. Tripammer Rezső lelperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatulni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek felénél az 7702 hrsz. kétharmadánál az 5423 hrsz. alacsonyabb áron el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Nagykanizsa, 1911. évi október hó 13. napján.

Gózonny s. k., kir. tszéki bíró.

A
HUNGÁRIA Általános BIZTOSÍTÓ Részvényt. nagykanizsai főgynöksége
a **NAGYKANIZSAI Takarékp. Részvényt.-nál**
Telefon: 231 sz
Részvénytőke: 6.000.000 korona.

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatósági kiküldött: Báró Fejérvári Imre.

Tűz-, baleset-, szavatossági-, betörés-, lopás-, jég-, állat-, üveg-, élet- és népbiztosítás.

Központi székhely:
Budapesten, IV., Károly-körút 2.
(a Kossuth Lajos-utca sarkán)

Olosó díjak!
Modern feltételek!
Kartellen kívül!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszánál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. E. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték,
után megrendelésre

Mértékül egy viselt cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Globalin
a legjobb crême cipők

Tartós fenyésítéség,
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrvi.
Mindenhol kapható!

Hirdetéseket felvesz
a kiadvata,
és
Wajdits könyvkereskedés
Dek-tér
és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamiltásoktól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a
hamiltásoktól!
védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforosavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ólmazár

valódi ha
zsákban
eredeti
van rajta.

Hamiltástól
szigoruan
tartózkodjunk.

Minden zsák
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabriken Berlin,
vezérkönyvelője
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 48.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olasz
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.
Képviselő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó bccral van készítve és erősti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomak mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfuvalás, rosszullet hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és annak kelle nélbe következményei, mint szorulás, kólíka, szivdobogás, ámatlanság, valamint vértululás a májban, epében és a nagy Zsiger-ében (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű stékóles által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalatlan részek

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyas véképződés és a máj beteges állapotáé. (tvághilányál, iloges bágyadtság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, ámatlan éjjelek következtében ily egének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életérőnk új lüketetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagszeret gyorsítja a véképződést, megnyugta ja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilváníti igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Beesehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neemesvidi, Tapsonyi, Buhonyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi Csurgói, Berzencei, Gölai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelnicei, Alsólendvai, Pakai, Baksai, Novai, Bakii, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kethelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindmőve a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik,

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és
legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Ugyan minlon tekintetben a hasonló készítményeket erüti szer mántos minden káros alkatrészekből a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol 15 pilula tartalommal 80 fillér egy tekeres 8 dobozzatehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beklédése mellett bérmentve.

OVAS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pillulát tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagajlakon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszertára, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Raik Gyula, Belus Lajos, Prágor Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

A mi karácsonyunk.

A Zalai Közlöny ötven szent karácsonyt látott már eljönni és elmúlni és most éppen olyan ifju, romlatlan lélekkel üdvözli a szeretetnek egész világot átölelő ünnepét, mint lapunk megszületésekor.

Pedig minő más felfogás vezette az emberiséget akkor és mily más körülmények között gyújtjuk meg a szeretet lángját az örökzöld karácsonyfánál most.

Akkor a magyar nemzet már derengő világosságát sejtette ezer éves szabadsága visszatérésének, ma pedig féltve örökösünk, hogy bölcs honfiainktól visszaszerzett magyar szabadságot fiatal óriásaink könyelműen kockára ne tegyék.

Akkor mindenféle a tapasztalt öregek, ma szerteszét, minden téren a fiatal darvak vezetik eszeveszetten a rohanó éket.

Nemcsak a politikai életben, nemcsak az irodalomban, hanem a vallásos, erkölcsös felfogásban is a tradíciók teljes felrugásával, a társadalmi élet biztos alapjainak semmibe vevésével döngetik a tudomány és emberi jogok nevében mindazt, ami az emberiséget évezredek óta összekapcsolta és egymás mellett megtartotta.

Támadás, guny a jutalma annak, aki ma a vallás és ósdi erkölcsök mellett sikra

mer szállani. Új apostolok tanításai hangzik az ember fiai között. Nem tizenketten vannak ők, mint az irás tanítói, hanem egész armádia jár kel közöttünk belőlük. Nem gyalogszerrel járnak be a világot, mint hajdan és míg ajkaikról ugyanaz az ige hangzik, hogy minden ember, ember addig az apostolkodás dusan jövődomező mesterségnek bizonyul.

Nincs új a nap alatt. A francia forradalom idején és a megelőző korszakban nagyobb lángelmék hintették el tanításaikat az emberi jogokért, mint a jelenlegiek. A mindent felforgató, vérben és emberi jogokban tapodó francia forradalom határt nem ismerő dölyfében az istenség örökkévaló oltárára az érzékiség bálványát állította. De imádatban nem volt része és mielőtt a rémuralom a saját iszonyatába fuladt, már hullává rohadhat az az Izé, amit a gögös francia a nép istenévé akart tenni.

El fog múlni tőlünk ez a pohár is. Magasra tornyosuló hullámok csapkodják a gyémántsziklát. A szennyes habok tehetetlenül hullanak vissza a mindent elnyelő mélységbe és fényesebben, ragyogóbban tűnik ki az örök igazság szirtje; és hogy az ember fiának lelke megtisztuljon, végzettszerűen szüksége van azokra a visszavisszatérő ostromlásra, mely le nem győzi soha, de megedzi a hitnek és erkölcsnek

és vele a társadalmi békének önzetlen harcosait.

A Zalai Közlöny pedig továbbra is ammelett az oltár mellett fog küzdeni, melynek áldozati füstje az ég felé emelkedik; ammelett az igazság mellett fog ezentul is sikraszállni, mely nem változik máról holnapra, hanem örökéletű és amelyből az emberiségre áldás és béke fakad.

Jövel tehát szent Karácsony! Hirdesd az örök szeretetet; fürdöss meg mindeneiket az ünnep szent hangulatában. Engedd, hogy leváljon rólunk a hétköznapi durva salakja. Engedd, hogy felejtjük sebeinket, melyeket sors és emberek nekünk az élet küzdelmeiben okoztak.

Boldog karácsonyt olvasóinknak!

Nem lesz szabótanfolyam Nagykanizsán.

Kisiparosaink számában örökös a panasz a nagy ipar ellen, hogy elnyeléssel fenyegeti. A panasz sok esetben jogos is, mert a modern gépek világa magával hozza a gyáripart, uelynek ölébe a kisipar szinte holt bizonyossággal beléhull. Azonban vannak iparok, melyeknél a kis és nagyipar közötti különbséget csak a tőkekülönbség teszi és az ezzel együttjáró szakképzettség. Ilyen a szabóipar mely minden időben megmarad kézi iparnak. Amde itt meg éppen az izléssel, a divattal való lépéstartás egyik alapja az iparos boldogulásnak. Aki itt elmarad azt a

A régi megyei fizikusok.

Irta: Eötvös Károly.

A híres Sobri Jóska meghalt ezeltől hatvanöt esztendővel. A lápafői erdőszélben találkozott össze huszonnégy pandurral, egy század ulánussal s vagy százötven fegyveres hajtóval Neki is volt hat legénye közöttük az öreg Pap Andor s a fiatal Liliom Janesi. A csata eredménye nem lehetett kétséges.

Az ulánusokat b. Beust kapitány vezette. Bátyja a későbbi b. Beust közös miniszternek. Sobri és társai sokáig lövöldöztek az ellenségre a fák mögött, mit Beust utóbb megunt és rohamot vezérelt. A híres haramiavezér szép aranyveretű Hunár-puskájával vette célba a kapitányt, de mielőtt lőne, körülnézett. Látta, hogy Pap Andor és Liliom menekülnek, négy más társa pedig összelöve-vágyva. Eldobta a puskát, kirántott egy pisztolyt s azzal magát agyonlőtte. Ott volt közelben a járási kirurgus is. Valami Duresány nevű jámbor férfi, ki menten odament a csata színhelyére, hogy a sebesült, de még élő haramiákat keze alá vegye. Valami Szűcs nevű fiatal ember azt mondta neki:

— Hozzám ne nyuljon az ur, megtudok én dögléni doktor nélkül is.

Két golyó és három szurony járta keresztül s kardvágás is volt a fején és mellén egy csomó. A kirurgus mérgesen szolt rá:

— De hiszen gazember, akasztófán kell neked meghallnod.

— Oda sem kell neked doktor.

Lefogták erővel, úgy birt vele csak a kirurgus.

— Hát ezzel mit csináljunk? — Kérde egyik esendbízott a járási kirurgust, oda mutatva Sobri holttestére.

El kell temetni.

Ugy lett. Eltemették boncolatlanul. Reggelre kereszt is volt a sirján, koszoru is a keresztben.

A vármegye megnyugodott a dolgon. Csak jó későre, miután a helytartó-tanács kérdezősködött, hívta fel a vármegye a járási kirurgust, hogy mit csinált Sobri holttestével, hol az obduccionale protocollum? A kirurgus azt felelte:

„Minek után mind közönségesen meggyőződünk arról, hogy az istentelen duhaj rabló maga magát egy pisztollyal agyonlőtte s ekként saját életét kioltván, érdeme szerint való gyalázatos véget ért:

ennélfogva holttestének obdukálása szükségesnek nem találtatott“.

Szinte lehetett egy kis igazsa.

* * *

A szentgáli kanásznak egyik kanásztársa ketté vágta egyik karját fejével. Sokáig tartott a gyógyulás, sokáig tarthatták meg a végtárgyalást.

— Mit kívánsz orvosi költségre? — Kérde az alispán a sértett kanászt.

— Semmit! — volt a felelet.

— Mit kívánsz fájdalom díjúl?

— Semmit!

— Mit kívánsz munkamajlásztásért?

— Semmit!

Eléje tartják a kanásznak a főorvosi véleményét, mely három iven keresztül fejtegette, hogy minő nagy volt a seb, milyen életveszély származhatott volna belőle, mennyibe került az orvoslás. A kanász rá sem hederített, csak annyit mondott:

— Beszélhet a doktor, amit akar, de azt ne mondhassa senki, hogy az én bőrömet megfizette.

S nem fogadott el semmit.

haladó legyűri, annak be kell érnie a munkahulladékkal, vagy be kell állnia a nagyobb iparhoz munkásnak, de önálló ipar folytatására képtelen már azért is, mert a közönség bizalma elfordul tőle. Ezért azután nem kell csodálkozni, hogy a jobb módúak és a kényesebb izlésűek nagy számban tesznek megrendeléseket a magyar és osztrák főváros cégeinél. Ha valamivel drágább is ezek készítménye, de a közönség izlését kielégíti.

Éppen ezért a kisiparosok érdekeit szolgáló a kereskedelmi minisztérium az ország különböző városaiban vándortanfolyamokat rendez. Ezek között Nagykanizsa is, fel van véve és mert évekkor elzölt szabószaktanfolyam rendezését kérte az Ipartestület, most hajlandó ennek megtartására. Az országos technológiai múzeum, mely e kurzusokat rendezti értesítette a kamarát tervezetéről.

A soproni kereskedelmi és iparkamara felhívta a nagykanizsai Ipartestületet, hogy a 4—5 hétre terjedő, napi 4 egymásutáni órában tartandó tanfolyamra a jelentkezők számát terjessze fel és közölje, hogy mikor kívánja azt megtartatni. Az Ipartestület háromszor is megkereste ez ügyben a szabóiparosokat, de a megkeresésnek csak annyi eredménye volt, hogy a harmadszori meghívásra hatan jelentek meg. Így tehát a nagykanizsai szabóiparosoknak a tanfolyam nem kell, amiről az Ipartestület értesíteni fogja a soproni kereskedelmi és iparkamarát. Szabóiparosaink pedig ne csodálkozzanak azon, ha wieni meg a budapesti szabó vigécek megrendelésekkel gazdagon megrakódva hagyják a városunkat.

Karácsony estéjén.

Karácsony estéjén
Valahol — valahol,
A földre a menybolt
Lehajol, lehajol.

Bizonyosan a föld
Legfájdóbb részére,
Elhagyott szegények
Koldus vidékére.

Lehajol hozzája,
S megcsókolja szépen;
Az örök Szeretet,
A Jézus nevében!

S ettől a esóktól szét a világon:
Elárad rajtunk egy édes álom!

Angyali ének zengése üt meg,
S úteme tisztább lesz a szívünknek.

A koldust, aki elmegy mellettünk:
Egy percre által öleli lelkünk!

Testvérnek nézzük — a testvérünket,
S megbocsátunk az ellenségünknek.

És elmerengünk egy nagy ábrádon:
Az örökélet, a muló halálon!

— Légy áldott J zus, akármí vár ránk . . .
Hátha nem álom? Hátha nem ábránd?!

Szabolcska Mihály.

Az ipariskolai tanítók elkeseredése.

Az ugyszólván már elviselhetetlenné vált szinte féktelenül emelkedő drágaság, mely az ország minden rendű s legalacsonyabb alkalmazottait is sorompóba állította, hogy helyzetükön könnyítendő, fizetés-rendezéseket sürgessék, a helybeli ipariskola tanítóit sem hagyhatta érintetlenül. Ezek a napi idegölő munka befejezése után az otthoni nevelésért teljesen nélkülöz. bárdolatlan tömeg esti oktatásával foglalkoznak, mikor a legalacsonyabb napi foglalkozást végző egyén is családjá körében a pihenés édes perceit élvezi.

Az ipariskola felügyelőbizottsága méltányolva e terhes munka értékét, mint több éven át költségvetésében ez évben is gondoskodott az ipariskolai tanítók fizetés-rendezéséről, azonban arról, mint eddig is bizonyára ezuttal is megfeledekezett gondoskodni, hogy javaslatának a város Pénzügyi bizottságánál is érvenyt szerezzen. Így történt meg ismételt az ipariskolai tanítókra nézve az a lesújtó, ambíciót s munkakedvet teljesen megbénító intézkedés, hogy amikor a város legalacsonyabb rangú alkalmazottjai is részesülhetnek az elodázhatlan fizetés rendezés áldásában a Pénzügyi bizottság az ipariskolai felügyelőbizottság fizetés-rendező javaslatát mint a mult évben is ez idén is elvetette, csupán az ipariskola vezetésével megbízott igazgató fizetését emelvé; mely határozatával az ipariskolai tanítótestület eddigi munkakedvét ugyszólván teljesen megsemmisítette.

A tanítótestület bízva a város nemesen gondolkó képviselőtestületének jóindulatában, a folyó hó 20-án tartott rendkívüli értekezletének határozatából kifolyólag kérvényileg fogja felkeresni a város Képviselőtestületét, nemkülönböztetve a felügyelőbizottság Elnökét is kérvény, hogy a felügyelő bizottság fizetés-rendezést célzó javaslatában felvett összeg a városi költségvetésbe felvételessék s a helybeli ipariskolai tanítóság többszörösen országosan kitüntető elismerést aratott munkássága honoráltatván, ismét a régi kedvvel és ambícióval folyjon a munka tovább a megszokott, áldásos mederben.

Bancovics János
ipariskolai tanító.

A Kanizsai csoda.

Ugy a helybeli mint a fővárosi sajtó igen sokat — de nem alaposan — foglalkozik Iházi Horváth István magneticus dolgaival, s miután a nagyközönség is „élénk érdeklődést” tanúsít a csodás dolgok irányában és hol feltétlen hitelt ad annak, ami nyomtatásban megjelent, hol pedig (az ugvnevezett intelligencia) teljes sviudleriának tarja az egész dolgot, mi, mert nem értünk hozzá, nem skartunk a dologhoz hozzászólni mindaddig, míg erre nézve kompetens szakértő véleményét meg nem hallgattuk.

Lapunk munkatársa felkereste tehát Dr. Szabó Zsigmond nagykanizsai kórházi orvost, aki egyidőben maga is sokat foglalkozott a hypnossissal, mint gyógyó tényezővel. A doctor ur szíves volt munkatársunkat fogadni s munkatársunk az interviewről következőkben számol be:

Először is megkérdeztem Dr. Szabó urat, hogy mit tart Iházi Horváth kísérleteiről, melyek az országos sajtóban is oly nagy terjedelemben voltak méltatva.

Dr. Szabó ur kijelentette, hogy ismeri Iházi Horváth István ur dolgait, ő maga is érintkezett beszél vele e tárgyról és véleménye a következő: „Iházi Horváth István urral úgy vagyunk mint a „jogtechnikusokkal” akik az ügyvédi irodákban pereket másolnak és utóbb azt hiszik, hogy ők is tudnak periratokat csinálni, vagy mint az egyetemi tanszékek

mellett alkalmazott szolgálk is, ha 30—40 évig hallgatják a tanár előadását, annyira elsajátítják a különöségeket, hogy maguk is azt hiszik, sőt a közönség is, hogy behatoltak az illető tudomány ág mélyébe is.

Pedig a hypnosis igen nehéz, igen kényes dolog és ha a törvény vagy miniszteri rendelet nem is tiltaná meg orvosnak nem orvosnak egyaránt a korlátlanul való hypnotisálást, akkor is óva intének minden laicust, hogy a hypnossissal hivatászerűen foglalkozzék.

„Kétélű fegyver a hypnosis!” — mondotta munkatársunknak Szabó dr. — s vagy abba a hibába esik az ember, hogy hajlandó lesz sviudlizni és önkéntelenül is szédelgővé lesz, vagy pedig, hogy médiumai felültetik és fanaticuságában odajut a hypnotisáló, hogy mindent elhisz meg a lehetetlent is és önmagát téveszti meg elsősorban — és aztán a médiumot.

Aki jóhiszeműen igazi alapos tudományossággal akar a hypnotisálással gyógyeőlökből foglalkozni, az első sorban kitűnő orvos, másodsorban kitűnő pszichiáter legyen, hogy kárt ne tegyen embertársában. An ak tudnia kell, mi lehetséges és mi lehetetlen.

Lehetetlen például olyat kérdezni a médiumtól, hogy hol van Bauer Bajor Lajos. Mert a médium azt nem tudhatja, és ha felel rá akkor vagy be van tanítva, vagy be akarja csapni a hypnotisórt és a kíváncsiszkodót.

Lehetetlen például a föld alá küldeni médiumot (ahol még nem volt) és szembányát keresztetni vele. Amit még nem tett a médium öbren, azt alva sem fogja megtenni.

Mert különben azt is szuggerálhatnám egy napszámos embernek, hogy például ő a francia közönség elnöke és akkor elkezdene franciául beszélni, utóbb meg hogy ő a perzsa sah, akkor perzsa nyelven is beszélhetne.

Ezek lehetetlen és kizárt dolgok. Hypnotisálással csak vissza lehet idézni az agyba azt, ami ott egyszer helyet foglalt, vagy érzetelni valamit valakivel, amit már egyszer érzett, például egy 20 éves hajadonnak be lehet szuggerálni hogy most 4 esztendő és akkor az írása, a beszéde, a tettei olyanok lesznek, mint egy 4 éves gyermeké.

Egyszóval a hypnosis nem csoda. Lehet vele gyógyítani, de hogy miként és hogyan, azt sem a médium (még ha szakácsnő is) nem tudhatja, sem a laicus hypnotisór.

A hypnotismus gyógyító eszköz az orvos kezében aki a sok száz és száz fölé eszköz mellett ezt is elő veszi — in ultima ráció — ha szükség van rá s ha már minden fegyvere esőtörtöktől mondott, de minden betegséget mindenkinél és mindenkor hypnossissal gyógyítani akarni orvosnál is szédelgés számba megy.

Iházi Horváth István ur szorgalmas tanulással megtanult hypnotisálni, tud is hypnotisálni, lesznek is médiumai akik az ő technikájára elalusznak . . . de . . . de . . . és ez a legfontosabb: hivatászerűen ne hypnotisáljon; mint jó akarója mondott ezt, mert ha belügyminiszter megengedné is neki — akkor is rajta vesztene. Jóhiszeműségét és jóakarátát azonban egy percig sincs okom kétségbe vonni.”

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság.

Emberemlékezet óta a Kazinczy-utcában van a „Bankkegyesület“, ahogy ezen pénzügyintézetet röviden nevezik. Régi alapítása ez Nagykanizsának; 1873-ban hozta létre a gazdasági szükségesség, mert a wieni nagy válságot követő időszakban Nagykanizsának szinte mesés gabonakereskedelmi időszaka következett, mely alatt a Bankkegyesület a kereskedővilág kedvenc pénzügyintézetévé lett és így az ifjú intézmény hamar erőre kapott és gyorsan fejlődött, nagyon szolid és körültekintő ügykezelése folytán pedig azóta is állandóan erősödik és megizmosodik.

Az intézet 2000 drb egyenkint 200 koronával befizetett 400,000 korona részvénytőke, továbbá mintegy 150,000 kor. tartalék alappal rendelkezik és az igazgatóság tavaly 15,000 koronával a tisztviselők részére nyugdíjalapot teremtett. Amellett a részvényeseknek is állandóan szép osztalék jut és legutóbb is 6%-ot kaptak.

A Bankkegyesület első elnöke Karcag Béla volt; ennek Nagykanizsáról történt elvárosa óta pedig *ujnépi Elek Lipót* foglalja el az elnöki széket. Ügyvezető igazgatója *Hirschler Sándor*.

Az igazgatóság tagjai: *Sommer Ignác, Stern Sándor, Weiser József, Weisz Tivadar*. A felügyelő bizottság tagjai: *Eben-spanger Leo, Löwy Adolf* és *Schmidt Frigyes*.

A bank üzletköre kiterjed mindazokra az ágakra, melyeket a hasonló intézetek felöllelnek. Elfogad váltókat leszámítolásra, foglalkozik értékpapírok, sorsjegyek és külföldi pénzek vételével és eladásával. Bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat. Beszerez szelvényutalványok ellenében új szelvényiveket. A legmesszebbmenő előzékenységgel ad előleget értékpapírokra. Elfogad takarékbetétet folyó számlára és betétkönyvecskékre. Elfogad általában mindenemű megbízást, melyek a bankszakmába vágnak.

A Bankkegyesület csekforgalma évről-évre emelkedik, az összeforgalom a lefolyt évben 100 millió Korona volt.

Magyarországi Gazdacimtár.

Mezőgazdaságunk, kereskedelmünk és iparunk, nemkülönben társadalmi kérdésekkel foglalkozó testületeink régén nélkülöznek egy oly megbízható munkát, amely tájékoztatna az ország nagyobb birtokairól. A legutolsó olyan munka, amely az összes 100 kat. holdon felüli birtokosok kimutatását tartalmazta, a Baross Károly által 1893-ban szerkesztett — tehát azóta teljesen elavult — „Gazdacimtár“ volt. Ezt követték kisebb, házagpótlóként szánt más kiadások, ezeknek hibája volt azonban, hogy hiányzott belőlük a biteleségi a birtokosok tulajdonában levő ingatlanok kiterjedését illetőleg, továbbá, hogy nem is voltak teljesek.

Ezrekre való tekintettel az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egy új és teljesen hiteles magyar és német nyelvű „Magyarországi Gazdacimtár“ kiadását határozta el. Így keletkezett ez a hatalmas munka, mely most jelent meg és felöleli meggyenként és ezekben a községek betűrendjében a 100 kat. holdon felüli birtokosok címjegyzékét, a tulajdonukban levő ingatlan művelési ág megosztásával, az egyes megyék mezőgazdasági ismertetését stb.

A munka szerkesztője zsitvabessenyői Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója, ami maga is biztosíték arra, hogy az OMGE kiadásában megjelent Magyar-

országi Gazdacimtár, amennyire az ily nagyszabású munkánál lehetséges, tökéletes és hű tükörét nyújtja az ország 100 kat. holdon felüli birtokosainak. Anál is inkább, mert a munka a pénzügyminiszter rendelkezésére a pénzügyigazgatóságok által rendelkezésre bocsátott adatok alapján készült.

A Magyarországi Gazdacimtár — amelyhez méreteiben hasonló szabású munka ezidőszerint nem is jelent meg a könyvpiacra — gyakorlati használhatósága megbecsülhetetlen, mert nemcsak azt tudjuk meg abból, hogy az ország bármely 100 kat. holdon felüli birtokosának mennyi szántóföldje, rétje, erdeje, szőlője stb. van, hanem a birtok tulajdonosára is következtethetünk, amennyiben a birtok kat. tiszta értéke is feltüntetett a munkában. Ugyancsak tartalmazza a címár a 100 holdon felüli birtok címjegyzékét is.

Fontos része a munkának a valamennyi vármegyéhez kapcsolt kimerítő gazdasági monográfia, amelyeket Fabriczius Eudre, az OMGE segédtitkára irt meg, és amelyek kiterjedésük nemcsak a megyék talajviszonyaira, fekvésére, munkás- és birtokviszonyaira stb. hanem különösen abból a szempontból fontos, hogy megtudhatjuk ebből meggyenként, hogy kik a nagyobb állattenyésztők, kik törzskönyvezeték marhaállományukat, kik a kiválóbb ló-, sertés-, juhtenyésztők, kiknek van mezőgazdasági szeszgyárak, sörgyárak, melyek a nagyobb közelmok, bortermelők, mely községekben vannak gazdakörök, hitelszövetkezetek stb., melyek a megyék nevezetesebb mezőgazdasági intézményei, kik a dohauntermelők stb.

Kiemelendő, hogy a Magyarországi Gazdacimtárban szerepel elsőként Horvát- és Szlavouorszag 100 holdon felüli birtokosainak kimutatása.

A munka a könnyű és gyakorlati kezelhetőségre való tekintettel névmutatóval, magyar- és szótárral és használati utasítással van felszerelve, úgy hogy a címár kezelése rendkívül könnyű. A Magyarországi Gazdacimtár bizonyára nagy elterjedtségnek fog örvendeni, ennek nemcsak iparosok, kereskedők, pénzügyintézetek, testületek vehetik hasznát, hanem maguk a birtokosok is, mert ez a munka a közvetlen beszerzési forrásokat tárja föl azok előtt, akik mezőgazdasági terményeket, tenyészállatokat kívánnak beszerezni.

A Magyarországi Gazdacimtár technikai előállítása a „Patria“ Irodalmi és Nyomdai R.-T. munkája. Hogy mily terjedelmű a munka, arra tájékoztatul szolgáljon, hogy 1060 oldalra terjed és 6 kilogrammot nyom. A munka szövege magyar és német, ára 60 korona. Megrendelhető az OMGE Könyvkiadó-Vállalatnál, a „Patria“ nyomdai r.-t.-nál, Budapesten, IX., Üllői-ut 25.

HIREK.

Karácsonyi strófák.

Karácsonyest: — tegnap, ma és holnap
Mese-világ tengerébe folynak
Apa, anya s gyermek: bohó pajtás,
Lelkük-szívük csupa rózsahajtás.
Játék, mosoly, angyalének csendül
A föld fölött most ünnepi csend ül.

Ilyenkor ki-ki boldog és örül,
Csak agglegény és postás dörg-pörül:
Az haza bujlik, ez lőt-fut folyton
S nap-éjen átal ügyel a fronton,
Hogy esomag, újság, képes és levél
Repül; és célt csak egy-egy ha cserél.

Hóváró lelkek az eget nézik;
Mivel a fehér krisztkindli kékis
„Fázni és száncóznit!“ — hangzik karban —
Lapát és hóvonó vár a karban
Szegény pelyhek így zavarba estek
S most onnap pirulva hullni restek.

... Ezért fekete a fehér-karácsony:
Ezért keserű most az én kalácsom . . .
Ezért nem látni embert se hóból
Ezért nem válik cukor a sóból —
A v. tanács pótdadót ezért emel,
Mert a jó hó tán husvétig telet . . .

— Karácsonyi ajátatosságok. A szent karácsony templomi ajátatosságai a Szent Ferenc-rendűek plebánia templomában a következő sorrend szerint tartatnak meg. A szentesti éjjeli mise f. hó 24-én éjjeli 12 órakor kezdődik. Karácsony első napján 25-én reggel 7 órakor pásztermise lesz, d. e 10 órakor szent beszéd és utána ünnepélyes nagymise; d. u. 3 órakor litánia. Karácsony másnapján, 26-án reggel 7 órakor szentmise, 10 órakor szentbeszéd és utána ünnepélyes szent mise; d. u. 3 órakor litánia zárja be a karácsonyi ajátatosságot.

— János püspök installációja. Gróf Mikes János újonnan kinevezett szombathelyi egyházmegyei püspök installációja január hó 6-án fog végbemenni s bár maga a püspök a rendkívüli ünnepek melldözését kérte, mindazonáltal beiktatási ünnepélyére nagy előkészületek történek. Az új püspök január hó 3-án a déli fél 1 órai vonattal érkezik Szombathelyre. A rendező bizottság küldöttsége a vármegye határán, Celledömölkön, fogadja az új főpásztort, ahol a küldöttség élén Herbst Géza alispán fogja őt ödvözölni. A szombathelyi vasuti állomáson a város képviselőtestülete élén a polgármester köszönti. A fellobogozott városban az egyesületek, testületek s a tanulóknak sordala közt vonul a székesegyházig, ahonnan rövid szentségimádás és áldás után az új püspök a püspökvárba vonul. Ugyanakkor fogadja a nála megjelenő küldöttségeket is. Este tiszteletére fáklyás zene lesz. Január 6-án reggel fél 9 órakor lesznek az egyházi ünnepek, utána ismét fogadtatás, déiben a kulturházban ebéd.

— Ker. jótékony nőegylet. Intézményeink és testületeink csak néha lépnek a nyilvánosság terére, ha valamit rendeznek, — máskülönben csendben élnek. A jótékonykkel érdekében élnek, nem csapnak zajt működésükkal, hanem cselekszenek az evangélium szava szerint: „ne tudja a jobb kéz, mit eszelezkzik a bal.“ — Így élt a ker. nőegylet is. — Nem különös tehát, ha az egylet kebelében megnyilvánult legkisebb mozgalom is a szokatlan hatásával nyilatkozik meg. Így a napokban híre kelt, hogy dr. Szekeres József, a nőegylet örökös elnöknője, le akar mondani állásáról. Nem tudni, mi adta az okot erre az elhatározására, de hogy általános meglepődést keltett, az természetes. Talán ez volt a karácsonyi vásár nyomott hangulatának is oka. Akkor, mintha levegőben lett volna már, Dr. Szekeresné szándékának híre. A nőegylet választmánya nem várta meg, míg elnöknője tudomá-ára hozza szándékát, harmincegyen meglepték szerdán a mit sem sejtő Szekeresné s kérték, hogy a ragaszkodás és tisztelet ilyen jelét látva, nyugtassa meg a nőegylet tagjait az egylet jövője felől s tartsa meg elnöknői tisztét továbbra is. A küldöttség kérése nem hangzott el hiába, Dr. Szekeresné nem térhetett ki a határozott válasz elől, hogy továbbra is megtartja helyét s nem törődik az esetleges kicsinyességgel, hanem szívvel és lélekkel munkavezetője lesz továbbra is az egyletnek. Ki tudja, hány szegény imája kérte az Urat, hogy a jótékony e nemes lelkű angyala helyén maradjon. S ott maradt! Legyetek nyugodtan szenvedő emberek, a tiétek ismét egy lélek életfogytiglan és segít nektek hordani az élet nyomorát!

— A kanizsai helypénz bérbeadása. Folyó hó 20-án volt a városház tanácstermében nyilvános árverésen a városi piaci helypénzszedési jog bérbeadása. A város részéről jelen volt Vécsey Zsigmond polgármester, Dr. Bentzik Ferenc városi ügyész és Sabján Gyula dr. főjegyző. Ebben az ügyben ez volt a harmadik árlejtés. Ugy az előzőkön, mint a mostani csak Neuerer Keppich és Brankovich karácsonyosi cég mely eddig is bérelője volt a helypiacnak, tett ajánlatot. A céget a tárgyaláson, melyről jegyzőkönyv vétetett fel Keppich Manó és Brankovich Péter kir. tanácsos cégtagok képviselték. A második árverésen tett ajánlatnál most nagyobb összeget ajánlottak fel, (34588 K 88 fill.-t). Azonban azt kéri a cég,

hogy a városi mázsáló kezelése és ennek jövedelme engedjék neki át. A kezelő személyzet fizetése és dologi kiadások a bérlőt terhelik. A városnak eddig 5-600 K jövedelme volt ebből. A bérlők célja, hogy a városi mázsáló jövedelmét célszerűen újítsák, beruházások által emeljék, de a közönségnek könnyebben hozzáférhetővé tegyék és a használatos idejére is kellő kényelmet nyújtsanak a közönségnek. Sőt az élelmiszer piacon is alkalmaznak a közönség számára mérleget amiúgy jelentőségét a vásárló közönség bizonyára tudja legjobban méltányolni. Így természetes, hogy a mérlegjövdelem fokozódni fog, amiből később a városra haszon hárul. Amit pedig e célra a társaság beruházásokat eszközöl, az 3 év múlva a város tulajdonába megy át. Ez ajánlat véleményezés végett a pénzügyi bizottsághoz kerül, onnan pedig a közgyűléshez, mely még e hónapban meghozza a véghatározatot. A cégnek a várossal kötött eddigi szerződése folyó december hó 31 én jár le.

— **Casinói közgyűlés.** A nagykanizsai kaszinó folyó évi december hó 26-ik napján d. e. 10^{1/2} órákor saját termében tartja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A költség-előirányzat előterjesztése és megállapítása. 4. A tagsági díj megállapítása. 5. Netáni indítványok. 6. Elnök, alelnök, 19 választmányi rendes, 4 póttag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.

— **Bosnyák Géza az ipartestületi vendéglőben.** A vasárnapi néptelen beszámoló után Bosnyák Géza országgyűlési képviselő többféle tett látogatásokat. Fenjárt a Casinóban és a Polgári Egyletben is. Mintha csak érezte volna a szükségét annak, hogy észrevételeit magát a kanizsai polgársággal, ha már a beszámoló meg nem jelent. Vácsonyára a Somogyi-féle Ipartestületi vendéglőbe ment, melynek nemrég berendezett külön éttermében csakhamar köréje sereglett néhány párthíve. Ott volt újonpi Elek Ernő, Hajdu Gyula dr., Samu József, Tóth Lajos, Halvax Frigyes és több iparos. Derült hangulatban borozgattak a társaság egy éjfélig. A távozó képviselő Somogyi Zsigmond vendéglősnök a jó ételek és italokért elismerését fejezte ki.

— **Hanuka-ünnep.** Az Izr. jólékony nőegylet szerdán délután hanuka-ünnep keretében mintegy 80 leányt ruházott fel. A gyermekesereget dusan terített asztalnál vendégefte meg a nőegylet, melynek érdemes elnöke Vidor Samuné urnő és a választmány több tagja sürgőldöttek a leánykák körül, hogy minél bátrabban nyuljanak a józú falatokhoz. A jóllakott és boldogan távozni készülő gyermekesereg nevében Falcer Kata 4. osztályu tanuló mondott hálás köszönetet azoknak, kik a didergő gyermekeket betakarják.

— **Sass-Faragó Münchenben.** A Münchener Post írja, hogy Sass Ferenc és Faragó Márton, a Nagykanizsán jól ismert festő művészek a saját műtermükben kiállítás rendeztek. A nevezett lap kritikus elismeréssel nyilatkozik mindkét művész alkotásairól. Különösen dicséri Sass-nak arcképeit és figurális műveit. Faragónak pedig tájképeit emeli ki. Faragó különben a napokban Kaposvárra érkezett, hol festő iskolát nyit a közös cég alatt, de az oktatást Faragó fogja vezetni.

— **Kéményseprők sztrájkja.** A kéményseprő szerencsét jelent, szívesen látják minden házbau. Már csak azért is, mert a füsttől ő szabadjára meg a lakókat. Most a derek kéményseprő segédek maguk is akarnak részesülni abban a szerencsében, hogy jobban élhessenek az eddigi módnál. Benyújtották hát a mesterekhez követelésüket, mely áll: havi 32 K fizetésből, 48 K táppénzből, az összes mellékkérésben való részesítésből. A téli kisegítőknak havi 120 K fizetést és hogy a kisegítőkkal a rendes segédek rendelkezessenek, ne a gazda. (!?) Nős munkásoknak 10 K havi lakbér, nőtlennek lakás, fűtés, világítás, takarítás és mosdó vízzel való gondoskodás. Csak szervezett munkások alkalmazhatók. Bizalmi-férfiak elismerendők. Ez úgyből kifolyólag 1 éven belül a segéd el nem bocsátható. A szerződés két évig érvényes. A mesterek és a segédek közötti úgy Halvax Frigyes iparbiztos elé került. Rátkay Lajos, kiúgy segéde a saját öccse, elfogadta az összes pontokat, míg a többi mester havi fizetés

és táppénzül 70 K-át hajlandó fizetni. Mivel a segédek ezt el nem fogadták, a további tárgyalást beszüntették, a munkakönyvek a segédeknek kiadattak. Újabb tárgyalás volt f. hó 22-én, melyen a munkaadók és segédek közt teljes megegyezés jött létre. A fizetés havi 78 K-bau állapították meg, a kisegítőknak havi 80 K-át, és kimondták, hogy kisegítőknak tanoncok is lehetnek. A bizalmi férfiak intézményétől pedig a segédek elálltak.

— **Virilistauvjegyzék kiigazítása.** A legtöbb adót fizetők névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság f. hó 20-án tartott alakuló gyűlést Vécsey Zsigmond polgármester elnöke alatt. Bizottsági elnöknek egyhangulag Plihal Viktor dr. közjegyző, jegyzőnek pedig ifjú Babóchay György választották meg. A névjegyzék kiigazítása céljából a bizottság 23-án tartotta első értekezletét.

— **Elhalasztott befizetések.** A Délzalai Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző szövetkezetben a f. hó 25-ére (hétfőre) eső befizetések az ünnepek miatt 29-én pénteken, a 26-ára keddre eső befizetések szombatban azaz 30-án eszközöltetnek.

A Gazdasági Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző Szövetkezet hétfői befizetése 29-ére péntekre és a keddi befizetések szombatra 30-ára halasztottak.

A nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezetnél (Csengeri-ut 4. Pesti magy. ker. bank-palota) a karácsony hétfőre eső befizetések ugyanazon héten 28-án, csütörtökön, a keddre eső befizetések pedig 29-én pénteken fognak megtartatni.

A Nagykanizsai Takarékpénztárral kapcsolatos Önszegélyző szövetkezetben a f. hó 23. és 26-ára, hétfőre és keddre eső befizetések összevonva f. hó 29-én pénteken tartatnak meg.

A Néptakarék pénztárral kapcsolatos Önszegélyző Szövetkezetnél a f. hó 26-ára keddre eső befizetések a következő kedden jan. 2-án eszközöltetnek.

— **Szegény gyermekek felruházása.** Az első nagykanizsai magyar asztaltársaság szombat d. u. a Polgári Egylet egyik iermében 16 szegény gyermeket látott el téli ruhával. A tetőtől-talpig felruházott boldog gyermekek hálás köszönték meg az egyesület elnökének, Horváth Istvánnak, a róluk való gondoskodást.

— **Iskolaorvos.** A nagykanizsai izr. iskolaszék legutóbb tartott gyűlésén megválasztotta Dr. Darányi Árpádot az izr. elemi és felsőkereskedelmi iskolához iskolaorvosnak.

— **Új cégek.** Nagykanizsa város tanácsánál, mint első foku iparhatóságnál a következő új cégek jegyeztettek be: Bogenrieder Károly és Strem Ottó borkereskedők, Babka József hentes, Mácsovics István koresmáros.

— **Állatvédelem télen.** Gondoskodjunk első-sorban munkás állataink s ezek között kivált lovaink védelméről. Patkoltassuk a téli sikos utra éles sarku patkókkal. Jeges ut, havazás esetén, kisebbítsük a rakományt. Minden utterhelés, állatkinzás s ez az 1879. évi XL. törvényeikk 86-ik §-a alapján 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. Ne hagyjuk munkás állatainkat a hidegben betakaratlannal hosszabbban vesztegetni, hanem munka után igyekezzünk velük az istállóba. Hűséges házőrzőinket, a láncos kutyákat is vegyük védelmünkbe. Tatarozzuk ki télire ólját, hogy szél, hó ne járhasza át a benne meghúzódó állatot, almozunk jól benne s védjük meg lehetőleg kívül is a hidegtől, szalma borítékkal. Segítsünk a téli fagyos világban, a hóval borított területeken eleségre az alig jutó madarakon is, állítsunk fel számukra védett helyen etető asztalkákat s lássuk el azokat valamely oly olcsó, keverék eleséggel, amelyben minden ott megforduló madár-faj fellelheti a neki alkalmas ételt. Jó e célra a rosta-alj gabona, keverve olajt tartalmazó magvakkal, asztalról lekerült hulladékokkal, bus-, szalona-, zsir-, faggyu darabkákkal. Végre ha állatkinzásnak vagyunk tanui, lépünk

közbe s kérjük a kihágót emberséges viselkedésre, amelylyel védtelen, panaszkodni nem tudó állatainkkal mint szintén érző lényekkel szemben is tartozunk.

— **A trachomások ellenőrzése.** A belügy-miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy a trachomások gyógyításával megbízott orvosok működésének közvetlen ellenőrzésével Vas és Zala vármegyék területén dr. Schuller Vilmos és perlaki állami szemkórház igazgató főorvosát bízta meg, aki evégből később megállapítandó utiterv szerint a trachomával fertőzött községeket évenként egyszer a gyógykezeléssel megbízott orvos kíséretében meg fogja látogatni.

— **Betörés az izr. templomban.** Pénteken reggel az izr. templom szolgája, amin kizárta a templomajtót, észrevette, hogy az ajtó mellett levő pörsöly nyitva van. Először azt hitte, talán rendes uton módon a templomi gondnokság nyitotta ki és vette ki belőle a pénzt, de csakhamar észrevette, hogy az ajtó mindkét oldalán elhelyezett vas-pörsölyről a lakat le van verve, a szekrényalakú pörsöly vasajtaja pedig le van feszítve és teljesen üres mindkettő. Nyomban jelentette a titkári hivatalban. A titkár értesítette a rendőrséget, mely a helyszíni vizsgálatot nyomban megtartotta. Megállapították, hogy a templom északi oldalán levő alacsony drótkerítésen átugrott a tettes, a templom keleti oldalán levő keskeny közhöz vezető ajtót felfeszítette és bement. Azután zavartalanul dolgozhatott, mert ez a rész eldugott hely. Az ablak erős vasrácsát kifeszítette és eltörte, egy téglyával betört egy ablakfiókot. benyúlt és kinyitotta az ablakrámat, miközben kezét az üveg megsértette, amit az ott talált vérnyomokból látni. Azután kényelmesen bejuthatott a templomba, hol a két pörsölyt feltörte és tartalmát magával vitte. Csak kisebb összeg lehetett bennök, mert minden hónapban kifizetik. A templomi pörsölyök betörés ellen egy társaságnál biztosítva vannak.

— **Hasznos és cölserű karácsonyi ajándékok** kaphatók a Singer varrógép Rész-társaság raktáraiban, melyek mind az ismeretes vörös „S” betűvel vannak ellátva. A Singer varrógépek jóságát és tökéletességét dicsérni ma már fölösleges, mert dicsérik azok önmagukat. De néhány újításra akarjuk a közönség figyelmét felhívni. Már messziről látható a nagykanizsai raktár impozáns kirakata, melyben egy duplaszárnyas bobin gép áll, melynek ajtója önműködőleg nyílik ki és záródik le. A visszahajtott tetőlap varrás alkalmával egy meghosszabbított varróasztalt képvisel. A bobin gép rendkívül hasznos mellett gyönyörű butodarab, mely még a legszebb szalónnak is díszre válik. A legszebb himzések mellett harisnyát is lehet vele foltozni, tömni. Ezek az előnyei a mindenképp jól ismert Singer varrógépnek, mely a legszebb és leghasznosabb karácsonyi ajándék lehet minden családban. A gép kezelését és a gép szerkezetét díj nélkül taníttatja meg a társaság.

A női klinikákon a természetes **Ferenc József-keserűviz** a legkedveltebb hashajtószernek bizonyult. Még a legérzékenyebb betegek is szívesen használják a valódi Ferenc József-gyógyvizet, mert kitűnő hatása mindig gyorsan, biztosan és minden kellemtelen mellék- vagy utóhatás nélkül áll be. Tauffer tanár és a nőgyógyászat számos más kiváló képviselője egybehangozóan dicsérik a régösmert Ferenc József-keserűviz jótékony hatását. — Gyógytárakban és fűszerkereskedésekben kapható. A Sztétküldési-Igazgatóság Budapesten.

Kellemes ünnepeket

kiván

Igen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és barátainak

SATTLER LAJOS

a ROYAL kávéház tulajdonosa.

Nagykanizsa mint gazdasági tényező.

Mig Nagykanizsán egyes városi alkotások tekintetében évek óta stagnálás észlelhető, míg sok égető kérdés nem tud hosszú esztendőök óta a megoldásig eljutni, addig a polgári tevékenység, mely az iparban és kereskedelemben megnyilatkozik, olyan haladásról tesz írásúgyot, amely városunkat a Dunántulnak egyik első városává avatja. Az utolsó évtizedben Nagykanizsa gyáripára olyan lendületet vett, hogy egy egész munkástársadalmi réteg alakult ki közöttünk, melynek fogyasztási képessége megtermékenyítőleg hatott kisiparunk, kereskedelmünk és östermelésünk fokozottabb forgalmára.

Nem maradt a körülmény hatás nélkül a drágasági viszonyokra és a munkabérekre nézve se. Mind több munkáskezet von el a gyáripár a földműveléstől, ami által megszűnt ott a munkásfőlőség és természetesen előidézte mezei produktumok áremelkedésének. De kihatással van ez a körülmény a társadalmi kialakulásra is. A földtől elvont jótalan munkásnép már követelőleg döntgeti a választójogot előre elzárt sorompóit és bizonyos, hogy csakhamar be is fognak azon bocsátatni.

Pénzüntézeteket, melyek hitelgényeiket szolgálják és a melyekkel a gyáripár, kisipár és kereskedelem folytonos, élénk összeköttetésben van és amely egyik előkelő életszerve azoknak, a közszükséglet hozta életre.

A meglevő virágzó pénzüntézetek mellett szinte szükségszerűen alakultak újak, melyek az eddigiek üzletkörén kívül a viszonyoknak megfelelően új üzletágakat is kultiválnak. Az építési kedv a legutóbbi időben szinte szokatlan fellendülést vett és e tekintetben még fokozódás várható, mert zenitjét még nem érte el. Ebben természetesen nagy része van consolidált hitelviszonyainknak és annak, hogy pénzüntézetünk nagy előzenyességgel és olcsó pénzzel sietnek minden vállalkozás elé, mely a támogatásra érdemes.

Ezek a kölcsönhatások egészen természetesen lüktető gazdasági életet teremtettek Nagykanizsán. Nem célunk azonban most ennek eredményeit bemutatni, hanem fel akarjuk sorolni gyári, ipari, kereskedelmi tényezőinket, pénzüntézeteket, melyek városunknak messze vidék tiszteletére tartanak számat.

Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosági üzem R. T.

Igazgatóság: Gróf Hoyos Miksa elnök, ujnépi Elek Lipót és gróf Széchenyi László alelnökök, gróf Somssich Gyula, Franz József, dr. Franz Rudolf, Márton Rudolf, Wirth Henrik.

Felügyelő bizottság: Herceg Sulkovszky Viktor elnök, Politzer Géza, Sidlauer Aladár, dr. Rotschild Samu és Vidor Gyula.

Póttagok: Hirschler Sándor és Strem Tivadar.

Ügyvezető igazgató: Pongor Henrik.

Cégvezető: Fendler Hugó.

A f. évi augusztus hónap 10-én tartotta a Franz Lajos és Fiai gőzmalom- és villamosági üzem r. t. első évi rendes közgyűlését nemcsak a részvényeseknek, de mondhatni a város kereskedő világa pénzkapacitásainak szokatlan érdeklődése között. Az a nagy tőkebefektetés (4 millió korona) tette igazoltá a nagy érdeklődést, mely provinci-

városban szokatlan nagyságával nemcsak imponáló hatású, de abból a szempontból is fontos és tanulságos volt, mert bizonyosságul szolgál ammellett, hogy nagy tőkével, vas szorgalommal és kiváló produktumokkal a nagy tőke termelvényeinek megfelelő piacokat lehet szerezni és így a megfelelő gyümölcsötetés nem maradhat el.

Ez a felemelő hangulat dominált az egész közgyűlésen és ennek adott kifejezést Blau Lajos részvényes, mikor a nagy szakértelmű és ritka buzgóságú gróf Hoyos Miksa elnöknek és az egész igazgatóságnak a jelen voltak zajos tetszésétől kísérvé köszönetet mondott a fényes eredményért. Az elnök szerényen háritotta el magától és az igazgatóságtól az érdem kizárólagosságát és átháritotta annak oroszánrészt Pongor Henrik igazgatóra, kinek a közönséges fokot messze meghaladó szakértelmű és ritka szorgalma és kötelességtudása hordja magában az elért eredményt.

A közgyűlésnek ez a formai epizódja illusztrálja legjobban, ennek az impozáns vállalatnak prosperitását és jövőjét. A nagy értékleírások mellett is 5 1/2% osztalékot juttathatott a részvényeseknek. Elgondolható, hogy micsoda fontossága van a vállalatnak városunk háztartására és a munkásviszonyokra nézve. Ennek megvilágítására megemlítjük, hogy másfélszáz munkás kap nála állandó foglalkozást és ezeknek évi keresménye mintegy másfél százezer korona. — Tisztviselőinek fizetése pedig 80 ezer koronára rug.

A vállalat látja el, amint tudjuk Nagykanizsa köz- és magánvilágítását, mely olyan minőségű, hogy vetekedik bármely nagy város világításával. Most folynak az átalakító munkálatok az egyenáramnak körforgó áramra való átváltozásáról. Ha ez elkészül, akkor messzebb vidékek is részesülhetnek a Franz cégtől nyújtott villamos világítás kellemességeiben.

A cég gyártelepe a kiskanizsai uton van és a Déli Vasúttal iparvágány köti össze. Erre szüksége is van nagy malomforgalmánál fogva. Gyártmányainak nagy kelendőssége bizonyíték azoknak minőségai mellett. Hogy lisztforgalma nagy arányokban növekedik, mutatja, hogy a várostól csak nem-regis vásárolt a gyár mellett egy tekintélyes földterületet, melyen az üzemterjeszkedés lehető legyen.

Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága.

Nagy és Kiskanizsa között épült 1903-ban a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaságának gyára, mely a Déli vasúttal iparvágánnyal kapcsolódik össze.

A nagy közönség csak azt tudja, hogy ez a „Szeszfinomító gyár, de közvetlen összeköttetésben csak a különböző gyárak, ipar-telepek, nagyobb kereskedések állnak vele, amelyeknek a gyár elsőrangú produktumaira szükségök van. E termelvényekhez tartoznak: finomított szesz, a gyógyszerészi finom szesz, nyers szesz, denaturált szesz és kozma-olaj, melyek nemcsak belföldön, de a külföldön is nagy keresletnek örvendenek.

A fokozódó kereslet a gyár kibővítését tette szükségessé. Ezért a folyó évben egy

második gőzkazán alkalmazta ott, hogy e nagyobb üzemberendezéssel megfelelőhessen üzletfelei megrendelésének. Mig a gyár kezdő termelőképesége 13 ezer Hl. volt, addig ma eléri a 40 ezeret. Hogy ez micsoda adó alany az államnak az könnyen belátható, ha tudjuk, hogy a szesz Hectolitere 140 K. adóval van megterhelve.

E gyárat a Dunántuli gazdasági szeszgyárosok régi óhaja hozta létre 1903-ban Széchenyi Géza gróf elnöke alatt. Ujabbán Sulkovszky Viktor herceg kámaházi gazdasági szeszgyára is csatlakozott a vállalathoz, melynek fontosságát emeli az, hogy ilyen mezőgazdákól létesített vállalat a Dunántul nincs.

A vállalati alapszabály szerint 5% osztalékban részesíti részvényeseit. De a 119590 K. alaptőke a megalakulás óta már ugyanakkora tartaléktőkével bővült és egyelőre célja, hogy a gazdasági szeszgyárosok produktumait feldolgozza és biztos piacra juttassa.

A vállalat igazgatósága a következő: Gróf Széchenyi Géza elnök, gróf Apponyi Géza, Brodszky Károly, ujnépi Elek Ernő, Ghimessy László, dr. Steiner Leo, Politzer Géza, Malatinszky Ferenc, Weiss Tivadar és Fleischner Miksa. Felügyelő bizottság: Günsberger Soma elnök, Stromszky Ernő, Schilhan Gyula, Unger Ullmann Elek.

Kardos Sándor és Társa,

kefe-, ecset és cirokseprű gyár Nagykanizsán.

A megifjodott és megszépült Szemere utcából van a bejárata a kefégyárnak. Szép, modern terv szerint épített gyártelep ez, mely barátságos, világos eternit fedélzetével a Budapestről érkező vonatok utasainak messziről szembeötlök.

De érdekes a gyár belső berendezésének megtekintése is. A különböző furó, gyaluló, fűrészelő, kefékötő stb. gépek amint működésben vannak a gyár-ipar eleven lüktetését juttatják eszünkbe.

A világos, szellős munkatermek bizonyítják, hogy itt a munkás egészsége elsőrangú szempont volt az építkezésnél.

A gyár különben is a modern vívmányok szellemében van berendezve és mindazok az intézkedések alkalmazva vannak, melyek a munkások testi épségének megőrzésére szolgálnak.

A vállalat egy betéttársaság tulajdonát képezi, mely ezelőtt 5 évvel létesült. Beltagja Kardos Sándor, kultagjai pedig Böhm Emil kereskedő és a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár. Az eltelt 5 év a folytonos megismosodás különböző stádiumát tünteti fel, ami nemcsak Kardos gyárigazgató szakszerű vezetésének és körültekintő működésének az eredménye, hanem azoknak a kitűnő gyártmányoknak, melyek folyton újabb-meg újabb piacokat hódítanak meg. Ujabbán a festőecset gyártását is felvették az üzembe és e gyártmányok diadallal versenyeznek a nürnbergi gyárak híres ecseteivel.

Exportja kiterjed Horvátországra, Ausztriára és Európa egyéb államaira. De megtaláljuk gyártmányait Egyiptomban, Kelet-Indiában, sőt Chinában is. Jelenteg 160 munkás talál állandó foglalkozást a kefégyárban, de ez a szám a folyton terjedő kereslet miatt szinte állandó növekedésben van, ami a gyár

kibővítésére fog vezetni. Erre különben az építkezéseknél előre figyelemmel voltak, azért nehézségekbe nem fog ütközni.

Hogy a cég jeles gyártmányaihoz a közönség is kényelmesen hozzáférhessen, Nagykanizsán a Fő-uton, a Korona szálló mellett egy jól berendezett bizományi üzlet áll rendelkezésre. Meglepetten látjuk itt a gyártmányok sokféleségét és a finom, izléses és tartós kivitel, mellyel bármely hasonló gyár készítményeivel kiállják a versenyt.

A ciroktermelés hazánkban csak kevés helyen virágzik: Nagykanizsa környékén egyáltalán nem foglalkoznak vele mezőgazdáink, pedig a ciroktermelés nagyon jól jövedelmez és a magyar cirok külföldön, sőt Amerikában is keresett cikk.

Stern J. Mór és Fia téglagyára Nagykanizsán.

Tulajdonos: **Stern Sándor.**

Alapított 1863-ban.

A Stern J. Mór és fia cégnek két téglagyára van. Az egyik, a régebbi a külső Csengeri-uton, a másik pedig (a régi Habaféle) a Petőfi-ut végén. Az első gőzerőre, az utóbbi pedig villanyerőre van berendezve, de mindkettő a modern igényeknek teljesen megfelelő.

Ugy kézzel vetelt, mint géppel sajtolt falitégla, nemkülönbön hornyolt és hódfarkú cserépszindelyei úgy Nagykanizsán mint messze vidéken nagy keresettségnek örvendenek. Nemcsak az áruk jó minősége, hanem a megrendelések gyors effektuálása is nagyban hozzájárult a gyárak fellendüléséhez.

Nagykanizsán a lefolyt évben szokatlannal nagy volt az építkezési kedv, a jövő 1912. évre pedig már most is több építkezés van engedélyezve és ha tekintetbe vesszük a posta-palota, főgimnázium, új szálló és kávéház, igazságügyi- és pénzügyi-palota építését, amelyek mind a közel jövőben fognak megtörténni, továbbá a kanizsai gyalogjárók és utcai téglaburkolathoz való téglaszükségletet, akkor felfoghatjuk, hogy évenként mily óriási mennyiségű téglát és szindely előállítását foglalkoztatja a gyár munkásságát.

Bettlheim W. Samu és Fiai.

Szalma-, széna-, nádkivitel, szalmahüvely és nádszövőgyár Nagykanizsán.

A cég főnökei: Bettlheim Győző és Bettlheim Aladár.

Alapított 1899-ben.

Gyártási ágak: szalmahüvely és menynevezeti nádszövet, (plafon-nád). Egyéb üzletágak: Széna-, szalma és nádkivitel.

A gyár üzleti tevékenysége Európának majdnem minden országára kiterjed; de exportjának legnagyobb kontingense a monarchia főbb centrumaiba, különösen Triesztbe és Csehországba irányul.

Nádkiviteli összeköttetései egész Németországig és Svájcig nyulnak el. Takarmánykivitele főleg az alpesi tartományokba, Wienbe és Triesztbe gravitál. A cég forgalmáról képet alkothatunk magunknak, ha tekintetbe vesszük, hogy állandóan 120 munkást foglalkoztat.

A gyártelep a Hajósár-uton, irodahelyiségei pedig a Zrinyi Miklós-utca 43. szám alatt vannak.

Nagykanizsai Tárházak R.-T.

Alapított 1898-ban.

Elnök: **ujnépi Elek Lipót.**

Ugyvezető igazgató: **Kortész Lajos.**

A „Tárházak“ a Csengeri-uton a Déli Vasut teherállomása mellett helyezkedik el. Száraz, egészséges és szellős raktárhelyiségei gabona, magvak és más tömegárak beraktározására és szakszerű kezelésére szolgálnak.

Külön kiemelendőnek tartjuk a villanyerővel hajtott árpatisztítót.

A raktár befogadó képessége 1000 vagon. A beraktározott árukra kölcsönök nyújt olcsó díjtételek mellett.

Raktarforgalma évről-évre emelkedik, amit a fenti előnyök mellett mérsékelt raktározási díjtételei is előmozdítanak.

Közvetíti az áruforgalmat az alpesi tartományok. Triest, Fiume és Bécs irányában, igénybe vétetik a helybeli, valamint a dunántúli, de távolabb levő is minden budapesti, bécsi kereskedők által.

**NESTLÉFELE GYERMEK-
ISZT.**

főjelműhatárolás
gyomorfájást, diarrhoziát, kólikiát, székrekedést szünteti.
Kapható gyógyszerárak és drogeriákban.
Kisérleti cselekedetekre felbontozzák a 1. Koronát.
A lisztelt szűrésznélküli problémák és röpítőanyagok
rendelkezésre állnak a MERUDA NANDORINÁL fele
k. fővárosban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

!!!

Fényképező gép

teljes hozzávaló felszereléssel
18 frt.

DROGÉRIA a „Vörös Kereszt“-hez Nagykanizsán.

Névjegyek

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron kaphatók

Ifj. Wajdits József

könyvkereskedésében és könyvnyomdájában

Nagykanizsán, Deák-tér 1.

Alapítási év 1832.

Király-Sörfőzde részvénytársaság

azelőtt

Nagykanizsai Malátagyár és

Serfőződe részvénytársaság

NAGYKANIZSA.

Hlaptőke 1.500.000 korona.

Tartalékok 550.000 koroná.

A vállalat üzemét tetemesen kibővítette, a legmodernebb gépekkel és hygienikus berendezésekkel szerelte fel. a sörgyártás terén elért legújabb vívmányok mind tekintetbe vétettek a gyár új berendezésénél, úgy hogy a gyár a legkiválóbb minőségű söröket gyártja.

Gyors és pontos kiszolgálással állandóan érett, tartós és magas foktartalmu zamatos söreivel a t. c. vendéglős uraknak és fogyasztó közönségnek készséggel áll rendelkezésére.

Termékek:

KIRÁLY MÁRCIUSI, DUPLAMÁRCIUSI SÖR, továbbá pilseni módszer szerint előállított hirneves és közkedveltségnek örvendő

NAGYKANIZSAI SZENT ISTVÁN SÖR, valamint

Bajor és Bak sör.

Betegeknek, lábbadozóknak mint tápanyógyitalt ajánlja

Dupla-Maláta Tápsör-ét.

Termel továbbá legjobb minőségű **malátát** bécsi, pilseni és müncheni módszer szerint azonkívül hizlalási célokra **malátacsirát és sör-törkölyt.**

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

ALAPITTATOTT 1841-ben.

Alaptőke: 50.000,000 korona. Tartalékalapok: 71.600,000 kor.

Központ: Budapest.

Városi fiókok száma: 14.

Vidéki fiókok: Brassó, Eszék, Nagykanizsa, Nagyszeben, Sopron, Ujpest, Ujvidék.

Affiliált intézetek: Debrecen, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Miskolc, Pozsony, Szeged, Temesvár, Sarajevo, Brcka, Belgrad, Brailla, Bourgas, Bucarest, Cavalla, Constanza, Galatz, Gabrovo, Giurgiu, Nisch, Philippople, Roustchouk, Salonique, Sophia, Varna, Wien.

Betétek állománya 1911. június 30-án 323.700,000 korona.

NAGYKANIZSAI FIÓK: Csengery-ut 4. szám, saját ház.

Leszámítol kül- és belföldi váltókat és ki-sorsolt értékpapirokat.

Vesz és elad ártékpapirokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket.

Takarékbetéteket

elfogad betétkönyvekre, folyószámlára és pénztárjegyek ellenében. — Vissza-fizetések felmondás nélkül eszközöl-tenek.

Letét és megőrzés végett átvesz értékeket és okmányokat. (Safe deposits.)

Hitelleveleket kiállít a bel- és külföld min-den jelentékenyebb piacára.

Tőzsdai megbízásokat a budapesti, bécsi és a külföldi tőzsdékre legutányosabban teljesít.

Mindennemű felvilágosítással díjmentesen szolgál.

==== Telefon szám: 20. ====

Tisztelt háziasszonyaink

Szives figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőz annak kiváló minőségéről.

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József
könyv és papirkereskedésében.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepét BIHARDIÓSZEGEN.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve Ezen árjegyzék minden szállárbirtokost érdekel hasznos tartalmával fogva.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a teleg meglátására szívesen láttatnak.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszatoktól **tévuttra** vezetni.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykánizsán.

Alakult 1897. június 1-én

Részvénytőke és tartalékok 1,430.000 korona.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára.

Betétek után $4\frac{1}{2}\%$ kamatot fizet és a betét-kamat adót sajátjából fedezi.

Váltókat olcsó kamatláb mellett számítol le.

Jelzálogkölcsönöket nyújt földbirtokokra és bérházakra.

Előlegeket ad értékpapírokra.

folyószámlái hitelt nyújt kézizálogra, jelzálogra, vagy más biztosítékra.

Birtokot szerez és elad telepítés vagy feldarabolás céljából.

Letéteket őrzés végett elfogad.

Telefon: 24.

Magy. kir. postatakarék-
pénztár számla 1096. sz.

Fűszer, csemege, gyarmatáru és liszt nagykereskedése

STREM és KLEIN NAGYKANIZSA

Kenderfonó- és kötélgyár.

Alapított: 1865.

Giro-számla az osztrák-
magyar banknál.

Fűszer,- csemege,
gyarmatáru, rum, tea, bor, pezsgő, bel-
és külföldi cognac és likőrök, ásvány-
vizek, liszt, só, hazai termények, festék-
áru és papirnagykereskedés, cement-
raktár.

A világhírű

Messmer és Lipton-teák

egyedüli elárúsítása.

Szállít legjutányosabb árak mellett elis-
mert legjobb minőségben mindennemű
gazdasági, műszaki, fojtonó hajó, trans-
misszió (góphajó), állvány, pakoló pince-
kötölköt, továbbá közzel fonott dohány-
zsinogot, zsák és kötőzsinogokat, minden-
nemű ruhaszárító kötölköt a legjobb
bácskai, olasz és aloe kenderből, zsinoro-
kat és az összes szakmába vágó cik-
keket.

Mintázott ajánlatok szívesen küldetnek.

Gazdasági és kerti

veteménymagvak

valamint mindennemű

gépölajokban

állandó nagy raktár.

Rizsben és kávéban

állandó nagy raktár Fiume és Trieszt-
ben. Kivánatra legjutányosabb mintá-
zott ajánlattal szolgálhatunk.

Magy. kir. löporárulás és az összes löszerek legolesőbb bevásárlási forrása.

A „Magyar Automobil Club” auto-benzin és olaj állomása.

MEGNYILT

Moskovits cipőgyár R. T.

FIÓKJA!!

FIÓKJA!!

Moskovits cipőgyár R. T.

MEGNYILT

FIÓKJA!!

Moskovits cipőgyár R. T.

fiókja NAGYKANIZSA ajánlja Erzsébet-tér 21. sz.

óriási raktárát cipő és csizmakülönlegességekben

Egységes szabott gyári árak a talpba bevésve u. m. 7.50, 8.50, 10.--, 13.--, 17.-- korona.

Megtekinthető vételkényszer nélkül!

Szives látogatást kér:

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár R. T. fiókja Nagykanizsa — Erzsébet-tér 21.

HIRDESSEN
a Zalai Közlöny-ben

Óhja!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

NADOR

gyógyszertára Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillai Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef droguákban.

Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszertárában.

Felhívás.

Az 1862. évben alakult és 50 év óta fennálló

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

Egy üzletrész után hetenkint 1 K fizetendő.

A részvényesek kérelmére elnatároztuk hogy 1912 január hó 2-tól kezdve bármely könyvecskére, illetve évtársulatra tetszés szerint

hétfőn, kedden, szerdán vagy csütörtökön.

dél előtt 1/2 9-től 1/2 12-ig lehet fizetni.

Üzletrészek az új évtársulatra a szövetkezet helyiségében Csengery-ut 4, Pesti magyar kereskedelmi bank palota, a hivatalos órákban f. év október hó 1-től kezdve előjegyezhetők.

Kölcsönök és üzletrészek előjegyzéséért díj nem fizetendő.

Könyvecskék és nyomtatványok díjtalanul adatnak ki.

Betétek intézetünknel a legjobban gyümölcsöznek.

Kölcsönök olcsón és gyorsan folyósítatnak.

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet igazgatósága

Csillár

perza szőnyeg rézbutor, bronzárak

Kávésoknak vendéglősöknek és cukrászoknak figyelmébe ajánjuk, hogy kinaezüst tálcák, kávé és tejkannák, gyufatartók és kések használt, de nagyon jó állapotban olcsón eladnak.

Valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti olajfestmények, ugyszintén többféle dísztárgyak, mint.

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők

Budapest, Andrassy-ut 35. I. em. alatt.

Viszontelárusítóknak nagy engedmény.

Tisztítsd csak

Globus

Fém tisztítókivonattal a világ legjobb fém tisztítószeré

St. Louisi világiállítás 1904. GRAND PRIX

Jobb tisztít mint más fém tisztító szer.

A DUNÁNTÚLI

PARCELLAZÓ ÉS FINÁNSZIROZÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagykanizsán, Deák ferencz-tér 13. szám alatt

(a Néptakarékpénztár helyiségeiben)

500,000 korona alaptőkével

működését megkezdette.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZLETKÖR:

1. **Földbirtokot s egyéb ingatlanokat** vesz és elad, bérbe vesz és bérbe ad saját számlára, vagy megbizásból. — Ily ügyleteket mások részére finanszíroz, vagy másokkal társulva is elvállal és lebonyolít.
2. **Bérlő és termelő társaságokat** (szövetkezeteket) alakít és finanszíroz.
3. **Tárházakat** felállít, berendez és üzemben tart, betárolt terményekre kölcsönöket ad.
4. **Gőzekével** bérszántást vállal.
5. **Beszerez és elad** mindenemű mezőgazdasági gépet, műtrágyát és egyéb gazdasági cikkeket.
6. **Vesz és elad** saját számlára vagy megbizásból mindenemű gazdasági terméket.
7. **Tőzsdei megbizásokat** elfogad.

KERESKEDELMI ÉS IPARI ÜZLETKÖR:

1. **Alapít és finanszíroz** mindenemű kereskedelmi és ipari vállalatot és ilyenekben társas érdekeltséget vállal.
2. **Fennálló cégek és vállalatok** részvénytársasággá való alakítását elvállalja és lebonyolítja.
3. **Áru- és iparosarnokokat** létesít, berendez és üzemben tart, beraktározott árukra és iparcikkekre előlegeket folyósít.
4. **Képviselőket és ügynökségeket** létesít és elvállal.
5. **Könyvköveteléseket** leszámítol.
6. **Mindenemű áruüzletet** köt úgy saját számlára, mint megbizásból.

A bank szolgáltatait az érdeklődő közönség szíves figyelmébe ajánlja

HZ IGHZGATÓSÁG.

Hivatalos órák: d. e. 9—12 d. u. 3—5 óráig

Telefon-szám 126.

Egy, a hasznosat a jóval összekötő

karácsonyi ajándék

az

EREDETI SINGER

„66”

a legújabb

és legtökéletesebb

varrógép.

az

EREDETI SINGER

varrógépek

Brüsszelben 1910.

évben a legmagasabb

díjat nyerték el.

Kényelmes fizetési feltételek. — Készíztetés esetén árengedmény.

Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld a

SINGER CO. VARROGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

DEÁK FERENC-TÉR 2 SZ.

50 korona

hetibért vagy

50—60% preveliót

hap bárki, ki azon világkörü aluminium cégéreim és áruim eladását átveszi. Melyek közt sok az újdonság és versenyneküli tömegcikk. Eredeti megrendelésekkel bebizonyítom, hogy sokan képviselőim közül, ahol áruim már bevezették többet kerestek napi 30 koronánál. Felvilágosítás ingyen. Képviseletek mint fő és mellékfoglalkozás átadatnak. Kérdezősködéseknel elég egy levelezőlap.

Anton Hruby,
Müglitz (Mähren).

Levelezés németül.

A

HUNGÁRIA Általános BIZTOSÍTÓ Részvényt. nagykanizsai főügynöksége

a NAGYKANIZSAI Takarékp. Részvényt.-nál

Telefon: 231 sz

Részvénytőke: 6.000,000 korona.

Elnök: Gróf Károlyi Imre.

Igazgatósági kiküldött: Bárány Fejérvári Imre.

Tűz-, baleset-, szavatossági- betöréses lopás-, jég-, állat-, üveg-, élet- és népbiztosítás.

Központi székhely:

Budapest, IV., Károly-körut 2.
(a Kossuth Lajos-utca sarkán)

Olosó díjak!

Modern feltételek!

Kartelen kívül!

Hogyan védjük magunkat

GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták, eredményesen megelőzzük és azokkal erélyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókori használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészséget legkedőbbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitünő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ezen Nectár, mely kitünően bevált gyökérnedvekből és jó borból van készítve, hatásos és gondos összetételei folytán az emésztésre különösen jótékonyan hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbor és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártékony hatás nélkül egyaránt ihat. Nectár mértékletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvkepződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorhurut, gyomor fájdalom, nehéz emésztés, vagy elnyájkasodásnak. Épenugy megakadályozza Nectár a székrekedést, szorítást, bélgörcsfájdalmakat, szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat idéz elő és így meg menti az álmatlanságtól, kedélybetegségtől fejfájástól és ideges ellankadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vidámságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszertárban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kis, komárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerke, szentmiklós, Murszerdahely, Csáktornya, Leteny, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bükköd, Murakeresztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Sza, kácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszertárban, ugy szintén Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségekben lévő gyógyszertárban.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kerjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkotórészei: Samos bor 300.0 borszesz 150.0 málna lé, 100.0 berkenyelé eseresnyelé 200.0, cskoró virág 30.0, borokabogyó 30.0 ürmös 30.00, ánizs, örvény gyökér, encangyóker, kal-musgyóker, pipitér 10.00 — Ezen részek vegyítették.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Értékül egy viselt cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Glöbbin
a legjobb crême cipők

tartós fényesítésére
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrzi.
Mindenhol kapható!

Hirdetéseket felvesz
a kiadótól,
és
Wajdits könyvkereskedés
Deák tér
és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágnyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!
4100 Valódi Stern-Marke védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi ha zsákban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelszóval van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomaphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olasz árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirákban elfojtának. — Symptomák mint: Fűfájás, felbőgés, gyomorgégés, felfuvadás, rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellenetlen következményei, mint szorulás, köllka, szív-dobogás, Ámatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér hántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű stékélés által eltávolítatnak a gyomorból és-belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. I vágyhiánynál, idoges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá fűfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, meggyógyítja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neinesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotrői, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelnicei, cAlsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszdí stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindszövé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI
(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Használja minden tekintetben a hasonló készítményeket entli szor mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmáinál, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyására, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekeres 8 dobozathat 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

ÓVÁSI! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilluláit tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

— **Városi téglagyár.** Nem egyszer mutatunk rá, hogy a városnak új jövődelmi forrásokat kell nyitania, ha a fokozódó városi szükségletek nem kizárólag a polgárok adójából akarja fedezni. Természetes, hogy a város bármiféle vállalatot létesítene is e célból, sők minden körülményre kell tekintettel lennie, melyek között nem utolsó az, hogy ne konkurraljon a saját nagy összeggel adózó polgárai-val. A város házában már nem hivatalosan többször szó esett egy városi téglagyár létesítéséről, bár mindig voltak előkelően gondolkodó urak, kik ellene nyilatkoztak ilyen és hasonló vállalkozásnak. Természetes, hogy a városi téglagyárnak feltétlenül modern berendezésűnek kell lennie és olyan helyen kell működnie, hol könnyen hozzáférhető és a téglaszállítási költségei a várostól való csekély távolságnál fogva minimálisak lehetnek, mert a mai felemelt tégláráknál (I. rendű téglá ezere 36 K) a nagyobb szállítási díjak a kereslet csökkenésére volnának. A városi téglagyár eszméje most konkrétabb alakot öltött, mert a Scherz Géza féle téglagyár tulajdonosi megvételre ajánlották a városnak gyárukat 258741 K vételárért. Ez a téglagyár a régi Billisics féle, melyet a tulajdonosok nem egészen egy évvel ezelőtt vettek meg Fatér Mihály építőmestertől 80000 K-ért. Azóta különböző beruházásokat eszközöltek, melyekkel a gyár értékben bizonyára emelkedett. Természetesnek tartjuk, hogy a város alapos kalkuláció után fog ez ügyben határozni.

— **Halálozás.** Ö. v. Billisics József, szül. Laskovics Anna f. hó 22-én d. u. 4 órákor 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap, 24-én d. u. 4 órákor lesz a r. kath. temetői halottas házból. A megboldogult riasszony Kovács Ferenc p. és t. főúrist neje és Fatér Mihály építőmester neje édes anyja volt.

— **Törvényhatósági telefon.** A pécsi m. kir. posta távirata igazgatóságának f. hó 15-én kelt 54849/II. számú rendelete kapcsán értesítjük a helybéli távbeszélő állomások előfizetőit, hogy a zalavármegyei törvényhatósági távbeszélő hálózatból ez ideig a következő áramkörök készültek el: 1. Nagykanizsa, Perlak, Letenye, Csáktornyai. 2. Csáktornya, Alsólendva, Nova, Zalaegerszegi. 3. Zalaegerszeg, Pacsa. Zalaegerszegi áramkörök. Eneülfogva mind azon helyi előfizetők akik az évi 24 korona kapcsolási díjat befizetik, ez idő szerint Perlak, Letenye, Alsólendva és Pacsa törvényhatósági hálózatok előfizetőivel beszélhetnek díjmentesen, míg Csáktornya és Zalaegerszeggel illetve ezek előfizetőivel csak 1 korona díj előzetes lefizetése ellenében.

— **A nagykanizsai Kath. Legényegylet** 1911. évi dec. 26-án karácsony másodnapján felszerelés-alapja javára a Polgári Egylet nagytérképén tartandó ünnepi szórakoztatásának műsora: 1.) Álom a sirboltban. Irta és előadja: Tálóssy J., 2.) A cigány. Egyveleg Balföld. Előadják: Hofrichter Emma úrhölgy (I. hegedű), Sauermann Ferkó (II. hegedű), Gürtler István ur (violon hegedű), ifj. Sauermann Mihály ur (cimbalom) és Sauermann Béla ur (cello). 3.) A monológ. Irta: Sváb Ferenc, előadja: Bakos Janka úrhölgy. 4.) Serenád. Mozarttól, vonósnyegyes. Előadják: Hofrichter Emma úrhölgy (I. hegedű) ifj. Sauermann Mihály ur (II. hegedű) Gürtler István (violon hegedű), Sauermann Béla ur (Cello). 5.) A mód. Énekes vígjáték egy felvonásban. Kezdete d. u. 1/2 órákor. Helyárak: Fentartott hely 1 korona, ülőhely 70 fillér, földszinti állóhely 50 fillér, karzati állóhely 30 fillér. Felőfizetések (tekiut-tal a jétkönyv célra) köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Az Edison mozi-ban** vasárnap és a két karácsonyi ünnepen az előadások d. u. 4 órától kezdve folytatatosan tartatnak.

— **Postaszolgálat.** Ma vasárnap a helybéli posta és táviró-hivatalnál egész napi fel- és leadási postaszolgálat tartatik.

— **Az Uránus mozi-ban** ma vasárnap d. u. 3 órákor kezdődik az előadás. Karácsony két napjára szenzációs új műsort küldött a világhírű Pathé-fréres. Az előadások mindkét nap d. u. 3-tól kezdődnek és folytatólóg 10-ig tartatnak.

46/910. fogy. adó.

Felhívás!

Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1912. évre a saját házi szükségleteikre felhasználandó bor és bormust után fizetendő borfogyasztási és italadót szabad egyezkedés útján, évi átalányösszegben óhajták fizetni, hogy ebbeli óhajukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1911. december hó 21-től kezdődőleg 1911. december hó 30-ig napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átalányösszeg megjelölése mellett annyi-vel is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1911. évre átalányfizetésre kiegyezve voltak és az 1912-ik évre átalányegyezésüket nem kötötték, a birtokukban levő borkészülteket a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt

legkésőbb 1912. év január 3-ik napjáig bezárólag

a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Végül figyelmeztetem mindazon évi átalányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbirtokuk Nagykanizsa város beszedési köréhez tartozik, teljes borkészletüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni szándékozt bor és bormustot — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék esonkítás miatt szigorúan meg fognak büntettetni.

Nagykanizsa, 1911. december hó.

Véósey Zsigmond s. k.
polgármester.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— **A Divat Szalon.** Magyarország első női lapja, értékben folyton emelkedve s munkakörét mindjobban kiterjesztve töltötte be huszonegyedik esztendejét, melyet a lapok életében tán igazabban lehetne a teljes érettség és nagykorúság idejének nevezni. Most a XXV. évfolyamát járja és viszi az ország minden tája felé, — az uri házaktól a dolgos varró nő hajlékáig. — mindazokat a tudnivalókat, a melyeket ma már egy nőnek, mint leánynak, feleségnek, anyának, társasági hölgynek, kenyérgyárosnak és háziasszonynak tudnia kell. Ez a tudás képesíti arra, hogy ne csak tájékozást nyerjen a divatról, de azt takarékosan hasznára is fordíthassa. A Divat Szalon képei elsőrendűek, iparművészeti tanfolyamai páratlanok, a szépirodalmi olvasmányokat nem kisebb írók, mint Szabóné Nofall Janka elsőrendű írói gárda segítségével szolgáltatja: költeményekkel, novellákkal, szép és nagy regényekkel, női életrajzokkal, melyeket jól sikerült arckép kísér, oktató cikkeket, érdemes könyvekről, zeneművekről, szindarabokról feljegyzett tudnivalókkal s egy olyan Szerk. Postával, a mely szinte a lexiconok színvonalára emelkedik és a legjáratlanabb kérdésközdőkhöz is szeretettel, segítségével leszáll. — A Divat Szalon egyike a legjelcsőbb lapoknak; előfizetési ára negyedévre csak három korona, dacára annak, hogy kiállítás díszes és bőkezű. Kéthetenként megjelenő színes, koménytáblás füzetei-dus tartalmukon kívül ingyen-mellékletekkel is szolgálnak: szabás-ívvél, gyermekdivatúsággal stb. Az évfolyamot pedig azzal teszi emlékeztetéssé, hogy előfizetőinek egy elegáns úptárt küld szintén díj nélkül. A legnagyobb elismeréssel ajánljuk olvasóink figyelmébe e derék női divat

lapot, tudomásukra adva a Divat Szalon kiadóhivatalának címét: Budapest IV., Eszkü-ut 5 sz., a hol — éppen úgy az ország bármely postahivatala útján is — elő lehet fizetni. Kívánatra mutatványszámot is küld e lap kiadóhivatala.

— **A „Magyar Figyelő“** most megjelent 24. száma befejezi ez új szemlének I. évfolyamát és ez alkalommal meg kell állapítanunk, hogy a „Magyar Figyelő“-nek aránylag rövid pályafutása egészen páratlan a magyar folyóiratok történetében. Még sohasem volt arra eset, hogy egy szemle rögtön megindulása után sok ezerré menő előfizetővel és egy ezen számot is meghaladó összes közönséggel rendelkezett volna. Ennek a nagy hatásnak oka nemcsak a lap szerkesztőinek, gróf Tisza István és Herczeg Ferenc személyében kereshető, hanem abban az irányban is, amelynek a „Magyar Figyelő“ adott először hangot és amelyben mindenféle szélsőséggel, mindenféle reakcióval és mindenféle rombolással szemben pártkülömbőség nélkül egyesíteni tudta mindazokat, akik a szabadelvűséget, a nemzeti fejlődést és a hagyományokhoz való ragaszkodást egyesíteni tudják. Ez a szellem nyilatkozik meg a „Magyar Figyelő“ legutolsó, rendkívül gazdag számában, amelynek élén Prohászka Ottokár egy gyönyörű elbeszélését találjuk a Karácsony-estéről, amely Székesfehérvár fenkölt lelkű püspökének nagyszámu tisztelőit kétségkívül elfogja ragadni. Kenedi Géznak magvas tanulmánya „A művelt osztályok“-ról szerencsésen világítja meg az e kérdés körül támadt fogalomzavart. Steier Lajos értekezése „A tót kérdéskör“ becses adatokat szolgáltat a nemzetiségi kérdés nehézsé problémájához. Gróf Tisza István „Az osztrák képviselőház“-ról írt hosszabb tanulmányt, amelyben az osztrák képviselőház összes tagjának személyes adatait is bemutatja és megállapítja, hogy az általános műveltség és magasabb iskolázottság mint szorult ki a második osztrák népparlamentből. Herczeg Ferenc „Scoutus Viator és a budapesti radikálisok“ címen éles és lesújtó szavakat talál azon támadással szemben, amelyben a hazai radikálisok Scoutus Viatornak magyargyűlölő politikáját dicsőítették. A szépirodalmi részben Bársony Istvánnak és Farkas Pálnak művészi novelláját találjuk. Ambrus Zoltán színházi cikke és a rendszerű is gazdagabb „Feljegyzések“ rovat egészíti ki a számot, amely méltóan fejezi be a „Magyar Figyelő“-nek I. évfolyamát és újabb ígéretekkel ad a jövőre nézve. — Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

— **Kleist magyarul.** A németek most ünneplik századik évfordulóját annak, hogy irodalmuk egyik leggenialisabb szelleme, Kleist Henrik öngyilkos lett. Ez alkalomból adta ki a Radó Antal kulturális becsü vállalata, a „Magyar Könyvtár“ Kleist leghíresebb novelláját, a Kohlhaus Mihály-t Mikes Lajos fordításában. A novella a német irodalom egyik gyöngye s magyar fordítása annál nagyobb irodalmi jelentőségű, mert Kleist műveiből alig van valami magyarra fordítva. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában jelent meg; ára 60 fillér. — Kaphatók: Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármily kis fénykép után szavatossággal készítenek.

Sikertelen képért utat csinálók vagy a pénzt visszaadom.

Ügynökök

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek.

Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen

ZSOLNAI JÁNOS, arcképfestészeti műintézet

Békés-Csaba.

HANGSZEREKET és HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy esakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonok: 1, 1-50, 2, 2-60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonok: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél-v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utánz. palisándfából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cilindér géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombádonok F: 60, 68, 72 kor. Bombádonok G vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujezüst billentyűvel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatfából, ujezüst billentyűvel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabronesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

IFT WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Zichy Nándor gróf halála.

Az egész politikai világ osztatlan részvéte fordul Zichy Aladár gróf v. b. t. t. és volt miniszter felé, kinek apját Zichy Nándor grófit az arany gyapjas rend vitézét a halál 83 éves korában, f. hó 24-én Adonyban kiragadta az élők sorából. A magyarországi katólikus világ mély meggyőződésű, tiszta hitű vezérférfia volt. Hatalmas tehetségével, vas szorgalmával szerzett óriási tudása és rengeteg tapasztalataival küzdött ammellett az eszme mellett, hogy Magyarország mint katólikus állam volt legnagyobb és lehet leghatalmasabb. Ebből a meggyőződésből lépett sorompóba a múlt század végén az egyházpolitikai törvényjavaslatok ellen, melyeket végleg elbuktatni nem sikerült ugyan, de hátráltatni igen. Hithűségének szilárdsága és a meggyőződés igazsága még politikai ellenfeleinek a tiszteletét is megszerezték a nagy magyar főurnak. E tulajdonságai és kifejtett harcai magyarázzák meg a nagy hullámokat, melyeket Zichy Nándor gróf halála a katólikus világban keltett. A pápa Prohászka Ottokár dr. püspök útján áldását küldte a haldoklónak. Az esztergomi főkapitán Vaszary biboros hercegprimás útján a primások temetkezési helyén az esztergomi Bakács-bazilikában ajánlott fel temetkezési helyet az elhunyt részére. Zichy Aladár gróf és a család többi tagjai azonban úgy intézkedtek, hogy örök pihenőhelye Adonyban legyen a Zichy ek családi sírboltjában, hol a temetés végbe is ment.

A temetési szertartást Csernoch János csanádi püspök végezte fényes és nagy segédlettel. A ravatalnál Prohászka Ottokár püspök a ka'h. népszövetség, Molnár János apát a néppárt és Giesswein Sándor orsz. képviselő pedig a keresztény szociálisták nevében mondott beszédet. Ő felsége a király Zichy Aladárhoz intézett táviratban fejezte ki részvétét. József királyi herceg az elhunyt özvegyénél condolált. A kormány részvétét

Héderváry miniszterelnök Zichy Aladár grófnak tolmácsolta, úgy szintén Vaszary Kolos hercegprimás is. Azonkívül az ország minden részéből érkeztek, testületektől, magánosoktól részvétiratok és táviratok.

A hercegprimás intézkedése folytán az egész ország összes templomaiban egy később megállapítandó napon réquiemet fognak celebrálni s ugyanakkor egy órahosszat fognak szólni a harangok.

A kiskanizsai tragédia.

Kiskanizsán az egész karácsonyi ünnepeken egyébről se beszélgettek, mint a Faics József esetről, aki egy duplacsővű puskával agyonlőtte a szomszédját Deutsch Sándort. Mindeniket sajnálták. A tettest is, aki ennyire jutott, meg az áldozatot is, aki szintén jóra való ember volt.

Faics József iskolázott ember volt, 4 polgári osztályt végzett, de a földmivelés nem izlett neki, azért hát keresnét nyitott a saját házában. Mikor megházasodott 40—50 ezer K vagyona volt. De korcsmárosnak se vált be; a korcsmában ő volt az első ur, nem a vendég. Azért hát el is maradoztak tőle, a keresnét átadta másnak, maga pedig hentes lett. Vagyona pedig egyre fogyott. Egyik darab föld a másik után uszott el. A megyés szomszédja Deutsch Sándor is akart tőle venni egy darab földet, de nem tudtak megegyezni az árban. Faics nem akart engedni, mire Deutsch azt mondta „megkapom még olcsóbban is.” Faics ezt célzásnak tekintette, hogy az ő gazdálkodása árverésre juttatja birtokát. Ezért a mélyen sértett ember gyűlölségét hordta szívében. Vasárnap este a Merzdorf korcsmában emiatt össze különbözött Deutsch vejével Holzer Mórral. Dulakodásra is került a dolog. Ennek folyamán érkezett a keresnétbe Deutsch is. Mivel Faics nem birt velők, dühösen szaladt be az udvaron levő lakására, honnan csakhamar egy karddal tért vissza, de ezt is kiesavarta kezéből Holzer. „Megálljatok jordanok, majd elbánok én veletek” kiáltotta Faics, aztán elrohant. Deutsch is hazament. Faics lekasztotta Lancaster vadászfegyverét a szegéről és az udvaron levő szalmakazal mellől lesett Deutschra, vagy Holzerrre. Egy asszony, ki ezt észrevette figyelmeztette Deutschet, aki azonban mégis kimut a pítvárra. Faics fegyvere eldőrdült és Deutsch összeesett. A hasát furta keresztül a golyó és a beleit szétroncsolta. A rendőrséget és a

vizsgálóbíró meg a doktort nyomban értesítették az esetről. Goda dr. nyújtotta az első segélyt. Székács vizsgálóbíró hallgatta ki az időközben a kórházba szállított sebesültet a főkapitány jelenlétében.

Faicsot azonnal letartóztatták, a kardot és puskát a még nála levő töltényekkel együtt elvették tőle és átkísérték az ügyességhhez. Deutsch pedig kedden este kiszövedett.

A nagykanizsai Casinó.

Históriát mindig szívesen irunk, mert az emberiség számára tanulságot rejt magában; mert igaz marad mindig, hogy „Die Weltgeschichte ist das Weltgericht.”

A nagykanizsai Casinó ugyan nem világtörténelmi jelentőségű, de városunk lokális történetében előkelő szerep jutott neki, mert hiszen közéletünk kitűnőségeinek egyik része itt szokta beszéd tárgyává tenni a szőnyegen levő, városi, társadalmi, politikai, vallási és egyéb kérdéseket. Akár előzetes felfogásával irányt adva a fejlődő eseményeknek, akár pedig utólagos kritikát gyakorolva a megtörtént határozatok, cselekedetek és események felett.

Ezért nem suhanhatunk el szó nélkül annak a constatalása mellett, hogy a nagykanizsai Casinó 75 éve teljesít culturmissziót Nagykanizsán, A f. hó 26-án megtartott évi rendes közgyűlésen Rotschild Samu dr. egyesületi titkár említette fel jelentésében, hogy a Casinó 75 éves fennállásra tekinthet vissza és 25 év óta van jelenlegi díszes, kényelmes palotájában.

A nagykanizsai Casinó megérdemli, hogy vele ennél a pontnál foglalkozunk. Mert mindenkor megfelelt annak a gondolatnak, amit a nagy Széchenyi a casinókról táplált. Kulturális tényező volt mindig. Mig egyrészt tagjainak kényelméről, szórakozásáról gondoskodni elsőrendű kötelességének tartotta, addig nem tévesztette szem elől a szórakozásnak nemes, művészi oldalát sem, mellyel gyakran egymaga nyújtott emberi élvezetet a város összes művelt polgárságának.

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

Nem egyszer történt, hogy ilyen válalkozása tetemes anyagi áldozatába került, de ez nem tartotta vissza attól, hogy adandó alkalommal újra hajlékot adjon a művészetnek és tudományának.

Itt ragadta el a közönséget Sonnenthal, Strakosch Márkus Emilia művészi deklamálása; itt csodálták Sauer Emil és Grünfeld zongoraművészek szédületes technikáját. Wilt Mária, Lola Beth, Barbi Alice világraszóló énekművészetének élvezését neki köszönhetette a nagykanizsai közönség, Burmestre, Kubelik. Szigeti József hegedűjátéka, a Casino termeiben ragadta csodálatra a közönséget ugyszintén Márkus Emilia művésze.

Csak úgy hamarjában ragadtuk ki ezeket a neveket abból a tekintélyes táborból, melyet a Casino vezetősége meghívott, hogy részeseivé tegyen bennünket a mindenkor aktuális művészeti élvezeteknek.

A Casino könyvtára legnagyobb városunkban és amint a közgyűlési beszámolás említi, annak újabb felszerelésére 1500 K áll rendelkezésre. Olvasótermében megtaláljuk Magyarország minden számottevő lapját és folyóiratát, a modern irányukat csak úgy mint a konzervatívokat; a művelt nyugat világlapjai természetesen szintén nem hiányoznak olvasó asztaláról.

A nagykanizsai Casino vezetősége önérettel tekinthet vissza 75 éves múltjára, melynek egyik elégtétele az, hogy a kor megerősítőleg hatott fennmaradására, mert tagokban meggyarapodva, energiában nem lankadva folytatja működését.

Nem térhetünk ki annak megemlítésére elől, hogy a lefolyt hetvenöt évből ujnépi Elek Lipót elnöklésére 38 év esik.

Az ő európai műveltsége, köztisztletben álló egyénisége a Casino történetének legszébb lapjait tölti be.

H I R E K.

— Pásztor Irma a filharmonikusok közt. A székesfehérvári zenekedvelők filharmonikus egyesülete 1912. január 4-én Székesfehérváron tartja az évi első estélyét. Erre az alkalomra felkérte Pásztor Irma zongoraművész közreműködését is. Mint értesülünk Pásztor Irma a meghívást elfogadta és Schumannnak A moll hangversenyét fogja előadni, mellyel a múlt évben Nagykanizsán olyan szenzációs sikert aratott. Előfoga még adni Chopin Des dur Nocturne-jét és Liszt Rigoletto Paraphrase de Concerte-jét. A zenei világban tekintélyes filharmoniai estélyen Nagykanizsáról is többen vesznek részt.

— Halálozás. Tegnap d. u. helyezték örök nyugalomra Rosenberg Jenőt, Rosenberg Bernát és neje szül. Schwarzenberg Karolin urnó fiát, ki életének 33. évében hosszú szenvedés után elhunyt. „Gyötrő testi kínok szakadatlan láncolata volt élete, melyre csupán értelme és ritka éleselműsége vetett fényt.” Így kesereg a család a gyászjelentésen: A temetésen a megboldogultnak és a családnak nagyszámu előkelő, rokonsága és ismerősei jelentek meg. A ravatálnál dr. Büchler Sándor, Keszthely város tudós főbírája mondott gyászbeszédet, mely mély gondolataival és a hit magas szárnyalásával az ifju

szenvédeéseinek és az anya szeretetének mesteri jellemzésével könnyekig hatotta meg a gyászoló közönséget.

— Oasinói közgyűlés. Karácsony másnapján tartotta a nagykanizsai Casino évi redes közgyűlését ujnépi Elek Lipót elnöklete alatt. A tagok csak kevés számban vettek részt, aminek az az oka, hogy nagyrészt kereskedők lévén, még üzleteikkel voltak elfoglalva, másrészt pedig a vezetőség iránt levő teljes bizalom az oka. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök felkérte dr. Fried Ödön és Fleischer Miksa tagokat. A titkári jelentésből megtudtuk, hogy a Casino már 75 éve áll fenn és 25 éve van saját hajlékában. Az előterjesztett 1912. évi költségvetést egyhangulag elfogadták. A bevétel 19029 K 92 f., a kiadás 18145 K, a könyvtáralap 15000 K-val rendelkezik. Kisorsoltattak a következő kötvények: 172, 105, 174, 70, 175- 211, 228, 399, 507, 339, 502, 285, 479, 220, 417, 456, 454, 248, 64, 419, 84, 308, 357, 488, 400. Azután elnök, alelnök és a választmány megválasztásával a napirend kimerült. Elnök újra ujnépi Elek Lipót lett. A választmány tagjai is mind egyhangulag újra választottak csupán Sommer Ignác került mint új ember a póttagok közé. Este bankett volt a Casino helyiségében.

— Szilveszteri estélyek. A nagykanizsai Casino 1911. december hó 31-én könyvtáralapja javára, saját diszteremben Szilveszter-Estélyt rendez. Kezdeté este 9 órakor. Belépőjegy személyenkint 2 kor., családijegy 4 korona. Tagoktól bevezetett vendégeket szívesen látunk.

A nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete folyó hó 31-én, vasárnap este 9 órakor saját helyiségeiben könyvtáralap javára műsorral egybekötött Szilveszter-Estélyt rendez. Belépti-díj 1 Kor. Műsort az estélyen adnak ki.

— Osurgói táncmulatság. A „Osurgói Polgári Leányiskola Egyesület” f. évi január hó 6-án a Korona-szálló nagyertermében, az iskola pénztára javára Makfalvy Géza Somogyvármegye főispánjának védnöksége alatt színielőadással egybekötött zártkörű Táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj: Személy-jegy 3 kor., családijegy 6 korona. A kulturális célra való feltöltéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség. Színre kerül: Mozgó fényképek; vigjáték 3 felvonásban.

— A városi tisztviselők családja. A tisztviselők a karácsonyra várt állami segélyt karácsony után kapják meg. De nem úgy, mint ahogy egy lap már fel is osztotta köztük a hátralékos 10 ezer koronát, hanem csak 5000 koronát, aminek utalványja már meg is érkezett a helybeli kir. adóhivatalhoz. Az összeget rendeltetés megjelölés nélkül kapja a város és a közgyűlési határozat után felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül osztható fel. A felsőbb hatósághoz csak felebevezés esetén kell a határozatot felterjeszteni. Kaposvár csak 4500 K-t kapott

— A kórház karácsonya. F. hó 24-én tartotta a kórház karácsonyi ünnepét betegek számára. A közönség adakozásából mindegyiknek jutott bőven a kis Jézus ajándékából. Több szépen feldíszített karácsonyfa alatt gondosan összerakva, nével ellátva, voltak egymás mellett a dusan megrakott tányérok. A feújáró betegek a nagyteremben gyűltek össze, hol megjelent Szekeres József dr., Szabo Zsigmond dr. és Pollák Ernő dr. kórházi orvosok is. A közönség köréből is ott láttuk Josifovics Milivojt és másokat. A kedves nővérek gondoskodtak, hogy a betegek éneken, szavalatban és beszédben tejezhessék ki köszönetüket azért a boldogságért, melyet a jótékonyság varázsolt a beteg testek lelületébe. Kovács Károly, Spitalszki József, Balázs Sándor, Hoffer István és Vasonner Agoston tolmá-

colták „bajtársaik” nevében hálás köszönetüket. A beteg boldogságában örvendő, nemes lelkű főnöknő mondott végül köszönetet az adakozó közönségnek, a fáradhatatlan doktoroknak és a megjelent vendégeknek.

— A Legényegylet ünnepi szórakoztatója. Karácsony másodnapján a kath. legényegylet gazdag műsorral tartotta ünnepi szórakoztatóját. A műsort Tólosy József „Alom a sirboltban” c. költeménye nyitotta meg. Tólosy maga szavaltta el költeményét hatásosan és művészi érzéssel, mire Balfa Cigánynő egyvelegét adták elő Hofrichter Emma, Sauermann Eerko, Gürtler István, ifj. Sauermann Mihály és Sauermann Béla. A szereplők neve már maga kész sikert jelentett s a darab végén, melyet feszült figyelemmel hallgatott a zsufolt terem közönsége, általános tetszés erős tapsa zúgott fel, valamint Mozart Szereládjának előadásánál is. A két zeneszám között Bakos Janka művészi rutinnal adott elő egy monológot. A módi, énekes „vigjáték” egy felvonásban volt záró száma az ünnepi szórakoztatónak. Horváth János (Piripatics Mihály, Bakos Janka, (Jutka neje), Julcsa leányuk, Tizedes Gizike, Bruncsics Ferencz (a fővárosi gavallér), Varga János (a detektív), Kolman Lajos (a csizmadia legény) és Czulek Rezső (a csizmadia inas) mind sikeresen állották meg helyüket s adták elő jól betanult szerepüket. Egyöntetű összhang, gyorsan lebonyoluló esemény, változatos hangulaty, kifejező mozdulatok mutatták a szereplők szorgalmát és készülttségét, mellyel helyüket megállni törekedtek a szerepükben. A dicséret nem is maradhat el, melyet kiérdemelték méltán.

— Templomrablás. A tab-i csendőrség táviratban megkereste a nagykanizsai rendőrséget, hogy üzletekben vásárló gyanus alakokat szemmel tartson. Tabon ugyanis az izr. templomba 25 és 27-e között ismeretlen tettesek betörték és a perselyt felszították és 240 K-át elloptak. Nem lehetetlen, hogy ezek a zsidó-templom perselyekben utazó vigécek ugyanazok, kik f. hó 22-én viradó éjjel a nagykanizsai izr. templom perselyeit fosztották ki.

— Elítélt tejhamisítók. Az országos vegyvizsgáló hivatal véleménye alapján a rendőrség a városi ügyész közbenjöttével két tejhamisítási ügyben hozott ítéletet. Az első Sajni Istvánné szül. Spolár Katalin somogyzentmiklósi lakos ügye. Főlözött tejnek forgalombahozataláért 20 K pénzbüntetésre és 8 korona vegyvizsgálási díj lefizetésére ítéltetett. A második elmarasztalt Buresi József szepetneki kocsis volt, aki Laendler bérlő gazdaságából szállítja a tejet Nagykanizsára. Ennek tudta nélkül tejet vett és adott el, mely szintén lefőlözött volt. Jóhiszeműségét és az enyhítő körülményeket tekintetbe véve 12 órai elzárásra átváltoztatható 4 K főbüntetésre, 4 K mellékbüntetésre és 8 K vegyvizsgálási díj lefizetésében marasztaltattatott el.

— Megölte a szesz. Sneff György 44 éves kiskanizsai földműves vigau mulatott a Habjanec-féle kocsmában és nem gondolta, hogy utolsó cselekedete lesz ez. Sok jó szeszt beszedett magába — némelyek azt mondják, hogy fogadásból — és elvesztette emberi öntudatát. A samaritanus ivótársak a magával tehetetlen embert a kocsmaszoba egyik sarkába venszoltak és ott lefektették. Erős hortyogás hangzott egy darabig a sarokból, mi végre az is megszűnt és vele együtt Sneff György életének fonala is elszakadt. A vendégek észrevették a halált és értesítették a rendőrséget. A boucolás megállapította, hogy a mértéktelelenül élvezett szesz miatt szívizületés érte.

— Tűzbiztonság a moziban. A külföldön és a fővárosban észlelt tüzesetek arra iudították a rendőrkapitányi hivatalt, hogy a kanizsai moziban is bizonyos rendelkezésre hívja a tulajdonosok figyel-

mét. 1. A filmek tokban tartandók, mert használat közben könnyen tüzet foghatnak. 2. A mozi-termékben az ülőhelyek közötti járókra székeket ne helyezzenek el. 3. A kijáratok ajtai kifelé nyiljanak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* „Magyarország.” Erős intranzingens hazafiság, a nemzeti és emberi jogokért folytatott szívós küzdelem tükröződik vissza a „Magyarország”-nak, egyik legnagyobb napilapunknak hasábjairól. Tizenkilencedik éve, hogy az első csatasorban áll ez az újság mindenütt, ahol az államalkotó magyarság közjogi és kulturális javáért, existenciális megerősödéséért, földmivelési, ipari, kereskedelmi felvirágzásáért folyik a harc. Erőteljes, határozott fellépésével foglal állást minden jogos érdek védelmében. Igaz barátja, támogatója mindenkinek, aki az igazságát keresi. Kimondja véleményét bárkivel szemben és rendületlenül áll a nevében rejülő program mellett, amely azt teszi kötelességévé, hogy ugy az egész ország általános, mint az országot alkotók egyéni előrehaladását, tisztességes boldogulását szolgálja.

Politikai magatartásában, gazdasági, társadalmi, irodalmi és művészi törekvéseiben mindig ennek a kötelességnek a tudata vezérli. Erős hit, lankadatlan buzgalom a munkálkodásban, magyaros őszinte szó, tisztességes hang a kifejezésben, jellemzik a „Magyarország” tevékenységét.

Mint hírszolgáltató organum az első volt az országban, amely megjelenésének idejét akként állapította meg, hogy míg az a napi összes bel- és külföldi eseményekről részletes és pontos tudósítást adhatott, addig másrészt reggelre már az ország legtávolabbi pontjain is kezébe kapja ezt a lapot az olvasóközönség.

A „Magyarország”-nak valamennyi rovata bőszeges; táviratai, telefonértesülései elsőrangúak. Politikai hírei, napiudonsági, közgazdasági, színházi referádái kitűnők, megbízhatók, pontosak és gyorsak. Az az napi országgyűlésről teljes tudósítást ad, ugyszintén a tőzsdéről s általában mindenről, ami a nap folyamán történik. Szórakoztató és tanító cikkeiből tudást meríthet mindenki. A jóízűt mindig szem előtt tartja s hangja olyan, hogy a „Magyarország”-ot bátran oda lehet adni serdült leányoknak is. — Mindezekből könnyen megérthető ennek a lapnak nagy elterjedtsége. A „Magyarország” előfizetési ára: Egész évre 28 K., félévre 14 K., negyedévre 2 K. 40 f. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. sz. a. van.

— A „Vasárnapi Újság” december 24-iki számával együtt kapták meg az előfizetők a pompás kiállítású és gazdag tartalmú karácsonyi albumot, melybe legkiválóbb íróink irtak novellákat, irodalmi s egyéb cikkeket s ezekhez kiváló magyar művészek rajzoltak illusztrációkat. Különös érdekességei az albumnak: Móricz Zsigmond Aranyos öregek című kis darabja s a szép színes képmelléklet. A művészi színes címlapot Hermanu Lipót rajzolta. A karácsonyi szám maga is igen szép és gazdag tartalmú: Kacziány Ödön rajzolt bele alkalmi képet s ezenkívül bemutatja a szám képekben a főváros újjáalakított tanácsának tiszteit. Ferencz Ferdinánd trónörökös látogatását Stefania hercegnőnél Oroszváron. II. Sándor cár szobrauak pályanyertes mintáját, a Műsarnok kiállításának felülnöb képeit stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Kazár Emil és Vajda Ernő novellája, Haraszthy Lajos és Kárpáti Aurél versei stb. Egyéb közlemények: Gróf Vay Péter cikke (képekkel) japáni házáról. tárcacikk a létről s a rendes hetli rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

MEGNYILT
Moskovits cipőgyár R. T.
FIÓKJA!!

MEGNYILT
Moskovits cipőgyár R. T.
FIÓKJA!!

Sár és Hócipők.

Javítások elfogadottnak.

Moskovits cipőgyár R. T.

fiókja NAGYKANIZSA ajánlja
Erzsébet-tér 21. sz.

óriási raktárát cipő és csizmakülönlegességekben.

Egységes szabott gyári árak a talpba bevésve u. m.:

7.50, 8.50, 10.--, 13.--, 17.-- korona.

Megtekinthető vételkényszer nélkül!

Szíves látogatást kér:

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár R. T. fiókja

Nagykanizsa — Erzsébet-tér 21.

HIRDESSZEN a Zalai Közlöny-ben

Ó h j a j!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

N Á D O R

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

É l j e n!

Egger mellpasztillái
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef droguákban.

Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszertárában.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Értékül egy viselt cipő
elégéses!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Globin
a legjobb crême czipők

tartós fényesítésére,
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrzi.
Mindenhol kapható.

Hirdetéseket felvesz
a kiadivatal,
és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamiltásoktól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a
hamiltásoktól!
védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ólmzár

valódi ha
zsekkban
eredeti
van rajta.

Hamiltástól
szigoruan
tartózkodjunk.

Minden zsekk
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaspöphaffabriken Berlin,
vezérképviseelője
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 48.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviseelő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban előjuttatnak. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgös, gyomorégés, felfuódás, rosszullét hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és annak kellemtelen következményei, mint szorulás, köllika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epeben és a nagy Zsigter-ében (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetőséget és könnyű stékélés által eltávolítottatnak a gyomorból és belkekből alkalmasan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vértképződés és a máj beteges állapotáa. Ivágyhiány, ideges bágyaltság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elfogyott elterőnek új újketést ad. Növénybor fokozza az ivágyat, az emésztést és taplakozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vértképződést, meggyógyítja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotrui, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelicai, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakui, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzallai, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kantisai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindzövé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és
legjobb hatású Hashajtó.

**NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDÁCSAI**

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Minden tekintetben a hasonló készítményeket ontli szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen réklettét szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozathat 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk, «Neustein Fülöp hashajtó pilulái» tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomasban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerára. Sz. Lipóthoz Wlen, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Balus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Uj évre.

(V. L.) Szinte átaljuk a konvencionális boldog ujévi jó kívánatokkal elkezdni. A boldog új esztendő a modern fejlődés során a „pumpa vulgaris“ keserű napja lett. Az ember elképed annyi lelemény tapasztalatára és leesik az álla, tapasztalván mennyi rettenetes jóbarátja, rajongó odaadó hive, hálás tisztelője van neki. Ezen a napon ismerkedik meg olyanokkal, akiknek létezéséről halvány sejtelve sem volt, de még halványabb sejtelve arról, hogy neki szolgáltak és így jogot nyertek a vékony pénztárca még konokabb meglaposítására.

De hiába! Ez úgy van, ezen nem változtathatunk. Rubrika, amit ki kell töltenünk, még ha a rávaló nincs is meg. És éppen az a baj, hogy a piaci drágaság, az életigények szertelen emelkedése következtében a fix jövedelemből előre ez a boldog új évi kívánság kész boldogtalanságot jelent. A hagyományos új évi sült malaonak lefujtak. Bizony ha a babona rávilágít a jövődre, meg b. u. é. k.-zott áldozattársam kénytelen lesz — hátrakapni.

Boldog ember, akinek új esztendő virradatján első köszöntője a remény. Irigyeljük azt az embert, aki az új év napján önmagába való bizással ébred.

Hiszen az önbizalom félsiker, A csüggedt lelkű ember munkája nehéz is, szomorú is és legtöbbször sikertelen is.

Aki magában bizik, annak házához jobban állnak az élet sikerei. Ha harc az élet, akkor úgy vagvunk vele, mint az első ízben csatatűzbe vonuló katonával, aki meg nem szokván a sűrű golyózáport, idegesen kapkod a fejével, míg csak neki nem ütődik egy gazdátlan golyónak. Katona regula, hogy akinek nem szalad a lábainába a bátorsága és megáll bátran ott, ahol a halál rózsája nyílik, — azt az ellenség puszkagolyója nem bántja.

Uj esztendő alkalmára vezetve ezt a katonai bátorítást, így mondanók: az életnek sajnos, mind súlyosabb és súlyosabb harcát reménységgel kell megállni. Nem szabad csüggedéssel fólváltani a reményt. Hiszen igaz! Dolgaink nem mennek mindig éppen a szálán, az embernek sokszor van oka csüggedésre. De az életben látjuk, hogy akik el nem lankadnak, akik talpra tudnak ugrani, miután leteperte őket a balszerencse, — azok viszik a legtöbbre. A magabizó embert ne féltünk. Csetléssel-botlással bár, de az ilyen ember eléri a célját.

Ugy vagyunk különben megalkotva, hogy az újév napján derűsebb optimizmussal nézzünk a jövőre. Azok között a sok jó kívánatok között, melyekkel önzéssel és

önzetlenül e napon nagyszámu tisztelőink megtisztelték, im jövünk mi is. A mi kívánságunk az, hogy a remények újévkor újévkor fakadó bimbói el ne hervadjanak. Munkákon Isten áldása legyen. Hazánk történetéről pedig az objektív történelem azt írja meg majd egyszer, hogy ez új esztendő a konok munka, a nemzeti kiépítés és megerősödés esztendeje volt. Áldás a magyarra!

Városi téglagyár.

Azt se tudjuk örülünk-e, nem-e, hogy az első feeske megjelent a város közgazdasági törekvéseinek ege slatt. Hiszen mi annyiszor irtunk arról, hogy tág tere nyílik a városi alkotásoknak, amelyek jövedelmezőségéből sok olyat meg lehetne valósítani, aminek egyedüli vétója jelenleg, hogy nincs pénz. Még élénk emlékezetünkben van mennyire fáztak a t. képviselő urak attól, mikor egy csoport felvetette a villamos üzemnek városi kezelését. „Városi kezelés“ ettől idegenkedtek sokan, mert ismerik azt a lassúságot, hosszadalmasságot, mellyel néha egy-egy fiakker számla kifizetése jár és amiért a fiakkeresok szivesen nem keresnek a városnál, csak hogy ne kelljen egypár csizmát elkoptatniok, míg a fórumokat megjárt számla kifizetésre kerül.

Denique a városi kezelésnek bizonyos odiuma van. Különben az igazság érdekében meg kell mondani, hogy most se a városatyák, vagy a tanács fejből pattant ki a városi téglagyárnak közgazdasági saikája, hanem a Scherz cég ajánlotta a sajátját megvételre. A város ugylátszik nem törte magát ilyen

Ujévi szokások.

Írta: SZENTIRMAY GÉZA.

Az újév napján szokásos lakmározás, mulatozás, köszöntés és ismerősöknek való ajándékozás pogány eredetű, mint az új év ünnepe, vagyis az év első napjának megünneplése maga is. A rómaiak Jánosnak a kezdet és vég, utóbb pedig a hajózás és kikötő istenének ünnepét ülték e napon. Rómában ez ünnepen óriási mulatozás, füstölés, illuminálás, sőt mindennemű tivornyázás és kiesapangás volt divatban, a pápák pedig, hogy tüntessenek e pogány szokás ellen, inkább böjtöt rendeltek a keresztény híveknek. Utóbb aztán, mikor a keresztények is megünneptették az új évet, szintén átvették a különböző mulatozásokat. A kereszténység első századában t. i. egyáltalán nem ismerték az újévi ünnepet s csak Krisztus születésének nyolcadik napjától, vagyis körülméltetéséről emlékeztek meg. Csak a hetedik században mutatkoznak az újév megünneplésének első nyomai s mint bevett rendes egyházi ünnepet, csak a tizenegyedik században találjuk említéni.

Az újévi babonák jórészenek gyakorlása az év utolsó napjának: Szilveszter-napjának éjszakájára esik, mivel általános szokás ekkor ébren megvárni az

ujesztendő beköszöntését, az évfordulót jelentő tizenkettedik órát. Egyik legerjedtebb babona ekkor az éjféle ólomöntés, amit többnyire a leányok végeznek. Olvasztott ólmot csöpögtetnek valamely edénybe levő hideg vízbe s a folyó ólom kihülve mindenféle alakot vesz fel. Abból következtetnek aztán, hogy kinek miú alakot mutat az általa csepgetett ólom. Ha a kihült ólomdarab kereszthez hasonlít, az halált jelent, ha koszorúhoz, az menyasszonyságot, férjhezmenést, ha az ólom emberalakot sejtet, az itt azt jelenti, hogy az illető az újévben férjhez megy.

Az ólom mindenféle szerszám-alakot is föl szokott venni, amiből aztán megjósolják, hogy milyen foglalkozása lesz a jövődöbeli. Ez sok mulatságra ad alkalmat. A bölcső forma azt jelenti, hogy az illetőnek gyermeke lesz a következő évben s mivel sokszor nemcsak hajadonok, hanem menyecskék, özvegyasszonyok is részt vesznek az ólomöntésben, e révén is sok mulatság és tréfálkozás támad.

Nagyobb társaságokban, kivált városi kocszmákban és kávéházakban szokás busótított szobában éjfélkor visító malacot eresztetni. Akihez aztán a malac fut és aki megbirja fogni, az szerencsés lesz abban az esztendőben s köteles természetesen a társaságnak áldomást fizetni.

Hajadonok Szilveszter éjszakáján féssét és tükröt tesznek a fejük alá, hogy meglássák álmukban a jövődöbelüket. Az is szokás, hogy éjfélkor sötétben kimennek a fáskamrába, felnyalabolnak egy csomó vágott fát. Ha páros a fadarabok száma biztosan férjhez megy abban az évben. Ha páratlan, még várhatja a szerencsésjét. De jaj, ha tizenhárom darabot talál felemelni, az szerencsétlenséget vagy halált jelenti neki.

Elsőrangú újévi babona, — amint tudjuk, hogy újév napján sült malacnak, vagy legalább is disznóhúsak kell lenni az asztalon s csirkének semmi esetre sem. Mert a malac előre tur, a csirke ellenben hátrakapar. A malac-ézés újévkor majdnem olyan általános szokás nálunk, mint a spanyoloknál karácsonykor a pulyka-évést. A legutolsó spanyol koldus is szerencsétlennék éri magát, ha karácsonykor nem ehetik pulykát s ha egész évben nem evett is húst, karácsonykor meg kell lenni a pulykájának.

Mostanában, mikor városokban — kivált újévkor — roppant drága a malac, sok helyen nyullal helyettesítik, mert az is előre szokott futni. Ismeretes, hogy az újévi ajándékok közt is nagy szerepet játszik a játék — az üzletbeli vagy cukrázai —

alapítás után, mert hiszen alig egy esztendeje, hogy a szóban forgó téglagyár birtokukba ment. Akkor módjában lett volna a városnak is azt megvennie és amennyiben az igényeinek nem felelt meg, azt a saját céljai és felfogása szerint átalakítani és kibővíteni. De a város ezt nem tette. A magánéig végezte az átalakítást és mintha csak ez lett volna hivatása, vagy megbízatása. Üzemének kifejlesztése és forgalmának tapasztalatai nélkül akarja a városnak átadni.

Az ajánlat megtételét és a város pénzügyi bizottsága elvileg nem idegenkedik a megvételről, illetőleg egy városi téglagyár létesítéséről, tehát egy bizottság delegálását kéri, melyben az építő bizottság is képviselve legyen, melynek feladata lesz megállapítani, mennyiben felel meg a szóban-forgó gyár a város céljainak, mennyiben fedi az ajánlati ár a tényleges értéket.

De ki kell terjeszkednie a bizottságnak egyéb kérdések megvilágítására is, mert a képviselő-testület, mely bizonyos felelősség mellett névszerinti szavazással hozza meg a vétel-ügyben véghatározatát, nem fogja mellőzni a tárgyalásnál azokat a kérdéseket, melyek a gyár közelsége vagy távolságára vonatkoznak. A közönségnek való hozzáférhetősége; a vasúttól való távolsága, iparvágánnyal való összeköthetősége a Déli Vasúttal, ennek költségei, a gyár terjeszkedhetőségének lehetősége, a földanyag kimerülése, stb mind szóba fog ott kerülni, melyre a felvilágosítást a bizottsági vélemény és jelentés alapján lehet majd megadni. De még az is felmerülhet, hogy nem volna-e érdeke a városnak, hogy a saját területén, talán a város nyugoti részén, hol kitűnő terület és anyag áll rendelkezésére egy új üzemet nyitni és az eddigieket meghagyni továbbra is magánvállalatoknak.

Mert a város a jövedelmezőségen kívül a polgárok érdekeit és a saját építkezéseit is szolgálja tartozik. Neki a saját gyárával előnyösen kell befolyásolni a téglá és zsindegy árakat, nehogy a magánvállalatok minden concurrence nélkül önkénytelenül állapíthassák meg tarifájukat; ami nemcsak az építkezés drágítására, hanem az építkező kedv elnyomására is vezet. Már pedig Nagykanizsa város rendezése, fejlesztése, szépítése megköveteli, hogy a polgárság minél jutányosabban végezhesse építkezéseit.

A gyár megvételéről egyelőre szó sincs még, de nem idegenkedik a város valamely téglagyár birtokosa lenni. Erről van csak szó. A bizottság lelkiismeretes munkája elé érdeklődéssel néz az egész város, mert ebből nemcsak a szóban-forgó gyár megvétele vagy meg nem vétele fog kibontakozni, hanem ez az első eset, hogy közgazdasági, üzleti ügyek foglalkoztatják a városi hatóságot. Azért a bizottság összeállításának olyannak kell lennie, hogy abban az elmélet, a szakismeret és a gyakorlat emberei egyaránt elismert tekintélyekkel legyen képviselve.

szerepese málc s hogy az újévi képeslevelező-lapoknak is főképen ez a díszük s trófiájuk.

Nagyon fontos — persze csak a babona szempontjából, — hogy kívül találkozik az ember újév napján. Kéményseprővel találkozni legjobb. Fiatal férfival találkozni az is szerencse. Vénasszonnyal találkozni először kész veszedelem, pappal találkozni pedig egyenesen szerencsétlenség és halált vagy legalább is súlyos betegséget jelent. Általában, amit az ember újév napján csinál, vagy ami újév napján éri, az előjel az egész esztendőre, vagyis az egész évben ismétlődni fog, a közhiedelem szerint. Ezért mulatnak az emberek újév napján; ezért nagy baj, ha valaki e napon beteg, vagy valami kár éri; ezért nem szabad e napon lustálkodni, vagy a házasársaknak civódnia, mert különben szerencsétlen és boldogtalan lesz az egész esztendejük.

Ne úgy legyen. Boldog legyen.

Biróválasztás Keszthelyen.

Nagy Istvánt kibuktatta a főbíró.

Nagy István 18 éven keresztül bírja volt Keszthely városának. Aki Keszthely fejlődését figyelemmel kísérte, az tudja, hogy az a 18 év olyan óriási haladást jelent a szép fürdőváros életében, mely szinte mesés. Ez a város gondolkodni tudó intelligenciája tudja, hogy ehhez a fejlődéshez Nagy István buzgalma, tevékenysége nem csekély mértékben járult hozzá. Am Earkas Kálmán tb. főbíró-ügy látszik politikai tekintetből elejtette és csak nem is kondidálta és Reischl Imrét választották bírónak. A Nagy-pártiak látva a főbíró eljárását elképedtek. Dr. Mojzer orvos nyomban felszólt és élesen megkritizálta a főbíró eljárását, hogy Nagy István nagy érdemeit figyelmen kívül hagyva őt nem is kondidálta és ősi szokás ellenére meg sem emlékezett róla. Látva a főbíró magatartását Nagy István pártívei mintegy 340 szavazó kivonultak a városházáról és a Hungária szállóban gyülekeztek. Innen táviratban értesítették az alispánt a tényállásról és tiltakozásukat fejezték ki a tapasztalt önkényes eljárás ellen. Meg kell említenünk, hogy 3 évvel ezelőtt Nagy Istvánt, mint az akkori kormány hivatott a hatóság támogatta, most pedig bár az intelligencia nagy többsége, papok, tanítók, tisztviselők, kereskedők Nagy István pártívei, a főbíró magatartása miatt a polgárság szabad választási joga nem nyilvánulhatott meg és így Nagy István bírói tapasztalatát a város ezentul nélkülözni lesz kénytelen. A választás ellen Nagy pártívei fellebbezést adtak be. A városban az igazatosság igen nagy, ami a város jövőjének sok zűrzavart hordja méhében.

HIREK.

Szylveszter-este.

Csak távozz már! . . . Isten veled! . . .

Útolt a vég! — sirban helyed

Vén év-barátunk —

Nem' székálunk, nem is áldunk:

Mert van, mint volt: — üres kádunk

S kijebb a hátunk. —

. . . Szalma-nemű szénát adtál,

Fejünk fölé tüzet raktál:

Sok esőzés rémet. —

S míg a világ végét lestük,

Csak a más kedvét kerestük:

Ivott a német!

Tej helyett is esőt ittuk

(Azért csoutra szépen hiztuk)

Fess a szikár test. —

Dohányt patikában vetitük.

Makra-pipát szögbe tettünk,

Mert ez így jól fest!

. . . Ám! hagyjuk ezt . . . itt a friss év

Köszöntsük: — szívünk csupa hév.

Hadd folyon a bor! —

Legyen örök dinomdánom

Vasárnap hetenként három:

— Jöjj el oh! szép kor! . . .

. . . Sült koca járjon az uton,

Sör-bor csergedjen a kuton.

Haljon a bánat!

Legyen boldog, a ki csak él,

Nyárna új nyár — s ne jöjjön tél: —

Ez a kívánság! —

TÁLOSSY J.

— Ünnepi ájtatosságok. A Szylveszter-esti hálaadó ájtatosság a Felsőtemplomban d. u. 4 órakor, a Szentferencrendűek plébánia templomában d. u. 6 órakor lesz. Újév reggelén 7 órakor az Alsó templomban csendes szent mise; d. e. 10 órakor szentbeszéd és ünnepélyes szent mise lesz; d. u. 3 órakor pedig litánia zárja be az újévi ájtatosságot.

— Zalaegerszeg a püspök beiktatásán. Zalaegerszeg csütörtöki közgyűlése elhatározta, hogy gróf Mikes János szombathelyi megyés püspöknek jan. 6-iki beiktatásán részt vesz. Erre a célra kiküldik a tanácsból Korbai Károly polgármestert és Fülöp József városi főjegyzőt.

— Arenaügy a tanács előtt. A tegnap tanácsülés foglalkozott Csillag Jenő arena-átalakítási beadványával. Az építő-bizottság annak idején az átalakításra nézve kifogást nem emelt, illetőleg a benyújtott terv alapján megengedhetőnek véleményezte. A szülői bizottság azonban nem véleményezte azt, hogy Csillag Jenő kérése szerint a mindenkor, játékgengely megadása 8 éven keresztül az átalakított arenához csatolatlék. Minthogy mind a szülői-bizottság, mind a tanács megakarja óvni a szülői bizottság érdekeit és nem állíthatja őket a játék-helyre nézve kényszerhelyzet elé, ennél fogva az ügyet a képviselő-testület elé terjeszti. A képviselő-testület fog dönteni abban, hogy a lebontásra ítélt arena céljaira továbbra is átengedi-e a városi területet vagy nem. Ugy tudjuk, hogy a tanácsai javaslat az átengedés ellen fog szólni.

— Az államnak nem kell a letenyei vasut. A hosszú idő óta húzódo letenyei vasutügy újra visszavetett a kezdet stádiumába. A miniszternek a leirata ma érkezett a városhoz, mely szerint állami kezelésbe nem hajlandó venni a Nagykanizsa-letenye-alsólendvai vasutat, mert a megejtett számadások szerint a vasut évi bruttó bevétele kilométerenként a legkedvezőbb conjunoturák szerint legfeljebb 3811 K-val előirányozható. „Ily körülmények között — mondja a miniszter — felelősségem tudatában s az államvasutak pénzügyi érdekeinek megóvása céljából nem tartom megengedhetőnek, hogy a kérdéses helyi érdekű vasut megvalósítása esetén az államvasutak üzletkezelésébe vésésék. Minek folytán az érdekeltségnek kérelmét ez idő szerint teljesíthetőnek nem találtam. Kijelentem, hogy a kérdéssel hajlandó vagyok újból foglalkozni, ha az alsólendva-muraszombat-radkersburgi vasut biztosítottak volna tekinthető”. Így hát a reménynek egy vékony szálát meghagyta a miniszter és ebbe belekapaszkodva az érdekeltség új alapon fogja megkezdeni a letenyei vasut megvalósításának ügyét.

— Zárdatús Sümegen. Ozoray Izidor pozsonyi tartományi rendfőnök atya e hó 29-én Nagykanizsára érkezett. Tegnap 30-án távirat ment hozzá Pozsonyba, melyet Kanizsára továbbítottak, melyben a sümegi zárdában előfordult tüzeset miatt sürgősen Sümegre hívták. A rendfőnök atya a legelső vonattal el is utazott. Ugy látszik valami lényegesebb kárt okozó tüzesetről van szó, másképp a rendfőnök jelenléte a kár pótlása tekintetéből nem vált volna szükségessé.

— Póttartalékosok és önkéntesek. Mind azok, kik a törvényben megállapított jogcímekkel bírnak arra, hogy fiaik a katonakötelezettség alól felmentessenek, vagy a póttartalékba osztassanak, azok ebbeli kérelmüket folyamodás alakjában a városi iktatóban márc. 1-éig nyújtásuk be. A járshoz tartozók pedig ugyanez időpontig a főszolgabírói hiva-

talnál. Az önkéntességi szolgálatért ugyancsak máro. 1-éig kell a kérvényeket a városi iktatóban illetőleg a főszolgabírói hivatalban benyújtani.

— **Helyreigazítás.** A székesfehérvári filharmonikus-concert, melynek Pásztor Irma zongoraművész fellépte ad a kanizsaiaknak érdekességet, nem január hanem február 4-én tartatik meg.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Öngépző Szövetkezetben a hétfői befizetések újév ünnepe miatt pénteken azaz jan. 5-én lesznek megtartva.

— **Műkedvelői előadás.** A nagykanizsai Kath. Legényegylet 1912. évi január hó 6-án (Vizkereszt napján) a Polgári Egylet emeleti nagytermében saját felszerelési alapja javára színelőadással egybekötött zártkörű jótékonycélu Tánco-Estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Új biztosító titkár.** A Magyar Francia biztosító társaság igazgatósága a nagykanizsai vezérügynökség (Csengeri-ut 5. sz.) vezetésével Hegedűs Pál titkárt nevezte ki, Dezső Aladárt pedig irodafőnöki címmel ruházta fel. A vezérügynökség felügyeletével Pollák Ede bízott meg. A társaság alapítókéje a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank bevónásával 5 millió koronára emeltetett és az eddig kultivált üzletágakon kívül az életbiztosítást is üzletkörébe vonta.

— **Amiben Zalamegye vezet** A napokban kiadott hivatalos kimutatás szerint a tüdővész ez év április havában a Dunántulban 1161 áldozatot szedett. A legtöbb halálozás Zalában és Somogy megyében történt. Az egyes vármegyék és városok között a halálozások száma a következőképpen oszlott meg: Baranya 121, Pécs 22, Fehérmegye 65, Székesfehérvár 15, Györmegye 38, Győr 19, Komárommegye 92, Komárom 3, Mosonmegye 25, Somogy megye 155, Sopronmegye 102, Sopron 14, Tolnamegye 79, Vas megye 146, Veszprémmegye 92, Zalamegye 173.

— **Újévi műsor az Uranus-ban.** A Polgári Egylet katakombáiban Szilveszter napra és Újévre is külön műsorról gondoskodott a mozi tulajdonosa. Mindkét napon d. u. 3 órakor kezdődik az előadás és tart egészen 10 óráig.

— **Állatkivitel külföldre.** Nagykanizsa piacáról a külföldre irányuló állatkivitel hosszabb idő óta tilalmas volt. A belügyminiszter most értesítette a várost, hogy a zárlat alól városunk piaca fel van oldva és január 3-ától vagyis a szerdai hetivásártól kezdve a szarvasmarha és ló kivitel újra meg van engedve. Tehát most újra megjelennek majd az olasz marhakereskedők és élelmezésünk újra drágább lesz mert a kivitellel és fogyasztással nem áll arányban az állattenyésztés emelkedése.

— **Elvesztett esztörtökön** este egy bőrtárca kisebb pénztartalommal és egy case-takulccsal. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen hol, illő jutalomban fog részeseit.

— **Pályázatot hirdet** Thassy főszolgabíró alsóbagodi segédjegyzői állásra 1912. január 8-ig, — Árvay alispán a közigazgatási gyakornoki állásra január 7-ig, a balatonfüredi főszolgabírói, az aszófői segédjegyzői állásra, a pacsai főszolgabíró, a pacsai körorvosi állásra január 20-ig, a zalaszentgróti főszolgabíró az aranyodi segédjegyzői állásra december 27-ig.

Boldog újévet

kíván

Igen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és barátainak

SATTLER LAJOS

a ROYAL kávéház tulajdonosa.

MEGNYILT

Moskovits cipőgyár R. T.

FIÓKJA!!

FIÓKJA!!

Moskovits cipőgyár R. T.

MEGNYILT

Moskovits cipőgyár R. T.

fiókja **NAGYKANIZSA** ajánlja
Erzsébet-tér 21. sz.

óriási raktárát cipő és csizmakülönlegességekben.

Egységes szabott gyári árak a talpba bevésve u. m.:

7.50, 8.50, 10.--, 13.--, 17.-- korona.

Megtekinthető vételkényszer nélkül!

Szives látogatást kér:

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár R. T. fiókja

Nagykanizsa — Erzsébet-tér 21.

HIRDESSEN a Zalai Közlöny-ben

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellepsztilái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

NÁDOR

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellepsztilái.
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef droguákban.

Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárában.

Javítások elfogadhatnak.

MILTÉNYI- cipő

a legelegánsabb,
meghódította a
jó ízlést!

Óriási választékban
raktáron és mérték
után megrendelésre

Mértékül egy viselt cipő
elégleges!!

Miltényi Sándor és Fia
Nagykanizsa, Fő-ut 2., a Város palotájában.

Globbin
a legjobb crême cipők

haris fenyvesítésével
a bőrműveket
puhítja és hosszú
időre megőrzi.
Mindenhol kapható.

Hirdetéseket felvesz
a kiadvatal,
és
Wajdits könyvkereskedés
Deák tér
és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a
hamisításoktól!
védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ölmzár

valódi ha
székban
eredeti
van rajta.

Hamisítástól
szigoruan
tartózkodjunk.

Minden szék
tartalomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabrik Berlin,
vezérközpontja
BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49.
Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó
árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.
Képviselő és raktár Melis és Pintér
Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételkezelés által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert. melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásának talált füvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Fűfűzés, felbőgös, gyomorgörcs, felfuvalás rosszullet hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségeknel oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólíka, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelülés a májban, epeben és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetőséget és könnyű stékülés által eltávolítottanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hí nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivághilánynál, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életének új kúttetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdi ja, elősegíti az anyagcsere gyorsítva a vérképződést, megnyugta la a felültl idögeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálaanyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákyai, Nezesi, Tapsonyi, Böhonyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Koterri, Muracsányi Rákai, Podturi, Szelnicei, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakai, Póloskai, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzallai, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindnyövé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legolcsóbb és
legjobb hatású Hashajtó.

Ugyan a minden tekintetben a hasonló készítményeket ontli szar mentes minden káros alkatrészekből a legolcsóbb sikerrel használják az által bántalmalnál, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyrésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekercs 8 dobozzal 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVAS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó piluláit, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagajnkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerárak, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Prager Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.